

แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้า
จากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและ
เขตการปกครอง
พิเศษ

โดย

นาย กฤษดา อัครพิทยากุล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการ
กลุ่มบริษัท แอโรฟลูอิด จำกัด

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 26
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2556 - 2557

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบ
เตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขต
ปกครองพิเศษ

ลักษณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้วิจัย นาย กฤษดา อัครพิทยากุล หลักสูตร ปรอ. รุ่นที่ 26

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ และเพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ กำหนดขอบเขตวิจัยไว้ดังนี้ ขอบเขตด้านเนื้อหา 4 ด้าน ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และการจัดการ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ อบต. เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาในเขตภาคกลาง จำนวน 1,786 แห่ง ใน 23 จังหวัด ระยะเวลา ค.ศ. 2556 – มิ.ย. 2557 เป็นการศึกษาแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณแบบสำรวจ กับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ สามารถสรุปผลการวิจัยในภาพรวม 4 ด้านพบว่ามีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อย และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านบุคคล,ด้านงบประมาณ,ด้านเครื่องมืออุปกรณ์และด้านการจัดการมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1) ด้านนโยบายของรัฐ (2) ด้านงบประมาณที่สนับสนุน (3) ด้านผลตอบแทนของประชาชนในพื้นที่และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1) ด้านประชาชนในพื้นที่ (2) ด้านนโยบาย (3) กลุ่ม NGO (4) ด้านกฎหมาย (5) ด้านผู้มีอิทธิพล (6) ด้านบุคลากร (7) ด้านงบประมาณ (8) ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ (9) ด้านการจัดการ โดยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่และข้างเคียง ในการบริหารจัดการฯ เพื่อรับรู้ถึงความต้องการและปัจจัยการมีส่วนร่วม เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ และศึกษาความรู้ความเข้าใจประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับผลดีผลเสียการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ เพื่อปรับทัศนคติประชาชนต่อพลังงานไฟฟ้าจากขยะ

คำนำ

พลังงานเป็นปัจจัยการกำเนิดปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้กำเนิดและดำรงสภาพสรรพสิ่ง พลังงานจึงมีความสำคัญต่อระบบการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วโลก ปัญหาทรัพยากรที่หมดไป ผลกระทบจากพลังงานฟอสซิล และการแสวงหาพลังงานทางเลือกทดแทนเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พลังงานและรักษาสภาพแวดล้อม การขยายตัวของชุมชนเมืองและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องได้รับการจัดการที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่หลักในการบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยต้องได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมจากทุกภาคส่วน ในประเทศไทยมีการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับกำจัดขยะและนำขยะมาผลิตพลังงาน โดยระบบเตาเผาที่จังหวัดภูเก็ตควรต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการกำจัดขยะและผลิตพลังงานทดแทน ในท้องถิ่นอื่นๆที่มีขยะหนาแน่น และมีศักยภาพเหลืออีกมากที่จะนำมาผลิตพลังงานเมื่อเทียบกับเป้าหมายของแผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของกระทรวงพลังงาน

ดังนั้นจากปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลาง ซึ่งไม่มีโรงไฟฟ้าจากเตาเผา โดยศึกษาความพร้อมในมิติด้านการบริหาร 4 ด้าน ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และการจัดการ ว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับใดเป็นอย่างไร ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารจัดการ การผลิตกระแสไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษและจะมีแนวทางจัดการอย่างไรที่สามารถใช้เป็นแนวทางร่วมกันกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ในท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

(นายกฤษฎา อัครพัทธยากุล)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร ปรอ. รุ่นที่ 26

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบความคิดของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
คำจำกัดความ	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	19
แนวคิดเรื่องพลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย	32
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม	41
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการและทฤษฎีองค์การ	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
วิธีการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิจัย	74
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล	74
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยความพร้อมการบริหารจัดการการผลิต พลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	80
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค การบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	89
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขต ภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	95
ผลการวิเคราะห์แนวทาง BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	106
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
สรุปผลการศึกษา	108
อภิปรายผลการศึกษา	112
ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	121
ผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม	122
ผนวก ข แบบวัดความแม่นยำของแบบสอบถามและผลการทดสอบความ แม่นยำ (IOC) ทั้งชุด	133
ประวัติย่อผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2 – 1 องค์ประกอบของขยะมูลฝอย	35
2 – 2 ปัจจัยหลักการบริหารจัดการ	58
3 – 1 แสดงข้อมูลจำนวนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแยกรายจังหวัด ณ วันที่ 21 เมษายน 2557	64
3 – 2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่มีความหนาแน่นมากกว่า 250 ตันต่อวัน จำแนกเป็น รายจังหวัดในภาคกลาง พัทธา และกรุงเทพมหานคร ข้อมูล พ.ศ.2555	65
4 – 1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามเพศ	74
4 – 2 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามอายุ	75
4 – 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามอายุการทำงาน	75
4 – 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามระดับการศึกษา	76
4 – 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามตำแหน่งผู้บริหาร	76
4 – 6 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	77
4 – 7 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะ โดยระบบเตาเผา	78
4 – 8 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามการรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบ เตาเผาและประสบความสำเร็จในประเทศไทย	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4 – 9 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามการรู้จัก โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาที่ล้มเหลวในประเทศไทย	79
4 – 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ข้อเท็จจริงสภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	80
4 – 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ข้อเท็จจริงสภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมและรายด้าน	88
4 – 12 แสดงผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	90
4 – 13 แสดงผลการศึกษาปัญหา/อุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	92
4 – 14 แสดงแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	97
4 – 15 เปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อ โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะที่ประสบความสำเร็จ และยังไม่ประสบความสำเร็จ	104

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 – 1 กรอบความคิดของการวิจัย	7
2 – 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	27
2 – 2 Project Scheme	40
4 – 1 BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงาน ไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	106
5 – 1 BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงาน ไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	110

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พลังงานเป็นปัจจัยการกำเนิดปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ให้กำเนิดและดำรงสภาพสรรพสิ่ง พลังงานจึงมีความสำคัญต่อระบบการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วโลกและปัจจุบันพลังงานมีความเป็นสากล (International) เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นยิ่งต่อเศรษฐกิจที่ยังคงมีการพัฒนาต่อไปของทุกประเทศ น้ำมันเป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่สุดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38 ของแหล่งพลังงานทั้งหมด วิกฤติการขาดแคลนน้ำมันในปี พ.ศ. 2516 ทำให้ความมั่นคงด้านพลังงานส่งผลต่อราคาและเศรษฐกิจทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย “ภาวะโลกร้อน” อยู่ในความตระหนักของประชาชนทั่วโลกจากผลกระทบจากภาวะวิกฤตที่กำลังเกิดขึ้น ทุกประเทศทั่วโลกกำลังแสวงหาทางเลือก และพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ การใช้พลังงานในการดำรงอยู่ในเศรษฐกิจด้วยการใช้พลังงาน เชื้อเพลิงพลังงานทดแทนเพื่อลดอัตราการปล่อยคาร์บอนสู่บรรยากาศ เพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน และเพื่อโลกที่ยั่งยืน (แกรี่ สติคซ์ และคณะ, 2550, ทางเลือกพลังงาน เพื่อดับโลกร้อน Energy's Future Beyond Carbon. แปลจากนิตยสาร SCIENTIFIC AMERICAN โดยคณะผู้แปลจากบัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม : 1-10) กระทรวงพลังงานต้องปรับแนวทางการพัฒนาและบริหารพลังงานของประเทศโดยมีเป้าหมายพัฒนาพลังงานทดแทนทุกรูปแบบเพื่อลดการนำเข้า โดยในปี 2554 มีเป้าหมายลดการพึ่งพาน้ำมันให้เหลือเพียงร้อยละ 33.6 เป็นครั้งแรกที่มีดัชนีการพึ่งพาน้ำมันนำเข้าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทุกประเทศ (ค่าเฉลี่ยของโลกอยู่ในระดับ 34.6%) (ดร.ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์, Electricity & Industry Magazine, รายงานพิเศษ สถานการณ์พลังงานไทยในปี 2550 : 79)

พลังงานทดแทนมีอยู่อย่างหลากหลาย และน่าจะเอามาใช้อย่างเหมาะสมกับประเทศไทยเพื่อทดแทนการใช้ระบบพลังงานฟอสซิล เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ในรูปแบบบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ, ทำให้สูญเสียเงินตรา ทำให้เกิดวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas) ที่เป็นสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน ประเทศไทยจึงมีการวางแผนนโยบายพลังงานระยะยาวพิจารณาถึงทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการใช้พลังงาน และการใช้พลังงาน

ทดแทนควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการผลิตพลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย (Municipal Solid Waste หรือ MSW) จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุต่อเป้าหมายความมั่นคงด้านพลังงานของชาติ (กระทรวงพลังงาน,นโยบายพลังงาน ข้อ 3.5 : 24-25)

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญประการหนึ่งของชุมชนทุกประเทศทั่วโลก เพราะมีส่วนสัมพันธ์กับความหนาแน่นของประชากร การประกอบอาชีพและสภาพทางเศรษฐกิจสังคมนั้นๆ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ในรูปแบบต่างๆ มากมาย เพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งสินค้าและบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่มีการผลิตที่ซับซ้อน ใช้อุปกรณ์ประกอบที่กำจัดยาก อีกทั้งประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสีย จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้แก่ เกิดมลพิษทางดิน มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ และปัญหาด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน อาทิ มีกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน และสัตว์นำโรคอื่นๆ แล้วนำเชื้อโรคมารู้อคน น้ำจากขยะที่ซึมลงไปใต้น้ำใต้ดิน ทำให้เกิดมลพิษในน้ำและในดิน รวมทั้งเกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง ทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับโลก และในปัจจุบันการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในประเทศไทยยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากหน่วยงานรัฐ แต่ละแห่งขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการที่เหมาะสม และเกิดความขัดแย้งในการดำเนินการ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เพราะในปัจจุบันส่วนใหญ่นำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากแหล่งชุมชนมากองรวบรวมบนพื้นดิน แล้วปล่อยให้ย่อยสลายเองตามธรรมชาติ หรืออาจมีการเผา ซึ่งการกำจัดโดยวิธีนี้ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องการจัดหาสถานที่ทิ้งและทำลายที่หายาก และมีราคาแพง อีกทั้งพฤติกรรมของประชาชนโดยทั่วไป ยังทิ้งขยะมูลฝอยโดยขาดจิตสำนึก และปล่อยให้เป็นการะของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำให้มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นมากมาย (ธงชัย ทองทวี, พ.ศ. 2553 : 1)

การขยายตัวของชุมชนเมืองและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จำเป็นต้องได้รับการจัดการที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อไม่ให้ปัญหาขยายตัวและรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในด้านสุขอนามัยของประชาชนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่หลักคือบริหารจัดการพื้นที่ให้มีความสงบเรียบร้อย โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีภารกิจหน้าที่ ในเรื่องการจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสียตามอำนาจหน้าที่ในแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (กำหนดไว้ในมาตรา 16) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 18 คือ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
2. เทศบาลตำบล (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. เทศบาลเมือง (กำหนดไว้ในมาตราที่ 53) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ซึ่งก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. เทศบาลนคร (กำหนดไว้ในมาตราที่ 56) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 ซึ่งก็คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 และก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จัดการอย่างไร ย่อมไม่ประสบความสำเร็จถ้าไม่ได้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากทุกภาคส่วน ในประเทศไทยมีการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับกำจัดขยะและนำขยะมาผลิตพลังงานในประเทศบ้างแล้วที่จังหวัดภูเก็ต (วารสารวิจัยพลังงาน ปีที่ 8 ฉบับที่ 2554/3) ควรต้อง นำมาประยุกต์ใช้ในการกำจัดขยะและผลิตพลังงานทดแทนภายในประเทศในส่วนของท้องถิ่นอื่นๆที่มีจำนวนของขยะหนาแน่น เนื่องจากการนำขยะมาผลิตพลังงานทดแทนนั้น มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ เป็นการช่วยลดปริมาณขยะ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเกิดภาวะโลกร้อน ช่วยลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ ลดการสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ โดยสามารถสร้างพลังงานขึ้นได้เองในประเทศ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการใช้พลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดความยั่งยืนสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาประเทศ และสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศ (แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี พ.ศ. 2551-2565, กระทรวงพลังงาน)

ในปี 2555 ประมาณการปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยคิดเป็น 43,433 ตันต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งแนวโน้มเพิ่ม

สูงขึ้นทุกปี จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวของชุมชน และการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยภาครัฐ โครงการ 2 ด้านล้วน และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน AEC ในปี 2015 (การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน, นางสาวลดา ภู่มาศ, 21 พฤษภาคม 2556)

จากการประมาณการจำนวนขยะโดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) พบว่าในปี 2565 ประเทศไทยจะมีปริมาณขยะชุมชนสูงถึง 45,855 ตันต่อวัน โดยใช้สมมติฐานว่า ขยะ 100 ตัน สามารถผลิตไฟฟ้าได้ 1 MW และศึกษาสภาพในการนำขยะมาผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 70% ดังนั้นกำลังการผลิตไฟฟ้าจากขยะที่เป็นไปได้คือ 320 MW (แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี (พ.ศ. 2551 - 2565) บทที่ 7 พลังงานขยะ : 7-4) และได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานขยะเพียง 50% ของศักยภาพ คือประมาณ 160 MW หรือ 72 ktoe (Plant Factor = 60%) โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ และการรวบรวมขยะ และมีการปรับเป้าหมายใหม่เป็น 400 MW ซึ่งเป็นอัตราการปรับขึ้นแบบก้าวกระโดด (แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี พ.ศ. 2551-2565 : 7-5) แต่ปรากฏว่า กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ศึกษาพบว่า การผลิตทำในปี 2551 พบว่าศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนจากขยะของประเทศไทยสูงถึง 147 MW แต่จนถึงปัจจุบันสามารถผลิตไฟฟ้าโดยระบบเตาเผา (Incinerator) ได้เพียง 18 MW เท่านั้น ซึ่งมีการดำเนินการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะที่เทศบาลเมืองภูเก็ต, บริษัท คลิน ซิตี จำกัด (ชลบุรี), บริษัท พีเจซี เทคโนโลยี จำกัด (ชลบุรี), บริษัท บางปู เอนไวรอนเมนทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด (สมุทรปราการ)

ปัจจุบันประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมทางขยะ ค่า Heating Value อยู่ในเกณฑ์ต่ำ น้อยกว่า 1500 กิโลแคลอรี ต่อ กิโลกรัม ทำให้เป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน การกำจัดขยะมูลฝอยในระบบการเผา Incinerator จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสม คุ้มค่าต่อการลงทุนเหมาะสมในสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของประเทศไทย (เทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยความร้อนขั้นสูง, สมรัฐ เกิดสุวรรณ) และจากการศึกษาในต่างประเทศพบว่า เทคโนโลยีระบบเตาเผาขยะ (Incineration) เป็นเทคโนโลยีผลิตพลังงานขยะที่มีการใช้งานแพร่หลายที่สุดเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีอื่นๆ (รายงานศึกษาส่วนบุคคล นายอำนาจ ทองสถิต “การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตพลังงาน” หลักสูตรนักบริหารระดับสูง: ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์, วิทยาลัยนักบริหาร สำนักงาน กพ. : 6-13) นอกจากนี้ การลงทุนผลิตไฟฟ้าโดยระบบเตาเผาขยะ Incinerator ในประเทศไทยและที่ประสบความสำเร็จและเหมาะสมระดับหนึ่งก็มีอยู่แล้วที่เปิดดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าจ่ายเข้าระบบแล้วคือ โรงไฟฟ้าเทศบาลภูเก็ต ซึ่งมีระบบการลงทุนโดย

ภาคเอกชนเป็นสัญญาสัมปทาน 30 ปี แบ่งเป็น 2 ระยะคือ 15 ปี แรก และสามารถต่อสัญญาได้อีก 15 ปี เป็นระบบการลงทุนแบบสร้าง ผลิต และส่งมอบ (BOT) โดยเทศบาลภูเก็ตมีขยะป้อนให้โรงไฟฟ้าประมาณ 80% ของกำลังการผลิต ที่ได้จากการบริหารจัดการศูนย์ขยะรวมจากเทศบาลเทศบาลตำบลที่อยู่ข้างเคียง (รายงานการศึกษาความเหมาะสมและแบบรายละเอียดในการลงทุนและดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยด้วยกระบวนการชีวภาพ - กลและรื้อบ่อฝังกลบเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงานสะอาด โดยศูนย์วิจัยการเผาากของเสีย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)

ดังนั้นจากปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ซึ่งไม่มีโรงไฟฟ้าจากเตาเผา โดยศึกษาความพร้อมในมิติด้านการบริหาร ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ และการจัดการ ว่าองค์กรท้องถิ่นมีความพร้อมอยู่ในระดับใดเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคต่อการบริหารจัดการ การผลิตกระแสไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษและจะมีแนวทางจัดการอย่างไรที่สามารถใช้เป็นแนวทางร่วมกันข้อตกลงร่วมกันในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา Incinerator ในท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตวิจัยไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านพื้นที่ และขอบเขตด้านเวลา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และการจัดการ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ อบต. เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในเขตภาคกลาง จำนวน 23 จังหวัด แบ่งเป็นเทศบาลตำบล จำนวน 413 แห่ง เทศบาลเมืองจำนวน 55 แห่ง เทศบาลนครจำนวน 10 แห่ง และอบต. จำนวน 1,306 แห่ง กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา อย่างละ 1 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,786 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 องค์กร (Yamane) ตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถามคือผู้บริหารในองค์กร

กลุ่มประชากรที่ให้ข้อมูลในเรื่องปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (Incinerator) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ เป็นผู้บริหารองค์กรท้องถิ่น เป็นการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 5 คน

กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในแนวทางพัฒนา คือ ผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานทดแทนและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ท่าน ผู้นำชุมชน 4 ท่าน รวม 14 คนใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตทางด้านพื้นที่ไว้ 23 จังหวัด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และ อบต.

4. ขอบเขตด้านเวลา

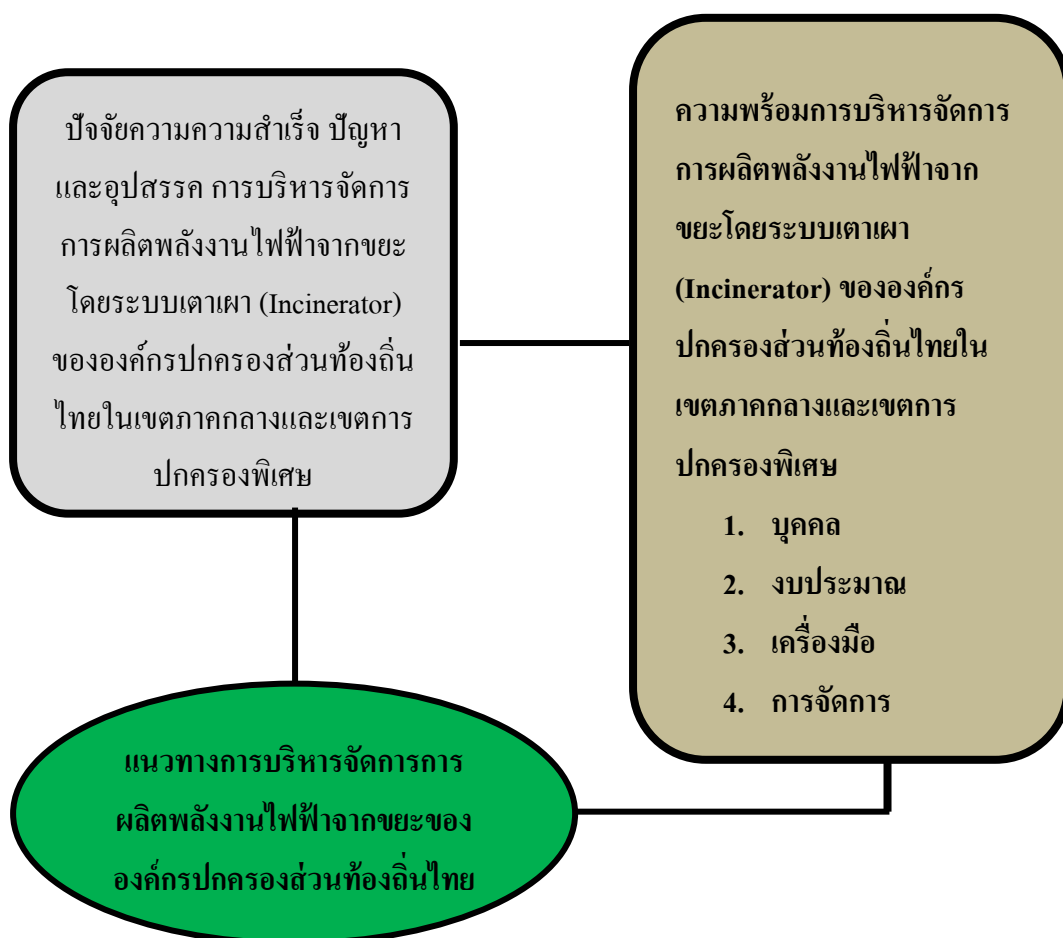
ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตทางด้านเวลาไว้ดังนี้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 ถึง เดือนมิถุนายน 2557

กรอบความคิดของการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้กำหนดตัวแปรในการวิจัยความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ดังนี้

แนวคิดที่เกี่ยวกับความพร้อมการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรตามที่ศึกษาความพร้อมคือ ด้านการบริหารประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และการจัดการ

แผนภาพที่ 1 - 1 กรอบความคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงคั้งนั้นเพื่อให้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถนำมาสนับสนุนการได้มาซึ่งคำตอบตามกรอบของคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยค่อนข้างสั้น
2. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนเนื่องจากในพื้นที่มีกลุ่มของผู้มีอิทธิพลในการบริหารจัดการขยะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สามารถใช้เป็น Flexible Model เฉพาะพื้นที่เป็นข้อมูลในการปรับปรุงความพร้อมในการบริหารองค์กรเพื่อประเมินปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรเพื่อรองรับการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานขยะ โดยระบบเตาเผา (Incinerator) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในอนาคต
2. สามารถนำไปประยุกต์และต่อยอดเป็นแนวทางไปใช้กำหนดเป็นแผนพัฒนาการสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (Incinerator) เพื่อประเมินปัจจัยทางตรง และปัจจัยทางอ้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ
3. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางหรือรูปแบบ (Model) เพื่อกำหนดเส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เฉพาะพื้นที่ในการกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ เพื่อความมั่นคงของชาติ และเพื่อใช้แก้ไขปัญหาความขัดแย้งเรื่องการจัดการขยะของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นต่อไป

คำจำกัดความ

<p>ความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจาก ขยะ</p>	<p>หมายถึง การวางแผนในการบริหารจัดการเตรียมพร้อมของ หน่วยงาน การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ ประกอบด้วย การ เตรียมความพร้อม ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้าน เครื่องมือ อุปกรณ์ และด้านการจัดการ</p>
<p>ด้านบริหารงานบุคคล</p>	<p>หมายถึง ความพร้อมของผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นและ พนักงาน ในการบริหารจัดการ จำนวนบุคลากรที่มีอยู่รับปริมาณ งานที่เพิ่มขึ้น การได้รับสวัสดิการตลอดจนความรู้ความสามารถ มีพอที่จะดำเนินงาน การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบ เตาเผา Incinerator</p>
<p>ด้านงบประมาณ</p>	<p>หมายถึง ความพร้อมในการบริหารด้านเงินรายได้ หรือ งบประมาณที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี หรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่ กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ ในการดำเนินงานการ ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา Incinerator</p>
<p>ด้านเครื่องมือเครื่องอุปกรณ์</p>	<p>หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี ด้านการ บริหาร เครื่องมือเครื่องใช้มีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน</p>
<p>ด้านการจัดการ</p>	<p>หมายถึง ความพร้อมในด้านบริหารจัดการ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์ แผน 3 ปี 5 ปี 10 ปี และดำเนินงานต่าง ๆ การดำเนินงาน โครงการ เพื่อ พัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ตอบสนองความต้องการ ประชาชนในพื้นที่</p>

<p>ความสำเร็จการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปก ครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขต ภาคกลางและเขตการปกครอง พิเศษ</p>	<p>หมายถึง สิ่งที่เป็นปัจจัยและสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอก ที่เกื้อหนุนสนับสนุนการบริหารจัดการการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กร</p>
<p>ปัญหาอุปสรรค การบริหาร จัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะ โดยระบบเตาเผา ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไทยในเขตภาคกลางและเขต การปกครองพิเศษ</p>	<p>หมายถึง สิ่งที่เป็นปัจจัยและสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอก ที่ขัดขวางการบริหารจัดการการดำเนินงานไม่ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กร</p>
<p>แนวทางการจัดการการผลิต พลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดย ระบบเตาเผา</p>	<p>หมายถึง ดัชนีชี้วัดข้อตกลงร่วมกันของประชาชนและผู้บริหาร ท้องถิ่นและผู้ร่วมรับผลประโยชน์อื่นๆ ในการผลิตพลังงาน ไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (Incinerator)</p>
<p>เทคโนโลยีการใช้ความร้อน จากระบบเตาเผา (Incineration)</p>	<p>หมายถึง การเผาขยะในเตาที่ได้มีการออกแบบมาเป็นพิเศษ เพื่อให้เข้ากับลักษณะสมบัติของขยะ คือมีอัตราความชื้นสูง และ มีค่าความร้อนที่แปรผันได้</p>

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (incinerator) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ โดยมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเรื่องพลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการและทฤษฎีองค์การ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

การกระจายอำนาจ (decentralization) เป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้องค์กรอื่น นอกจากองค์กรของราชการส่วนกลางจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับความบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง เพียงแต่ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลเท่านั้น ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขึ้นองค์กรการบริหารส่วนตำบลและเทศบาลถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ตามแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจการปกครอง

หากกล่าวถึงการกระจายอำนาจในประเทศไทยแล้ว สามารถกล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจสำหรับประเทศไทยเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการหลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เหตุที่กล่าวเช่นนี้ก็เนื่องจากว่า บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้บังคับให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างเป็นทางการและมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการกระจาย

อำนาจรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 บัญญัติว่า รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง...รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมในเป็นองค์ปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น เมื่อประเทศไทยได้ประกาศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ยังคงเจตนารมณ์ของหลักการกระจายอำนาจได้ดังปรากฏใน ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง (ประณต นันทิยะกุล, 2550 : 18)

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

ในเรื่องการกระจายอำนาจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความ หรือความหมายไว้ ดังนี้

ดีริค คับบลิว บริงค์เกอร์ฮอฟฟ์ และ โอมาร์ ซีฟา (Derick W. Brinkerhoff & Omar Azfar, 2006, p.2) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ว่าหมายถึง เป็นการจัดสรรอำนาจ อำนาจหน้าที่ และการรับผิดชอบระหว่างส่วนกลางและปริมณฑล

โรเบิร์ตสัน เวิร์ค (Robertson Work, 2002 : 5) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ว่าหมายถึง เป็นการเคลื่อนย้ายความรับผิดชอบในการวางแผนการจัดการ การจัดเก็บ และการจัดสรรทรัพยากรจากส่วนกลางและหน่วยงานของรัฐไปสู่ระดับล่างของรัฐ

อลิสซาเบ็ท ยูเลียนี่ (Elizabeth Linda Yuliani, 2004 : 10) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ว่าหมายถึง การโอนย้ายอำนาจจากรัฐบาลกลางลงไปสู่ระดับล่างในแง่ของการเมือง-การบริหาร และพื้นที่ อันเป็นเครื่องมือในการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น และการกระจายอำนาจครอบคลุมการโอนย้ายอำนาจการตัดสินใจสำคัญจากรัฐบาลกลางไปยังภาค เทศบาล หรือการปกครองท้องถิ่น

ธนสวรรค์ เจริญเมือง (2534 : 60-61) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ว่า หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลายๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือการทหาร และการต่างประเทศ

สรุปได้ว่าการกระจายอำนาจ คือการโอนย้ายอำนาจการตัดสินใจสำคัญจากรัฐบาลกลางไปยังภาคเทศบาล หรือการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลายๆ ด้านของตนเอง โดยที่ท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการดูแล ระบบสาธารณสุข ปกศ การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

2. หลักการกระจายอำนาจปกครอง

ประยูร กาญจนกุล (2538 : 183) ได้กำหนดลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครองซึ่งมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. มีการแยกหน่วยงานออกไปเป็นองค์การนิติบุคคลอิสระจากองค์การของราชการบริหารส่วนกลาง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล โดยนิติบุคคลเหล่านี้เป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนที่มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง ด้มีความอิสระในการจัดทำบริการสาธารณะที่ด้รับมอบหมาย ราชการส่วนกลางเพียงแต่คอยควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่โดยถูกต้องเท่านั้น มิได้เข้าบังคับบัญชาสั่งการหรืออำนวยการเอง

2. มีการเลือกตั้ง โดย สภาเทศบาล สภาจังหวัด ที่ประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้ง ถ้าไม่มีการเลือกตั้งเลยก็ไม่แน่ว่ามีการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การเลือกตั้งถือว่าเป็นหลักสาระสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง ถ้ามีการเลือกตั้งทั้งองค์กรที่ประชุมและองค์กรที่มีหน้าที่บริหาร ก็แน่ว่ามีการกระจายอำนาจอย่างสมบูรณ์ ส่วนการกระจายอำนาจตามกิจการให้แก่องค์กรนั้น

3. องค์กรตามหลักการกระจายอำนาจปกครองมีอัตตาคณัติ (autonomy) คือ มีความอิสระที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้เองโดยไม่ต้องรับคำสั่งหรืออยู่ใด้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของราชการบริหารส่วนกลาง มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการและดำเนินการได้ด้ด้วยงบประมาณและด้วยเจ้าหน้าที่ของตนเอง

สรุปได้ว่าการหลักสำคัญของการกระจายอำนาจนั้นต้องพิจารณาจาก ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ที่มาของผู้บริหารจะต้องมาจากการเลือกตั้ง และประการสุดท้ายองค์กรนั้นจะต้องมีอำนาจปกครองมีอัตตาคณัติ จึงจะถือได้ว่ามีการกระจายอำนาจแล้ว

เมื่อการกระจายอำนาจเป็นกิจกรรมที่ประชาชนจะต้องมีบทบาทเข้ามารับภาระหน้าที่บางประการจากรัฐไปจัดทำ ดังนั้นจะต้องพิจารณาในเรื่องของความสามารถหรือความพร้อมของประชาชนและท้องถิ่นในการกระจายอำนาจดังกล่าว (อิสริยา อนุศาสนเมธา, 2542 : 29) ได้แก่

1. ความพร้อมในด้านการเงิน การคลังในท้องถิ่น การพิจารณาเพื่อการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นใดได้มีสิทธิที่จะปกครองตนเอง ต้องคำนึงถึงความสามารถด้านการเงิน การคลังของท้องถิ่นนั้น เป็นเบื้องต้น

2. ความพร้อมของประชาชนในด้านการเมือง การกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิปกครองตนเองนั้น จะต้องพิจารณาว่าประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเมืองเบื้องต้น หรือการปกครองตนเองดีเพียงใด เช่น ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในการเลือกตั้งหรือไม่ ประชาชนส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสำนึกรับผิดชอบหรือไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเหตุผลอันไม่ชอบด้วยหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. ความพร้อมหรือความสามารถของประชาชนในการบริหารจัดการในหน้าที่กระจายอำนาจเป็นกิจกรรมที่รับมอบหมายของภารกิจบางประการให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามารับหน้าที่ดังกล่าว ไปปฏิบัติจัดทำ เพื่อสนองความต้องการของตนเองให้เกิดผลดี ท้องถิ่นใดสมควรจะรับการกระจายอำนาจได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติหรือความพร้อมของท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ประธาน สุวรรณมงคล (2554 : 20) ได้สรุปลักษณะลักษณะสำคัญของเป้าหมายการกระจายอำนาจ ซึ่งได้กล่าวว่าการกระจายอำนาจมีเป้าหมายสำคัญ 6 ประการ คือ

ประการแรก การกระจายอำนาจมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นด้วยการวางรากฐานทางการเมืองระดับท้องถิ่น โดยการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เป็นไปตามหลักการที่ว่า “ประชาธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน”

ประการที่สอง การกระจายอำนาจมุ่งให้ประชาชนได้ “ปกครองตนเอง” อย่างอิสระ โดยสามารถกำหนดเป้าหมาย วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้นเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น การปกครองตนเองจึงนับเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจเลยทีเดียว

ประการที่สาม การกระจายอำนาจช่วยให้การบริการสาธารณะแก่ประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ตรงไปตรงมาตามปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพราะการกระจายอำนาจให้การตัดสินใจตกไปอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนท้องถิ่นในการตัดสินใจว่า จะทำอะไร ทำอย่างไร และใครควรได้รับประโยชน์

ประการที่สี่ การกระจายอำนาจมุ่งลดภาระของรัฐในส่วนกลางในการให้บริการแก่ประชาชนในสังคมโดยทั่วถึง การกระจายอำนาจทำให้รัฐสามารถทำเฉพาะภารกิจที่จำเป็นต้องทำ เช่น การรักษาความมั่นคง การต่างประเทศ การยุติธรรม เป็นต้น ส่วนภารกิจอื่นก็ให้ภาคส่วนอื่นมี

ส่วนร่วม โดยเฉพาะท้องถิ่นสามารถช่วยดำเนินการในภารกิจที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้นๆ

ประการที่ห้า การกระจายอำนาจมุ่งลดความเป็นราชการลง (debureaucratization) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการลดอำนาจของข้าราชการ และไปเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชนและชุมชนแทนเพื่อให้มีบทบาทในการปกครองตนเองหรือกำหนดวิถีชีวิตของตน ดังที่ วิทยากร เชียงกูร (วิทยากร เชียงกูร : 2540) ให้ความเห็นว่า “การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จุดสำคัญอยู่ที่การลดอำนาจส่วนกลาง ให้คนท้องถิ่นปกครองและบริหารด้วยตนเอง”

ประการที่หก การกระจายอำนาจมุ่งให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยการเพิ่มอำนาจ (empowerment) การตัดสินใจ และการดูแลทรัพยากรธรรมชาติชุมชน วัฒนธรรม ประเพณีชุมชนของตนเอง การเพิ่มอำนาจให้ชุมชนเป็นเป้าหมายสำคัญอีกประการหนึ่งของการกระจายอำนาจ เพื่อให้ชุมชนสามารถตัดสินใจดำเนินการและตอบสนองความต้องการของชุมชนเอง

3. การกระจายอำนาจที่ดี

การกระจายอำนาจที่ดีในที่นี้หมายถึง “การกระจายอำนาจที่มีเป้าประสงค์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น และเพิ่มอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนควบคู่กันไป” โดยมีหลักสำคัญดังนี้

ประการแรก การกระจายอำนาจที่ดีต้องส่งเสริมหลักการปกครองตนเองอย่างอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเกี่ยวกับการกระจายอำนาจต้องส่งเสริมหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองด้วย

ประการที่สอง การกระจายอำนาจที่ดีต้องเพิ่มอำนาจ (empower) ให้แก่ประชาชนชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กันไป โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนในชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันบริหารท้องถิ่นอย่างเป็นหุ้นส่วน (partnership) โดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนร่วมกัน

ประการที่สาม การกระจายอำนาจที่ดีต้องไม่กระทบต่อการกำกับดูแลของรัฐต่อท้องถิ่นในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ กฎหมาย กฎ ระเบียบที่กำหนด แต่การกำกับดูแลท้องถิ่นก็ต้องไม่กระทบต่อหลักปกครองตนเองตามหลักเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเช่นกัน

ประการที่สี่ การกระจายอำนาจที่ดีต้องส่งเสริมให้เกิดความตื่นตัวในภาคพลเมืองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยมีการเปิดช่องทางให้การเมืองภาค

พลเมืองสามารถเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ตัดสินใจ และกำกับตรวจสอบการเมืองภาคตัวแทนในท้องถิ่น

ประการที่ห้า การกระจายอำนาจที่ดีต้องก่อให้เกิดการถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างการเมืองภาคตัวแทน (นักการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น) และการเมืองภาคพลเมืองในระดับท้องถิ่น

ประการที่หก การกระจายอำนาจที่ดีต้องเป็นการที่ทั้งภาคพลเมืองและภาคตัวแทน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้ร่วมกันกับรัฐบาลในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนในระดับท้องถิ่น

ประการที่เจ็ด การกระจายอำนาจที่ดีต้องก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการบริหารท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ภายใต้การกำกับดูแลของภาคพลเมืองที่เข้มแข็ง

ประการที่แปด การกระจายอำนาจที่ดีต้องก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างการเมืองภาคตัวแทนและการเมืองภาคพลเมืองในการแก้ปัญหาความยากจน และปัญหาทางสังคมของท้องถิ่น โดยการเมืองทั้งสองภาคนี้ล้วนมีความสำคัญต่อการเมือง การบริหารท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

สรุปแล้ว การกระจายอำนาจเป็นเรื่องของการกระจายอำนาจการปกครองตนเอง การกระจายภารกิจ การตัดสินใจ ทรัพยากร การบริหาร การมีส่วนร่วม และการรับผิดชอบ และการกระจายอำนาจดังกล่าวต้องเป็นการกระจายอำนาจที่ดี มุ่งเพิ่มอำนาจให้แก่ภาคประชาชนให้มีอิสระในการปกครองตนเองเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

สำหรับในประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, 2543 : 503) ได้สรุปลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครองแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ได้บังคับให้รัฐบาลกระจายอำนาจทางการคลังแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ มาตรา 334 ของรัฐธรรมนูญได้มีบทบังคับให้รัฐบาลต้องออกกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใน 2 ปี

รัฐบาลสมัยของนายชวน หลีกภัย ได้เสนอกฎหมายโดยผ่านการพิจารณาของรัฐสภา และประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 ชื่อ “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542”

4. การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ

ในด้านของการกระจายหน้าที่การจัดบริการสาธารณะนั้นได้กำหนดตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้จัดแบ่งไว้ดังนี้

เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา

ในกฎหมายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 16 กำหนดให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
 2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
 3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
 4. การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
 5. การสาธารณสุขการ
 6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
 7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
 8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
 9. การจัดการศึกษา
 10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
 11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
 13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 14. การส่งเสริมกีฬา
 15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีภารกิจหน้าที่ ในเรื่อง การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย ตามอำนาจหน้าที่ในแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

18.1 องค์การบริหารส่วนตำบล (กำหนดไว้ในมาตรา 16) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 18 คือ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

18.2 เทศบาลตำบล (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

18.3 เทศบาลเมือง (กำหนดไว้ในมาตราที่ 53) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ซึ่งก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

18.4 เทศบาลนคร (กำหนดไว้ในมาตราที่ 56) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 ซึ่งก็คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 และก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (กำหนดไว้ในมาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง

26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28. การควบคุมอาคาร

29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สรุปได้ว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อให้สอดคล้องกับความ

ต้องการของท้องถิ่น ออกเป็นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น

Wit (1967) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายไปให้ท้องถิ่น เปิดโอกาสประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองร่วม ตามหลักการที่ว่า อำนาจมาจากประชาชนในท้องถิ่น รัฐบาลเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2541) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ไม่อยู่ภายใต้ปกครองของรัฐบาลกลาง กำหนดทิศทางในการพัฒนาได้ด้วยตนเอง

สนิท จรอนันต์ (2549) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง การให้ราษฎรมีอำนาจในการปกครองตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้บริหาร ตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะของท้องถิ่น

บุญศรี ยีหมะ (2550) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง การปกครองชุมชน มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน ตามขอบเขตอำนาจที่ได้รับจากส่วนกลาง จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย ตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ มีงบประมาณจากการจัดเก็บภาษี สมาชิกสภา ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรเอง

ประณต นันทิยะกุล (2550) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง เป็นการกระจายอำนาจของราชการส่วนกลางให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล และมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง เป็นของตนเอง หากแต่ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศในภาพรวม ส่วนกลางจะกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น

ชเนศร์ เจริญเมือง (2551) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง ระบบการบริหารและจัดการกิจการสาธารณะ และทรัพยากรต่างๆ ของท้องถิ่นหนึ่งภายในรัฐหนึ่ง เป็นท้องถิ่นที่มีขอบเขตชัดเจน (defined boundaries) ภายในรัฐนั้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล (legal entity) มีโครงสร้างด้านอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดโดยกฎหมายทั่วไปและ/หรือกฎหมายพิเศษ

เสวาลักษณ์ แดงปรก (2551) ให้ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง หน่วยการปกครองในท้องถิ่นที่เกิดจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองท้องถิ่นของตนเอง โดยประชาชนจะมีส่วนร่วมในการบริหาร และมีสิทธิมีเสียงดำเนินการปกครอง ซึ่งหน่วยงานนี้จะจัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจในการจัดเก็บภาษี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองขององค์กรหนึ่งที่ตั้งจัดตั้งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีอาณาเขตของตนเอง มีประชากรตามที่หลักเกณฑ์กำหนด มีอำนาจ และมีอิสระในการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตน โดยมีหน้าที่ให้บริการในด้านต่างๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองด้วยตนเอง

2. ความเป็นมาและพัฒนาการของการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

บุญศรี ยี่หะ (2550) แบ่งพัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นไทย แบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลาคือ **พัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นไทยระยะที่ 1 (พ.ศ. 2440-2475)** สมัยรัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินในปี พ.ศ. 2475 โดยมีปัจจัยที่นำมาสู่การปฏิรูป 2 ปัจจัย คือ

2.1 ปัจจัยภายใน ระบบไพร่ เป็นระบบอุปถัมภ์ประสงค์ ทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของบ้านเมือง และการรบ แต่มีปัญหาคือ ไพร่ไม่สามารถพัฒนาตนเอง กองทัพขาดประสิทธิภาพ การแย่งชิงบัลลังก์โดยการรวบรวมไพร่ จึงเกิดการปฏิรูปโดยจัดตั้งเป็นกระทรวง ทบวง กรม เป็นข้าราชการประจำส่วนกลาง ทำให้ส่วนกลางเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ

2.2 ปัจจัยภายนอก ภัยคุกคามจากลัทธิจักรวรรดินิยม จึงเกิดการปฏิรูปเพื่อเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าสยามมีความเจริญจะได้ไม่เข้ามายึดครอง

รูปแบบการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2475

1. ส่วนกลางแบ่งออกได้เป็นกระทรวงต่างๆ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงวัง กระทรวงเมือง กระทรวงเกษตรราชการ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงโยธาธิการ

2. ส่วนภูมิภาค มีการบริหารมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการออก “ระเบียบการปกครองท้องที่” แบ่งเป็นแขวง ตำบล และบ้าน สมัยรัชกาลที่ 5 แบ่งเป็นจังหวัด และอำเภอ โดยอำเภอเป็นผู้บริหารราชการในท้องที่และให้บริการทุกอย่างที่รัฐบาลจะพึงมีตามนโยบายแก่ประชาชน อำเภอเป็นเครื่องมือในการปกครอง ให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันมี

“พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116” ซึ่งเป็นรากฐานของการบริหารราชการส่วนภูมิภาคยุคใหม่

3. ส่วนท้องถิ่นรัชกาลที่ 5 ได้ทดลองจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า “สุขาภิบาลกรุงเทพฯ” ในปี พ.ศ. 2440 ภายใต้อำนาจ “พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ.116” ซึ่งถือเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดกิจการท้องถิ่นฉบับแรก

ในช่วงเริ่มแรก ไม่ใช่การปกครองตนเองของท้องถิ่น (local self - government) แต่เป็นการปกครองท้องถิ่นโดยข้าราชการประจำ (local government by government officials) ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน คือ เสนาบดีกระทรวงนครบาล เจ้าพนักงานแพทย์สุขาภิบาล เจ้าพนักงานช่างใหญ่สุขาภิบาล และเมื่อการดำเนินงานประสบความสำเร็จ จึงได้เริ่มขยายกิจการสุขาภิบาลยังหัวเมืองต่างๆ โดยจัดตั้ง “สุขาภิบาลท่าฉลอม” เป็นสุขาภิบาลหัวเมืองแห่งแรก ในปี พ.ศ. 2449 และตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ.127 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สุขาภิบาลสำหรับหัวเมือง และสุขาภิบาลสำหรับตำบล ทั้งนี้สุขาภิบาลทั้ง 2 ประเภท มีหน้าที่เหมือนกัน คือ การรักษาความสะอาด การป้องกันโรคและรักษาความเจ็บไข้ การบำรุง/รักษาทางไปมา และการศึกษาขั้นต้นของราษฎร

ต่อมาใน สมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติ เพื่อขยายกิจการและให้เกิดความคล่องตัว โดยให้สุขาภิบาลทำหน้าที่จดทะเบียนราษฎร และการทะเบียนต่างๆ ในเขตสุขาภิบาล และยังแบ่งสุขาภิบาลออกเป็น 2 ประเภท คือ “สุขาภิบาลเมือง” (โครงสร้างเช่นเดิม) และ “สุขาภิบาลท้องที่” ซึ่งมีหลายท้องที่ต่อเนื่องกัน เท่ากับยกเลิกสุขาภิบาลตำบลไปโดยปริยาย โดยคณะกรรมการประกอบด้วย นายอำเภอท้องที่ นายแพทย์สุขาภิบาล ปลัดอำเภอ และกำนัน (รศสนธิ์รัตนเสริมพงศ์, 2547 : 7-9 และ ชวงศ์ ฉายะบุตร, 2539 : 36)

สมัยรัชกาลที่ 7 ได้มีพระราชประสงค์ให้จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล เพื่อเป็นโรงเรียนสำหรับการเรียนรู้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังแนวพระราชดำริที่ว่า “มันจะเป็นการดีแก่ประชาชนอย่างแท้จริง ที่เขาจะเริ่มต้นด้วยการควบคุมกิจการของท้องถิ่น ก่อนที่พวกเขาจะพยายามควบคุมกิจการของรัฐ โดยผ่านทางรัฐสภา” และมีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการประชาภิบาล (municipality) ทำหน้าที่ยกร่างพระราชบัญญัติเทศบาล แต่ก็ยังไม่มีการนำออกมาบังคับใช้เป็นกฎหมาย จนเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

พัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นไทยระยะที่ 2 (พ.ศ. 2475-2539) นันทวัฒน์ บรรณานันท์ (2545 : 28) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ที่ใช้รูปแบบการปกครองระบอบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ (constitutional monarchy) และมีการตรา “พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476” แบ่งระเบียบ

การบริหารราชการแผ่นดินซึ่งถือเป็นการนำหลักการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นมาใช้
 อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ออกเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ
 ท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารราชการส่วนกลาง ได้มีการปรับปรุง ล่าสุด คือ “พระราชบัญญัติระเบียบ
 บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534” กำหนดให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี
 กระทรวง ทบวง และกรม

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ราชการของกระทรวง ทบวง และกรม
 แยกออกไปดำเนินการตามเขตการปกครองของประเทศ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนใน
 เขตนั้นๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางที่ได้รับการแต่งตั้งออกไปประจำตามเขตการ
 ปกครองในส่วนภูมิภาค มีสำนักงานกลาง

เนื่องจากการมีสำนักงานที่เมืองหลวงแห่งเดียวไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้
 ประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการปรับระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค
 โดยแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

2.1 จังหวัด เป็นหน่วยการปกครองภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุด ประกอบด้วย อำเภอ และ
 มีฐานะเป็นนิติบุคคล

2.2 อำเภอ เป็นหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาครองจากจังหวัด แต่ไม่มีฐานะเป็น
 นิติบุคคล

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง คณะราษฎรได้
 จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเดียวกันในทั่วทุกตำบลทั่วประเทศ ในรูปแบบเทศบาล
 ใน 4,800 ตำบล และได้มีการตรา “พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476” มีฐานะเป็นนิติ
 บุคคล มีงบประมาณ ทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ของตนเอง และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติงานในเขต
 ท้องที่ตามที่กฎหมายระบุหน้าที่ของเทศบาลกว้างขวาง ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อย จัดสร้าง
 และบำรุงทางบกทางน้ำ รักษาความสะอาด กำจัดขยะ ป้องกันและระงับโรคติดต่อ การดับเพลิง จัด
 การศึกษาขั้นต้น จัดทำท่าเทียบเรือ ท่าข้าม สุสาน บำรุงการหาเลี้ยงชีพของประชาชน จัดการไฟฟ้า
 เทศพาณิชย์ จัดการประปา โรงฆ่าสัตว์ จัดการเรื่องตลาด โรงพยาบาล จัดทำและบำรุงการกีฬา
 จัดทำและบำรุงสวนสาธารณะและสวนสัตว์ ปัญหาที่พบ ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ อำนาจที่มี
 อยู่อย่างจำกัด การขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชน และความไม่สนใจของประชาชนต่อการ
 ปกครองท้องถิ่น และความล้มเหลวในการขยายการจัดตั้งเทศบาลมีเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจอมพล ป.
 พิบูลสงครามจึงเล็งเห็นว่า การรื้อฟื้นรูปแบบสุขาภิบาลมีผลดีมากกว่า จัดตั้งง่าย และประหยัดกว่า
 เนื่องจากไม่ได้แบ่งโครงสร้างเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร เป็นเพียงแต่คณะกรรมการ

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2498 ยังพิจารณาเห็นว่ารูปแบบของเทศบาลและสุขาภิบาลไม่สามารถจัดตั้งในท้องถิ่นชนบทได้ เนื่องจากมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน จึงได้ตรา “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498” เพื่อจัดตั้ง “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” (อบจ.) เพื่อดำเนินงานในพื้นที่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และด้วยความต้องการปรับปรุงโครงสร้างบริหารงานระดับตำบลใหม่ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม จึงได้ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499” เพื่อจัดตั้ง “องค์การบริหารส่วนตำบล” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณเป็นของตนเอง ดำเนินกิจการส่วนตำบลได้อย่างอิสระ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ส่งเสริมการศึกษาและการทำมาหากินของราษฎร จัดให้มีสถานที่ประชุมและส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม ศิลธรรมและสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2537 มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537” ซึ่งทำให้เกิดการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในทั่วทุกพื้นที่ของประเทศไทย โดยในพื้นที่เมืองหลวง เป็นรูปแบบของ “เทศบาลนครกรุงเทพฯ” (พ.ศ. 2480) ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 ประกาศปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ได้มีการรวมเทศบาลนครกรุงเทพฯ และเทศบาลนครธนบุรีเข้าด้วยกัน เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ เรียกว่า “กรุงเทพมหานคร” มีฐานะเป็นจังหวัดในระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยได้มีการตรา “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518” กำหนดให้กรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว ไม่มีการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นจังหวัดซ้อนอยู่ด้วย โดยมีโครงสร้างแบ่งเป็นฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ต่างกันตรงที่ประชาชนจะเลือกฝ่ายบริหารเป็นคณะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528” เลือกลงเฉพาะผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตำแหน่งเดียว ส่วนรองผู้ว่าฯ จะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าฯ

นอกจากกรุงเทพมหานครแล้ว ยังมีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอีกแห่ง คือ “เมืองพัทยา” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2521” แทนที่สุขาภิบาลนาเกลือ โดยมีโครงสร้างการบริหารในรูปแบบสภา-ผู้จัดการ (the council-manager form) หรือรูปแบบผู้จัดการเมือง (city manager) โดยสมาชิกสภาเมืองพัทยามีทั้งหมด 17 คน (มาจากการเลือกตั้ง 9 คน และกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งอีก 8 คน) มีนายกเมืองพัทยา มาจากการเลือกของสมาชิกสภาเมืองพัทยา และฝ่ายบริหารคือ ปลัดเมืองพัทยา มาจากนักบริหารมืออาชีพ และในปีพ.ศ. 2535 เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งถูกเรียกว่า รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

3. การปกครองท้องถิ่นไทยในปัจจุบัน

มีลักษณะสอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองของท้องถิ่น (local self government) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) และมีการร่างและประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แต่รายละเอียดของหมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น (มาตรา 281-290) ยังคงหลักการเดิมกับพุทธศักราช 2540 จึงกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันเป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ส่งผลต่อการปกครองท้องถิ่นไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิรูปการเมืองในระดับท้องถิ่นบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของประชาชน โดยในหมวด 5 ว่าด้วย แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 บัญญัติว่า “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม ให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” มาตรา 289 บัญญัติว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ” ซึ่งจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (นั่น ทัศนั บรมานันท์, 2545 : 92-97) สามารถสรุปสาระสำคัญของการปกครองท้องถิ่นได้คือ ความเป็นอิสระของท้องถิ่น โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้ ในปีพ.ศ. 2542 ยังมีการออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ความหมายหรือประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง)

2. คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อำนาจและหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกับภาคเอกชน

4. การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

5. แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประณต นันทิยะกุล (2550) ได้สรุปการปกครองท้องถิ่นไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ถอดรหัส) หมวด 14 (มาตรา 281-290) ไว้ดังนี้

1. มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมถึงมีระบบตรวจสอบและประเมินผล โดยมีคณะกรรมการ (ผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ ในจำนวนเท่ากัน)

2. ให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น มีการจัดสรรทรัพยากร การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละท้องถิ่น สถานภาพทางการคลังขององค์กร และความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ โดยจะมีการทบทวนใหม่ทุกไม่เกิน 5 ปี

นอกจากนี้ สภาท้องถิ่น คณะผู้บริหาร หรือผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน โดยต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือมีผลประโยชน์ขัดกันกับตำแหน่ง มีวาระคราวละ 4 ปี และประชาชนมีสิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ รวมถึงยังมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนดำเนินกิจการที่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติ และต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อประชาชนด้านงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี

ด้านการบริหารงานบุคคล ต้องมีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ผู้แทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ) และสร้างระบบคุ้มครองคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รวมถึงมีสิทธิจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น และมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม

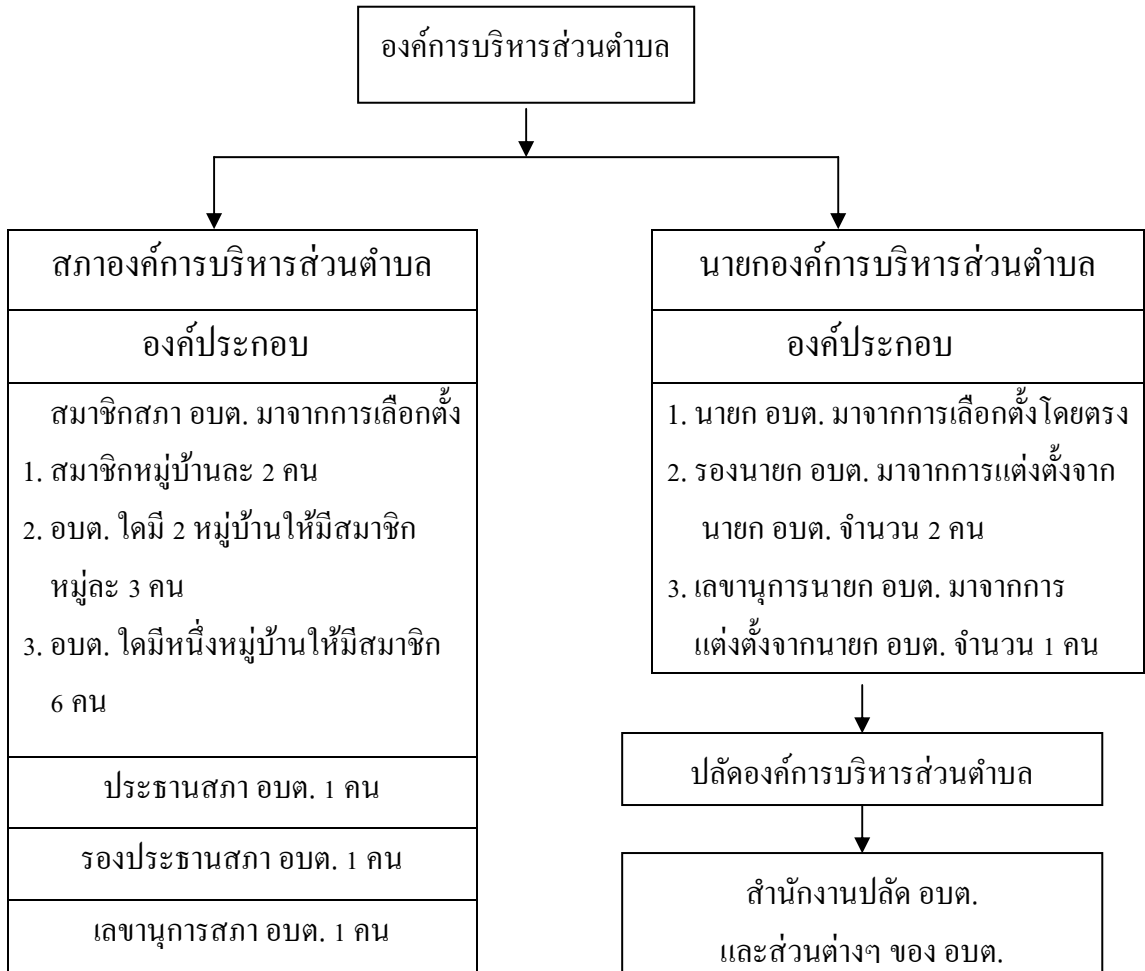
บุญอริ ยีหมะ (2550) ได้สรุปรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งเขปไว้ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย ได้เริ่มสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2440 จนกระทั่งในปี พ.ศ.2537 คณะรัฐมนตรีประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในราชกิจจานุเบกษา ทำให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และมีผลทำให้สภาตำบลที่มีรายได้ (ไม่รวมเงินอุดหนุน 3 ปี ย้อนหลังติดต่อกัน) เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็น “องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)” (กรมการปกครอง, 2538) เป็นหน่วยการปกครองที่เป็นรากฐานของประเทศที่ใกล้ชิดกับประชาชน ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครอง เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น พลังของท้องถิ่นคือพลังของแผ่นดิน เสริมสร้างแผ่นดินให้มั่นคง

ในปัจจุบันดำเนินการตาม “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546” องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และด้านสาธารณสุข เพื่อต่อการพัฒนา ปัจจุบันมีจำนวน 5,767 แห่ง (กรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553) จากการศึกษาการปฏิบัติงานพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ยังไม่เข้าใจหรือชัดเจนในบทบาทของตน ไม่ทราบนโยบายและแนวทางพัฒนา ไม่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ขาดแผนพัฒนา ขาดข้อมูลที่จะใช้ในการวางแผน แก้ปัญหาชุมชนอย่างชัดเจน มองปัญหาในวงจำกัด ขาดฐานข้อมูลในการประมาณการ ใช้งบประมาณการใช้จ่าย จึงเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าใจหลักการพื้นฐานขององค์การ มุ่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการดูแลผลประโยชน์ของประชาชน(ประมวล รุจนเสรี, 2541) โดยโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายละเอียดดังแผนภาพที่ 2 – 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 - 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5

โดยอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีดังนี้

มาตรา 67 ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ แบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 (พ.ศ.2476-2497) ยังไม่มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการจัดตั้งสภาจังหวัด
- ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2498-2539) มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นนิติบุคคล แต่เป็นการปกครองท้องถิ่นโดยรัฐ (local state - government)มากกว่าจะเป็นการปกครองตนเองของท้องถิ่น (local self government)

ระยะที่ 3 (ปัจจุบัน) มีการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นระยะที่อบจ.เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองของท้องถิ่นอย่างแท้จริง มีการยกฐานะของสภาตำบลให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดย “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537”

ปัญหา คือ ความทับซ้อนของพื้นที่ระดับอบจ. และอบต. จนมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แต่ก็ไม่ได้แก้ปัญหานี้ เพียงแต่เปลี่ยนให้การปกครองท้องถิ่นของไทยเป็นแบบ 2 ชั้น (two - tier system) ยกเว้นกรุงเทพมหานคร โดยอบจ.เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับชั้นบน (upper tier) โดยมีเทศบาล อบต. และเมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับชั้นล่าง (lower tier) (สถาบันพระปกเกล้า, 2547 : 15)

แก้ไขเพิ่มเติมจากฉบับปี 2540 อีก 2 ฉบับ มีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้าง (form of government) จากเดิมที่ใช้รูปแบบสภา-นายกเทศมนตรี (the council mayor form) มาเป็นรูปแบบนายกเทศมนตรีเข้มแข็ง (the strong mayor form)

เทศบาล

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้มีการริเริ่มจัดตั้งเทศบาลในยุคสมบูรณาญาสิทธิราชย์ รัชกาลที่ 7 ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทนี้เป็นเวทีให้ประชาชนได้ฝึกฝน เรียนรู้การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยก่อนการเปลี่ยนแปลง ก่อนหน้านี้ ในปีพ.ศ. 2469 ทรงเคยทดลองจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ เรียกว่า “สภาจัดบำรุงสถานที่ชายทะเลตะวันตก” และมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อแทนที่การปกครองรูปแบบสุขาภิบาลที่เกิดขึ้นล่าช้า และมีบทบาทน้อย แต่ในที่สุดก็ประสบความสำเร็จล้มเหลว จึงยกเลิกไป (รศคณธ์ รัตนเสริมพงศ์, 2547 : 10) ต่อมารัฐบาล ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476” หลังยกเลิกสุขาภิบาล เพื่อจัดตั้งเทศบาลครอบคลุมทั่วประเทศในชั้นใดชั้นหนึ่งใน 3 ชั้น คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล โดยยกฐานะตำบล 4,800 ตำบล และสุขาภิบาลเดิม 35 แห่ง ขึ้นเป็นเทศบาล อย่างไรก็ตาม การขยายการปกครองท้องถิ่นในรูปของเทศบาลไม่ประสบผลสำเร็จ มีอุปสรรคที่สำคัญได้แก่ ฐานะทางการเงินของตำบล เทศบาลบริหารงานไม่ประสบผลสำเร็จ การขาดความรู้ ความเข้าใจของประชาชน ที่สำคัญคือ ประชาชนไม่ให้ความสนใจเทศบาลเท่าที่ควร

ปัจจุบันดำเนินงานภายใต้ “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496” ซึ่งจนถึงปีพ.ศ. 2550 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วรวม 12 ฉบับ โดยหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งท้องถิ่น พิจารณาจัดตั้งจาก จำนวนและความหนาแน่นของประชากร ความเจริญทางเศรษฐกิจ (การจัดเก็บรายได้ตามที่ กฎหมายกำหนด) ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น และแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลตำบล (มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คน ขึ้นไป) เทศบาลเมือง (มีประชากรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป) และเทศบาลนคร (มีประชากรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป)

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหลวงแห่งใหม่ เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 ในรัชสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เนื่องจากมีพื้นที่เหมาะสมด้วยจุดยุทธศาสตร์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2435

โดยราชการส่วนกลางประกอบด้วย 12 กระทรวง และราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยมณฑลต่างๆ 18 มณฑล รวมถึง “มณฑลกรุงเทพมหานคร” รวมอยู่ด้วย ประกอบด้วย จังหวัดพระนคร ธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี นครพระประแดง (นครเขื่อนขันธ์) สมุทรปราการ ัญบุรี และมิ้นบุรี หลังจากนั้น รัชกาลที่ 5 ได้ทรงมีพระราชดำริให้ทดลองจัดตั้งหน่วยการปกครองในระดับท้องถิ่นที่มีชื่อเรียกว่า “สุขาภิบาลกรุงเทพฯ” ในปี พ.ศ. 2440 ภายใต้ “พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116” ซึ่งถือเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดกิจการท้องถิ่นฉบับแรก

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 รัฐบาลได้ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476” ให้ยุบเลิกมณฑลเทศาภิบาล และให้จังหวัดเป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุด รองลงมาก็คืออำเภอ ทำให้มณฑลกรุงเทพมหานคร แยกเป็น จังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของจังหวัดขณะเดียวกัน หลังจากที่ รัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงรูปแบบเดียว โดยรัฐบาลได้จัดตั้ง “เทศบาลนครกรุงเทพฯ” ในปี พ.ศ. 2480 ในจังหวัดพระนคร แทนที่สุขาภิบาลกรุงเทพฯ เทศบาลนครกรุงเทพฯ ประกอบด้วย อำเภอชั้นในเดิม ได้แก่ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ บางรัก ปทุมวันและดุสิต มีคณะเทศมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้เป็นเขตชั้นนอก มีนายอำเภอเป็นหัวหน้าราชการบริหารส่วนภูมิภาค แบ่งเป็นตำบลและหมู่บ้าน มีกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบ

ในปีพ.ศ. 2495 รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้รื้อฟื้นสุขาภิบาลขึ้นมาใหม่ให้ทุกอำเภอขึ้นนอกเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาล โดยมีอบจ.รับผิดชอบพื้นที่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล เป็นผลทำให้พื้นที่เมืองหลวงเกิดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครด้วย ดังนั้น กรุงเทพมหานคร จึงเป็นพื้นที่ ที่มีทั้งจังหวัดและอำเภอในฐานะราชการบริหารส่วนภูมิภาค และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและสุขาภิบาล ในฐานะราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2514 มีประกาศปฏิวัติ ฉบับที่ 24 ให้รวมจังหวัดพระนครเข้ากับจังหวัดธนบุรี กลายเป็น “จังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในส่วนของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ได้รวมเป็น “องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และ “เทศบาลนครหลวง” โดยให้มีเทศบาลสำหรับนครหลวงโดยเฉพาะ และเป็นการปกครองท้องถิ่นในลักษณะพิเศษ ต่อมาได้มี “ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335” ให้มี “กรุงเทพมหานคร” โดยรวมองค์การปกครองทุกประเภทที่อยู่ในจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นองค์การเดียวกัน ซึ่งมีฐานะเป็นทั้งจังหวัด ในราชการบริหารส่วนภูมิภาคและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เนื่องจากให้มีผู้ว่าราชการและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการการเมือง แต่งตั้งและถอดถอนโดยคณะรัฐมนตรีและขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย มีสภากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนเขตละ 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเท่ากับจำนวนเขต และมีปลัดกรุงเทพมหานครรับผิดชอบราชการประจำของกรุงเทพมหานคร

ในปีพ.ศ. 2518 ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518” กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น นครหลวง และเป็นนิติบุคคล ประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภากรุงเทพมหานคร และฝ่ายบริหารคือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการฯ อีก 4 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ต่างกันตรงที่ฝ่ายบริหาร ประชาชนเลือกตั้งเป็นคณะ ต่อมาถูกยกเลิกในปี พ.ศ. 2528

การบริหารกรุงเทพมหานครในยุคปัจจุบัน อาศัยอำนาจตาม “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528” กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขต (50 เขต) มีฐานะคล้ายกับการปกครองระดับอำเภอ และแต่ละเขตยังแบ่งออกเป็นแขวงมีฐานะคล้ายตำบล ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในพ.ศ. 2534 2539 และ 2542 ตามลำดับ โดยมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารฯ พ.ศ. 2528 แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติหรือสภากรุงเทพมหานคร และฝ่ายบริหารคือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เมืองพัทยา

แต่เดิมในพื้นที่จังหวัดชลบุรีนั้น มีการจัดตั้งสุขาภิบาลนาเกลือในพื้นที่อำเภอบางละมุง ซึ่งเมืองพัทยายู่นอกเขตนั้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2507 ได้มีการขยายเขตสุขาภิบาลให้ครอบคลุมเมืองพัทยา และด้วยสภาพแวดล้อมของเมืองที่เอื้อต่อการเป็นเมืองตากอากาศ ทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศได้อย่างมาก จึงเกิดการขยายตัวของเมืองพัทยาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจภาคบริการเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก หากแต่ระบบสาธารณูปโภคที่มีไม่สามารถรองรับการขยายตัวดังกล่าวได้ทัน จึงได้มีการยุบเลิกสุขาภิบาลนาเกลือ และประกาศใช้ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521” ส่งผลให้เมืองพัทยามีรูปแบบการปกครองแบบพิเศษ โดยใช้รูปแบบสภา-ผู้จัดการ (the council-manager form) หรือรูปแบบผู้จัดการเมือง (city manager) เป็นแห่งแรกและแห่งเดียว

อย่างไรก็ตาม โครงสร้างการปกครองดังกล่าวมีความสับสนในบทบาทและหน้าที่ และสร้างความเข้าใจผิดแก่ประชาชน ที่สำคัญคือ ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน อันนำมาซึ่งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ อาทิ ปัญหาการจัดการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การจัดการผังเมือง การควบคุมแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารให้เป็นรูปแบบนายกเทศมนตรีเข้มแข็ง (the strong mayor form) ภายใต้อำนาจ “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542” การบริหารเมืองพัทยากลับมาในรูปแบบการปกครองแบบพิเศษอีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากมีความสำคัญในฐานะเมืองท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และในปัจจุบันมีปัญหาและความท้าทายสำหรับการบริหารเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมาก

แนวคิดเรื่องพลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย

ปัญหามลพิษด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะรุนแรงกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาขยะมูลฝอย นับว่าเป็นมลพิษหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทั้งในระดับประเทศ เขตเมือง และเขตชุมชน เนื่องจากมนุษย์ต้องอุปโภคบริโภคอาหาร และมีจำนวนที่อยู่อาศัยที่หนาแน่นมากขึ้น บวกกับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่เพิ่มสูงขึ้น ผสมผสานกับปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบการ และอาคารบ้านเรือน จึงทำให้มีวัสดุเหลือใช้ และปริมาณขยะมูลฝอยมากขึ้นตามไปด้วย เทคโนโลยีการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยชุมชน จึงเป็นหนทางหนึ่งในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าว

1. ความหมายและคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย

จากพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร เรื่อง การเก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2544 ได้ความหมายว่า

มูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถูพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์หรือกากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรืออื่นๆ

มูลฝอยชุมชน หมายถึง มูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ธุรกิจร้านค้า สถานประกอบการ สถานบริการ ตลาดสด สถาบันต่างๆ รวมทั้งเศษวัสดุก่อสร้าง ทั้งนี้ ไม่รวมของเสียอันตราย และขยะมูลฝอยติดเชื้อ

สถานที่จัดการขยะมูลฝอย (solid waste management facility) หมายถึง สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สถานที่ขนส่งมูลฝอย สถานที่วัสดุกลับคืน หรือสถานที่ใดๆ ที่มีการนำมูลฝอยมาแปรสภาพ และนำผลพลอยได้จากกระบวนการมาใช้ประโยชน์

เตาเผาขยะมูลฝอย หมายถึง ระบบหรืออุปกรณ์ใดๆ ที่ใช้เพื่อการจัดการขยะมูลฝอย โดยวิธีการเผาไหม้ (อัญชลี สุพิทักษ์, 2553 : 5)

2. ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยปี 2556

กรมควบคุมมลพิษได้ทำการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศโดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 7,782 แห่ง ประกอบด้วยเทศบาลจำนวน 2,271 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 5,510 แห่ง และ กทม. พบว่า

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศมีจำนวน 26.77 ล้านตัน/ปี

2.1 ปริมาณขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4,179 แห่ง (ร้อยละ 54) โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดแบบถูกต้อง จำนวน 7.2 ล้านตัน (ร้อยละ 27) กำจัดแบบไม่ถูกต้อง 6.9 ล้านตัน (ร้อยละ 26)

2.2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่ได้รับการเก็บทำให้ตกค้างในพื้นที่อยู่ถึง 7.6 ล้านตัน (ร้อยละ 28)

2.3 ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกดึงนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 5.1 ล้านตัน (ร้อยละ 19) (กรมควบคุมมลพิษ, ออนไลน์, 2556)

3. ประเภทและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย

3.1 ประเภทของขยะมูลฝอย สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามรายมาตรฐานของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดังนี้

3.1.1 ขยะทั่วไป (general waste) เป็นขยะสำนักงาน ถนนหนทาง การก่อสร้าง ได้แก่ กระดาษ เศษไม้ กิ่งไม้ ฟาง ข้าว แก้ว กระจัง ยาง เศษอิฐ กรวด ทราวย ถูพลาสติก เศษปูน ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการย่อยสลาย และเน่าเหม็น การกำจัดขยะทั่วไปนี้ควรคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ก่อนการกำจัด

3.1.2 ขยะอินทรีย์ (organic waste) เป็นขยะจากครัวเรือน กัดตาการ โรงอาหาร ตลาดสด และการเกษตรกรรม ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ ซากสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้จะเป็นพวกที่ย่อยสลาย และเน่าเปื่อยได้ง่าย เพราะว่าเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีความชื้นค่อนข้างสูง ประกอบกับขยะประเภทนี้มีกลิ่นเหม็น การกำจัดขยะประเภทนี้ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการหมักทำปุ๋ยก่อน

3.1.3 ขยะอุตสาหกรรม (industrial waste) เป็นเศษวัสดุที่เกิดจากการผลิตหรือขั้นตอนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม อาจเป็นอินทรีย์ที่เน่าเปื่อยซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของอุตสาหกรรม ซากยานพาหนะที่หมดสภาพการใช้งานหรือใช้งานไม่ได้แล้ว รวมทั้งชิ้นส่วนประกอบของยานพาหนะด้วย เช่น ยาง แบตเตอรี่ เป็นต้น ในการจัดการควรพิจารณาการแยกชิ้นส่วนที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ได้

3.1.4 ขยะติดเชื้อ และขยะอันตราย (hazardous waste) เป็นขยะจากสถานพยาบาลหรืออื่นๆ ซึ่งต้องใช้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ ได้แก่ วัสดุที่ผ่านการใช้ในโรงพยาบาล แบตเตอรี่กระป๋องสี พลาสติก फिल्मถ่ายภาพ ถ่านไฟฉาย เป็นต้น การกำจัดขยะติดเชื้อจะทำลายโดยการเผาในเตาเผา ส่วนขยะอันตรายอื่นๆ ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง (อัญชลี สุพิทักษ์ และคณะ, 2553 : 15)

3.2 องค์ประกอบของขยะมูลฝอย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท แบ่งตามลักษณะทางกายภาพ (physical characteristics) ได้แก่

3.2.1 องค์ประกอบของขยะมูลฝอย (solid waste composition) ได้แก่ เศษสิ่งของต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นขยะมูลฝอย ดังตารางที่ 2 - 1

ตารางที่ 2 - 1 องค์ประกอบของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยที่เผาไหม้ได้	ขยะมูลฝอยที่เผาไหม้ไม่ได้
กระดาษ	โลหะ
ผ้า	แก้ว
เศษอาหาร เศษผ้า เศษหญ้า	อิฐ หิน กรวด
ไม้	กระเบื้อง
พลาสติก	อื่น ๆ
ยาง	

องค์ประกอบเหล่านี้ อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ตามลักษณะของแหล่งกำเนิดขยะ และฤดูกาล ตลอดจนพฤติกรรมของชุมชนนั้น ๆ ความหนาแน่นของขยะมูลฝอย (density) คือ สัดส่วนของมวลขยะมูลฝอย ต่อปริมาตรของขยะมูลฝอยที่บรรจุในภาชนะนั้น ส่วนมากมีอยู่ 2 ลักษณะคือ ความหนาแน่นปกติของขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นความหนาแน่นในสภาพปกติ โดยไม่มีการอัดหรือบีบ อีกลักษณะหนึ่งคือ ความหนาแน่นในระหว่างการขนส่งมูลฝอย ซึ่งเป็นค่าความหนาแน่น ที่บรรจุอยู่ในรถยนต์ที่สามารถบีบอัดให้ขยะมูลฝอยมีความหนาแน่นขึ้นจากสภาพปกติ

3.2.2 ลักษณะทางเคมี (chemical characteristic) ได้แก่

3.2.2.1 ปริมาณน้ำ (moisture content) ปริมาณน้ำที่อยู่ในขยะมูลฝอยมีอยู่ 2 ลักษณะคือ น้ำที่อยู่ภายในขยะมูลฝอยเอง (inherent water) และน้ำที่ติดอยู่ภายนอก (Attached Water)

3.2.2.2 ปริมาณสารที่เผาไหม้ได้ (volatile solid)

3.2.2.3 ค่าความร้อนของขยะมูลฝอย (calorific value)

3.2.2.4 องค์ประกอบทางเคมี (chemical composition)

(กรมอนามัยสิ่งแวดล้อม, ออนไลน์, 2556)

4. การแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงานไฟฟ้า

ขยะมูลฝอยเป็นสิ่งที่เหลือใช้จากกิจกรรมต่างๆ และจำเป็นต้องมีวิธีกำจัดที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากองค์ประกอบของขยะมูลฝอยประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีพลังงานเคมีอยู่ในปริมาณมาก การแปรรูปพลังงานที่มีอยู่ในขยะมูลฝอยจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการกำจัดขยะมูลฝอย และยังสามารถนำพลังงานที่มีอยู่ในขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกทางหนึ่ง การเผาขยะมูลฝอยด้วยความร้อนอุณหภูมิสูงจะทำใน

เตาเผาที่ได้มีการออกแบบมาเป็นพิเศษ เพื่อให้เข้ากับลักษณะคุณสมบัติของขยะ คือ มีอัตราความชื้นสูง และมีความร้อนที่แปรผัน การเผาไหม้จึงต้องมีการควบคุมที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดมลพิษ และรบกวนต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ก๊าซพิษ เขม่า กลิ่น เป็นต้น ก๊าซซึ่งเกิดจากการเผาไหม้จะได้รับการกำจัดเขม่า และอนุภาคตามที่กฎหมายควบคุม ก่อนส่งสู่บรรยากาศ ซึ่งถ้าซึ่งเหลือจากการเผาไหม้ ซึ่งมีปริมาตรร้อยละ 10 และน้ำหนักประมาณ ร้อยละ 25 ถึง 30 ของขยะที่ส่งเข้าเตาเผา จะนำไปฝังกลบหรือใช้เป็นวัสดุปูพื้นสำหรับการสร้างถนน ส่วนขี้เถ้าที่มีส่วนประกอบของโลหะอาจถูกนำกลับมาใช้ใหม่ได้ นอกจากนั้น ในบางพื้นที่ที่มีปริมาณขยะอยู่มาก สามารถที่จะนำพลังงานความร้อนที่ได้จากการเผาขยะมาใช้ในการผลิตไอน้ำ หรือทำน้ำร้อน หรือผลิตกระแสไฟฟ้าได้ (รศ.ดร.สมรัฐ เกิดสุวรรณ, 2549 : 1/43)

5. เทคโนโลยีการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยชุมชน

เทคโนโลยีกำจัดขยะมูลฝอยในประเทศไทย ที่นำเทคโนโลยีในการกำจัดขยะมูลฝอยควบคู่กับการผลิตไฟฟ้า อาทิ

5.1 เทคโนโลยีฝังกลบ (sanitary landfill) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างแพร่หลายในประเทศไทย (มากกว่า 90%) เนื่องจาก สามารถรองรับมูลฝอยได้ในปริมาณมาก มีการดำเนินการที่ง่าย และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำ จะเกิดผลพลอยได้จากการกำจัดขยะ โดยวิธีฝังกลบ คือ ก๊าซชีวภาพ โดยก๊าซชีวภาพที่เกิดขึ้นจะถูกเก็บรวบรวมโดยการวางระบบท่อรวบรวมก๊าซ ซึ่งมีทั้งแวนอน และแวนดิ่ง จากนั้นก๊าซที่รวบรวมได้จะถูกนำไปใช้ผลิตไฟฟ้าต่อไป (เพชรดา เวณันท์ และคณะ, 2556 : 27)

การกำจัดขยะด้วยวิธีฝังกลมนั้นจะต้องพิจารณาความเหมาะสมในหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น ขนาดของพื้นที่ที่จะใช้ในการดำเนินการฝังกลบ ราคาที่ดิน ความคุ้มค่าในการลงทุน การขนถ่าย ขนส่งหรือระบบจราจรในการนำขยะจากบ้านเรือนมายังสถานที่ฝังกลบ ถนนหนทาง และบ้านเรือนบริเวณเส้นทางการเดินทางของขยะ ปัญหาทางด้านความรู้ของบุคลากร แผนการดำเนินการ และการตรวจสอบ รวมทั้งการควบคุมมลพิษให้อยู่ในเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยการวางแผนการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบนั้นจะต้องพิจารณาความเหมาะสมต่อชุมชน ในหลายๆ ด้านด้วยกัน นอกจากนี้ยังต้องมาพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ตั้งสถานที่ฝังกลบกากของเสียของประกาศจากกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งมีประกาศไว้แล้วเมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2552 อีกด้วย (อัญชลี สุพิทักษ์ และคณะ, 2553 : 16)

5.2 เทคโนโลยีการหมัก หรือเทคโนโลยีทางชีวภาพ ได้แก่ เทคโนโลยีการหมักขยะอินทรีย์แบบไร้อากาศ (Anaerobic Digestion หรือ AD) เป็นการใช้อินทรีย์ที่ไม่ต้องการออกซิเจน

ที่ย่อยสลายสารอินทรีย์ในขยะมูลฝอยให้กลายเป็นก๊าซชีวภาพ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ต่อไป (อ้างถึงในเพชรดา เวณันท์, วารุณี ลิขิตสุภิกข และปมทอง มาลากุล ณ อยุธยา, 2556 : 27)

ก๊าซชีวภาพ เป็นสารที่อยู่ในรูปของก๊าซ เกิดจากการย่อยสลายของซากสิ่งมีชีวิต ทั้งซากพืช ซากสัตว์ และของเสียจากสัตว์ รวมถึงขยะมูลฝอยที่เป็นขยะอินทรีย์ โดยกระบวนการย่อยสลายทั้งหมดเกิดขึ้นจากการทำงานของจุลินทรีย์ชนิดต่างๆ ในสภาวะที่ไร้อากาศก๊าซชีวภาพสามารถเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติถ้ามีสภาพที่เหมาะสม

ก๊าซชีวภาพสามารถนำมาใช้ทำประโยชน์ได้ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ฟาร์มปศุสัตว์ ระดับชุมชน ตลอดจนถึงระดับอุตสาหกรรม ใช้เป็นแหล่งเชื้อเพลิงเพื่อผลิตพลังงานความร้อนใช้ในฟาร์ม ใช้ในการผลิตพลังงานกล/ไฟฟ้า และการผลิตพลังงานความร้อนร่วม (cogeneration system)

การทดแทนทางด้านพลังงาน โดยเทียบจากปริมาณ Biogas 1 ลบม. ดังนี้

- พลังงานไฟฟ้า 1.20 กิโลวัตต์-ชั่วโมง
- LPG 0.46 ลิตร
- น้ำมันเตาเกรด A 0.55 ลิตร
- น้ำมันดีเซล 0.60 ลิตร
- น้ำมันเบนซิน 0.67 ลิตร
- ฟืนไม้ 1.50 กิโลกรัม

ฟาร์มขนาดเล็กมักนำก๊าซชีวภาพมาใช้สำหรับการหุงต้มอาหารภายในครัวเรือน ในขณะที่โครงการในฟาร์มขนาดใหญ่ จะนำก๊าซชีวภาพมาใช้ประโยชน์เป็นพลังงานทดแทนในฟาร์ม เช่น ผลิตไฟฟ้าสำหรับระบบปรับอากาศ และหลอดไฟฟ้าแสงสว่าง (อ้างถึงในอัญชลี สุพิทักษ์ และคณะ, 2553 : 20)

5.3 เทคโนโลยีความร้อน (thermal process) เช่น เทคโนโลยีการเผา (incineration) เป็นเทคโนโลยีที่สามารถลดมวลและปริมาตรของขยะมูลฝอยลงได้อย่างมากในเวลาอันรวดเร็ว ต้องการพื้นที่ในการกำจัดน้อยกว่าวิธีการอื่น นอกจากนี้ยังสามารถนำพลังงานความร้อนซึ่งเป็นผลพลอยได้จากกระบวนการกำจัดขยะมาใช้ในการผลิตพลังงานได้อย่างมากเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีอื่น โดยสามารถใช้ผลิตไอน้ำ หรือผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งพลังงานที่ผลิตได้จากระบบ โดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับค่าความร้อนของขยะมูลฝอยที่เข้าเตาเผา (incinerator) โดยสามารถประมาณได้ว่า หากขยะมูลฝอยมีค่าความร้อน 6 เมกะจูลต่อกิโลกรัม และนำมาผลิตพลังงานในรูปพลังงานไฟฟ้าโดยเทคโนโลยีการเผาจะให้พลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ 0.58 เมกะวัตต์-ชั่วโมงต่อดัน แต่หากค่าความ

ร้อนสูงถึง 10 เมกะจูลต่อกิโลกรัม จะสามารถผลิตไฟฟ้าได้ถึง 0.97 เมกะวัตต์-ชั่วโมงต่อตัน สำหรับเทคโนโลยีความร้อนอื่น ได้แก่

5.3.1 เทคโนโลยีไพโรไลซิส (pyrolysis) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้เปลี่ยนวัตถุดิบที่มีองค์ประกอบของสารอินทรีย์ที่เป็นของแข็งให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีพลังงานสูง โดยกระบวนการสลายตัวด้วยความร้อนในสภาวะอับอากาศ

5.3.2 เทคโนโลยีแก๊สซิฟิเคชัน (gasification) นั้นเป็นการแตกตัวของสารประกอบไฮโดรคาร์บอนในสภาวะที่มีการควบคุมปริมาณออกซิเจนในสัดส่วนที่ต่ำกว่าค่าที่ทำให้เกิดการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ ซึ่งจะได้ผลิตภัณฑ์ก๊าซซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ไฮโดรเจน (H_2) และมีเทน (CH_4) เรียกว่า ก๊าซสังเคราะห์ (synthesis gas) เรียกสั้นๆ ว่า Syn Gas หรือก๊าซเชื้อเพลิง) ส่วนในกรณีที่ใช้อากาศเป็นตัวทำปฏิกิริยา จะได้ก๊าซที่มีค่าความร้อนสูงขึ้น คือ ประมาณ 15-20 MJ/Nm³ ซึ่งก๊าซที่ได้สามารถนำไปใช้ต่อในรูปของพลังงานไฟฟ้า หรือนำไปใช้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงในรูปแบบอื่นๆ ต่อไปได้ (เพชรดา เวณันท์ และคณะ, 2556 : 27)

จุดสำคัญของระบบนี้ คือ ต้องไม่ให้มีสารหรือวัตถุที่ระเบิดได้เข้าไปในเตาเผาอย่างเด็ดขาด เช่น ระเบิดสปริง เพราะจะสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อโครงสร้างของหม้อไอน้ำได้ นอกจากนี้ ในการออกแบบต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ และคุณสมบัติของขยะซึ่งไม่เหมือนชีวมวลทั่วไป เช่น มีความชื้นสูง มีความหลากหลายไม่สม่ำเสมอของคุณสมบัติ (non-homogeneous) และมีค่าความร้อนต่ำ รวมถึงการเผาสารอันตรายที่หลุดออกจากการคัดแยก เช่น ถ่านไฟฉาย และแบตเตอรี่ ทำให้ต้องติดตั้งอุปกรณ์บำบัดก๊าซทิ้งเป็นกรณีพิเศษ รวมถึงจำเป็นต้องนำไปฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ การกำจัดขยะโดยการเผาจึงมีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง และการดำเนินงานค่อนข้างสูงกว่าวิธีอื่นๆ (อัญชลี สุพิทักษ์ และคณะ, 2553 : 26)

6. ความเหมาะสม และศักยภาพของการผลิตพลังงานจากขยะมูลฝอยในประเทศไทย

แม้ว่าขยะมูลฝอยชุมชนในประเทศไทยจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นทุกปี และมีการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐในด้านพลังงานทดแทน แต่ความเป็นไปได้และความแพร่หลายของการผลิตพลังงานทดแทนจากขยะยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการ ซึ่งเป็นข้อควรพิจารณาในการนำขยะมูลฝอยมาผลิตพลังงานทดแทน อาทิ

6.1 ปริมาณขยะมูลฝอย เนื่องจาก ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในจังหวัด เทศบาล และท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกนำเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ไปใช้ในการจัดการ และกำจัดขยะในแต่ละพื้นที่จึงอาจแตกต่างกันไปด้วย เนื่องจาก เทคโนโลยีแต่ละเทคโนโลยีมีขนาด หรือกำลังการกำจัดขยะ(คิดเป็นปริมาณขยะที่สามารถกำจัดได้หน่วยตันต่อวัน) และมีความสามารถในการผลิตพลังงานที่แตกต่างกัน จึงต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุนติดตั้งระบบ รวมถึงปริมาณขยะที่ต้องใช้ในการเดินระบบให้สามารถผลิตพลังงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่าเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

6.2 คุณสมบัติของขยะมูลฝอย ได้แก่ ความชื้นของขยะ และองค์ประกอบของขยะ อาทิ วัสดุที่มีความชื้นสูง วัสดุรีไซเคิล วัสดุที่เผาไหม้ได้ เป็นต้น ซึ่งอาจมีสัดส่วนแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของขยะมูลฝอย และเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผลิตพลังงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด

6.3 ระบบการคัดแยก ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญยิ่งในการนำขยะมูลฝอยมาผลิตพลังงาน ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีการทิ้งขยะ และเก็บขนขยะแบบปะปนกัน จึงไม่สามารถนำเทคโนโลยีเฉพาะทางมาใช้ในการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 ความพร้อมของบุคลากรในประเทศ เป็นที่พบว่า ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของบุคลากรในท้องถิ่นต่างๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย และการผลิตพลังงานจากขยะยังมีน้อย จึงต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และความร่วมมือจากภาคเอกชน

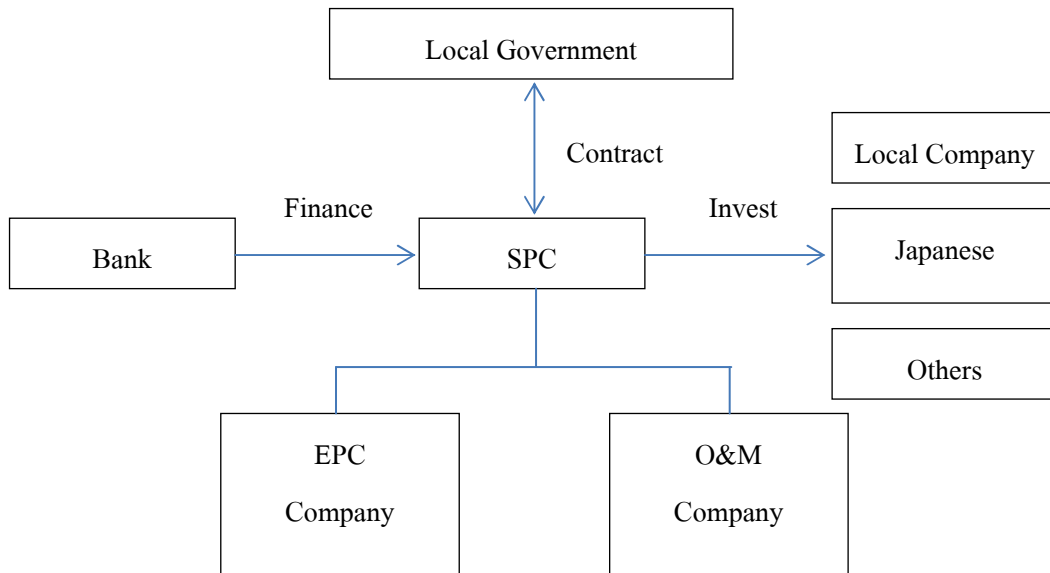
6.5 การยอมรับจากประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่คิดถึงขยะว่าเป็นสิ่งสกปรก ไม่อยากให้นำโรงงานกำจัดขยะ หรือโรงงานผลิตพลังงานจากขยะมาตั้งใกล้บ้าน ซึ่งเป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง เพราะการมีโรงงานกำจัดขยะ หรือโรงงานผลิตพลังงานจากขยะที่ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชน ทั้งยังสามารถช่วยลดปริมาณของเสีย และผลิตพลังงานที่เป็นประโยชน์กับสังคม และสร้างความมั่นคงให้กับประเทศอีกด้วย (เพชรดา เวณุนันท์ และคณะ, 2556 : 27)

7. แนวโน้มพลังงานทดแทนในอนาคต

ปัจจุบันได้มีความพยายามศึกษา ค้นคว้า วิจัย รวมถึงสนับสนุนการผลิต และการใช้พลังงานทดแทนให้เป็นแหล่งพลังงานหลักของประเทศ รวมทั้งเพื่อเป็นการสนองนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี พ.ศ. 2551-2565 ของกระทรวงพลังงาน เพื่อเพิ่มการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ และขยะมูลฝอย ให้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายของประเทศในปี พ.ศ.2565 และจากรายงานของกรมควบคุมมลพิษปี 2556 พบว่าปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นทั่วประเทศจำนวน 26.77 ล้านตัน/ปี ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง 2 ล้านตัน/ปี โดย

การกำจัดขยะชุมชนดังกล่าวอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันการดำเนินการส่วนใหญ่ประสบปัญหาหลายประการ เนื่องจาก ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความพร้อมทางด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ, บุคลากร และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น รัฐบาลจึงต้องร่วมกันกับภาคเอกชนผู้มีประสบการณ์ตรง และมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี บุคลากร และเงินลงทุน เพื่อพัฒนาระบบกำจัดขยะให้เป็นพลังงานไฟฟ้าต่อไปดังเช่น โมเดล Project Scheme

แผนภาพที่ 2 - 2 Project Scheme

EPC : engineering, procurement, construction

O&M : operation and maintenance

SPC : special purpose company

ที่มา : PEA encom international, ข้อกำหนดขอบเขตงาน team of reference

โดยสรุปแล้วการนำขยะมาผลิตพลังงานนั้น มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ เป็นการช่วยลดปริมาณขยะ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเกิดภาวะโลกร้อน ช่วยลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ ลดการสูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ โดยสามารถสร้างพลังงานขึ้นได้เองในประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น โดยสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับประเทศต่อไป โดยใช้เทคโนโลยีในการกำจัดขยะ และผลิตพลังงานที่มีอยู่หลากหลาย แต่มีเทคโนโลยีบางประเภทเท่านั้นที่สามารถใช้ได้ดีกับประเทศไทย อย่างเช่น เทคโนโลยีการเผา แบบ

ไฟโรไลซิส และแก๊สซิฟิเคชัน และการหมักก๊าซชีวภาพ พลังงานทดแทนจะเป็นหนทางหนึ่งของการแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อมของโลกได้ต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม

1. ความหมายของความพร้อม

ไลเบอร์แมน (Lieberman David A, 1992 : 235) ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมว่า หมายถึง การที่บุคคลมีการวางแผนให้กับตนเองเพื่อให้พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ทำให้บุคคลเกิดความพอใจและเกิดตามที่มุ่งหวังไว้

ครอนบาค (Cronbach, 1963 อ้างถึงใน มาลี จุฑา 2542 : 57) ให้ความหมายของความพร้อมว่า หมายถึง วุฒิภาวะ อารมณ์ และความสามารถในการเรียนรู้

พรณี ช เจนจิต (2545 : 47) ให้ความหมายของความพร้อมว่า เป็นสภาพของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผลซึ่งขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะการได้รับการฝึกฝน การเตรียมตัว ความสนใจ และแรงจูงใจ ซึ่งแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่างกัน

กุสุมา ยกช (2553 : 25) ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมว่า หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทางด้านความคิด ความรู้สึก ทักษะ และ การแสดงพฤติกรรมในการเตรียมพร้อม เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยสามารถควบคุมประกอบการวางแผนใช้เวลาที่เหมาะสม มีการเอาใจใส่ ฝึกฝน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

รักชนก โสภพิศ (2553 : 55) ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมว่า การเตรียมให้พร้อมก่อนไปเผชิญภายนอก ในด้านทัศนคติ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ทั้งด้านบุคลิกภาพ การทำงาน ความรู้ ความสามารถ

พรศ ทิวารัชช (2555 : 11) ให้ความหมายของความพร้อมว่า การที่บุคคลพร้อมที่จะกระทำการใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความพอใจ เต็มใจ กระตือรือร้น โดยขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือสำเร็จตามความมุ่งหวัง

กล่าวโดยสรุปแล้วในทัศนะของผู้ศึกษา ความหมายของความพร้อม คือ คุณสมบัติหรือสถานะของบุคคลที่พร้อมจะทำงาน หรือกิจกรรมอย่างมีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับ การเตรียมตัวอย่างพร้อมมูล ทั้งมีความสนใจ กระตือรือร้น แรงจูงใจ ประสบการณ์ ความรู้ และการฝึกอบรม

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพร้อม

ธอร์นไดค์ (Thorndike, 1913 อ้างถึงใน พรศ ทิวรัชชัย 2555 : 11) ได้กล่าวเกี่ยวกับกฎของความพร้อม (The rule of Readiness) ซึ่งแบ่งได้ 3 ประเด็น คือ

1. ขณะที่หน่วยปฏิบัติการพร้อมที่จะปฏิบัติมันต้องเกิดจากความพึงพอใจ
2. การปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการต้องไม่เป็นการสร้างความรำคาญยุ่งยากใจ
3. ถ้าหน่วยงานไม่มีความพร้อมที่จะปฏิบัติแต่โดนขัดเยียด หรือบังคับบีบบังคับการปฏิบัติมัน ๆ ก็จะเป็นสาเหตุให้เกิดความรำคาญยุ่งยากใจ

3. องค์ประกอบความพร้อม

เฮอร์เชย์และบลันชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1993 อ้างถึงใน ชกิต นิ่มนวล 2545 : 19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความพร้อมที่สำคัญ ประกอบด้วยความพร้อม 2 ประการ คือ ความสามารถ (ability) และความเต็มใจ (willingness) ในอันที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ความสามารถ (ability) หรือความพร้อมในการทำงาน (job readiness) คือ ความสามารถทำงาน หรือกระทำการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จโดยอาศัยความรู้ (knowledge) ประสบการณ์ (experience) ทักษะ (skill) และความเข้าใจ (understanding) ถ้าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด มีครบทั้ง 4 อย่าง ถือว่ามีความสามารถในการทำงาน หรือกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายได้โดยไม่มีภาระขึ้นอยู่กับผู้อื่น หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือทั้งหมดไป ถือว่าไม่มีความสามารถทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ความเต็มใจ (willingness) หรือความพร้อมในด้านจิตวิทยา (psychological readiness) คือ ความเต็มใจหรือแรงจูงใจที่จะทำงานให้สำเร็จโดยอาศัย ความมั่นใจ (confidence) ความผูกพัน (commitment) แรงจูงใจในความสำเร็จ (achievement motivation) และความมั่นคง (security) ถ้าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด มีครบทั้ง 4 อย่าง ถือว่ามีความเต็มใจในการทำงาน หรือกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยปราศจากความช่วยเหลือหรือให้กำลังใจจากผู้อื่น หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือทั้งหมดไป ถือว่าไม่มีความเต็มใจ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ดาวนิง และแธคเคอรี (Downing & Thackrey, 1971 อ้างถึงใน พรศ ทิวรัชชัย 2555 : 11) ได้แบ่งองค์ประกอบความพร้อมไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบทางกายภาพ (physical factors)
2. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (intellectual factors)
3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (environment factors)

4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ (emotion factors, motivation and personality factors)

4. ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมมีความสำคัญเพื่อพัฒนาความพร้อม จึงมีขั้นตอนการเตรียมความพร้อมดังนี้

4.1 การประเมินตนเอง ก่อนอื่นองค์กรควรมีโอกาสได้รู้จักตนเองให้ดีเสียก่อนทำได้โดยการขอคำปรึกษาแนะนำหรือด้วยการทดสอบ เพื่อแต่ละหน่วยงานจะได้รู้จักอ่อน จุดแข็งของตน

4.2 การแสวงหาข้อมูลที่เป็นจริง ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานต้องรู้จักค้นคว้าและเสาะหาข้อมูลต่างๆที่มีอยู่และที่เป็น โอกาสในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้เรามองเห็นว่าเราจะเติบโตไปในทิศทางใด

4.3 การกำหนดเป้าหมาย หลังจากได้เก็บข้อมูลและได้ประเมินถึงโอกาสต่าง ๆ ในภายหน้าแล้ว ก็ควรที่จะได้มีการกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ให้ชัดเจน

4.4 การวางแผนและการดำเนินการตามแผน หลังจากที่ได้มีการกำหนดเป้าหมายแล้ว พร้อมมีการตรวจสอบความสำเร็จนั้น ๆ จนถึงเป้าหมายที่ต้องการ

ในทัศนะของผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อมประกอบด้วยความสามารถ หรือความพร้อมในการทำงาน และความเต็มใจ หรือความพร้อมในด้านจิตวิทยา ซึ่งเป็นองค์ประกอบความพร้อมที่สำคัญที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความพึงพอใจ และเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรทางการบริหาร 4M คือ Man, Money, Material, Management ต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการและทฤษฎีองค์การ

การบริหารจัดการองค์การ เป็นการจัดระเบียบโดยการนำเอาส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมารวมกันในรูปแบบของส่วนรวมเพื่อให้มีการใช้อำนาจบริหารงาน และเป็นศูนย์อำนาจการให้งานดำเนินคล่องตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ การจัดองค์การเป็นการกำหนดโครงสร้างที่เป็นทางการทั้งในแนวดิ่งและในแนวนอน โดยแสดงให้เห็นถึงเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ของงานหน่วยงาน บุคคล อำนาจหน้าที่ สายการบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ที่มีอยู่เพื่อใช้เป็นกลไกเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การ ความสำคัญ

ของการบริหารจัดการองค์การ มีความสำคัญต่อองค์การสรุปได้ดังนี้ (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธ์, 2547 : 105)

1. ใช้เป็นเครื่องมือหรือวิธีการเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยผู้บริหารขององค์การจะต้องตระหนักว่าโครงสร้างการจัดการองค์การถูกกำหนดขึ้นมามิใช่เป็นเป้าหมายสุดท้าย แต่ถูกกำหนดขึ้นมาเป็นเครื่องมือหรือวิธีการเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แต่ละองค์การตั้งไว้

2. การจัดการองค์การแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งงาน การจัดโครงสร้างหรือการจัดการองค์การจะแสดงให้เห็นถึงการแบ่งงานกันทำออกเป็นตำแหน่งต่างๆ และยังชี้ให้เห็นถึงการกำหนดมาตรฐานของงานในองค์การ ในอันที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ

3. แสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มของหน่วยงาน และขนาดขององค์การ การจัดการองค์การจะแสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มของหน่วยงานว่า มีการรวมกลุ่มตำแหน่งงานและจัดแบ่งหน่วยงานออกตามลักษณะอย่างไร เช่น แบ่งตามหน้าที่ แบ่งตามผลิตภัณฑ์ แบ่งตามพื้นที่ แบ่งตามลูกค้า ฯลฯ หรือใช้การแบ่งหน่วยงานหลายๆ ลักษณะผสมผสานกัน

4. แสดงให้เห็นระบบของการเชื่อมโยงในด้านการวางแผนและการควบคุม รวมถึงกลไกในการติดต่อสื่อสาร การจัดโครงสร้างองค์การจะแสดงให้เห็นระบบการเชื่อมโยงระหว่างการวางแผน และการควบคุมองค์การว่ามีลักษณะเป็นเช่นไรในแต่ละระดับ รวมถึงการชี้ให้เห็นถึงกลไกในการติดต่อสื่อสารภายในองค์การว่ามีลักษณะเป็นเช่นใดบ้าง

5. แสดงให้เห็นถึงระบบการตัดสินใจขององค์การ การจัดโครงสร้างองค์การสามารถชี้ให้เห็นได้ว่า องค์การนั้นมีระบบการตัดสินใจกำหนดไว้เป็นอย่างไร มีลักษณะที่เน้นการรวมอำนาจในการตัดสินใจหรือนั้นกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

1. ความหมายการบริหารจัดการองค์การ

ความหมายของการบริหารจัดการองค์การได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Tausky Curt (อ้างถึงใน ดิน ปรัชญพฤทธิ, 2518 : 4) ให้ความหมายของการจัดการองค์การว่า หมายถึง กระบวนการที่จะนำความเรียบร้อยเข้าไปแก้ไขความยุ่งเหยิง ที่เกิดขึ้นในระบบใดระบบหนึ่ง

Koontz (1968 : 13-14) ให้ความหมายของการจัดการองค์การว่า หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของเป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานนั้น

สถาบันดำรงราชานุภาพ (2540 : 14) ให้ความหมายของการจัดการองค์การว่า หมายถึง ศิลป์ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 14) ให้ความหมายของการจัดการองค์การว่า หมายถึง การใช้ศาสตร์ และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการบริหารประกอบตามกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ให้ความหมายของการจัดการองค์การว่า หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้ศาสตร์ และศิลป์เข้าไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบใดระบบหนึ่ง หรือกระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ทฤษฎีการบริหาร (administrative theory)

Fayol อธิบายการบริหารออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ (สมยศ นาวิการ, 2543 : 43-44)

ส่วนแรก เป็นการปูพื้นฐานแนวความคิดของความเป็นสากลในการบริหาร แนวความคิดนี้ยืนยันว่าผู้บริหารทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่การบริหารอย่างเดียวกัน

ส่วนที่สอง เป็นการนำเสนอแนวความคิดของหลักการบริหารงานโดยทั่วไป และได้กำหนดหลักการบริหารขึ้นมา 14 ข้อ ที่พบว่า มีประโยชน์ในการบริหาร โดยใช้คำว่า “หลักการ” คือ แนวทางการตัดสินใจทางการบริหารที่ดี ทั้งนี้เห็นว่าหลักการบริหารไม่ควรจะถูกมองว่าเป็นกฎที่ตายตัวแต่ควรจะต้องยืดหยุ่นและปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และอยู่ที่ว่าผู้บริหารจะใช้หลักการบริหารเหล่านั้นอย่างไรเท่านั้น

ส่วนที่สาม เป็นการเสนอแนะองค์ประกอบของการบริหาร โดยแยกการศึกษาการบริหารเป็นหน้าที่หลายด้านที่ยังคงถูกใช้กับการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารขององค์การอยู่ในปัจจุบัน หน้าที่การบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

นอกจากนี้ Luther H. Gulick and Lyndall Urwick ได้ร่วมกันเป็นบรรณาธิการหนังสือชื่อ papers on the science of administration เป็นหนังสือที่รวบรวมความคิดของนักรัฐประศาสนศาสตร์ซึ่งสนับสนุนและเชื่อในหลักการบริหาร โดยความคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการบริหารของ Gulick สรุปได้ดังนี้ (Gulick & Urwick, 1936)

1. หลักการจัดโครงสร้างอำนาจภายในองค์การ

1.1 หลักขอบข่ายการควบคุม (span of control) จำนวนลูกน้องที่หัวหน้าสามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึงมีอยู่จำนวนจำกัด เพราะโดยธรรมชาติหัวหน้ามีความสามารถควบคุมดูแลลูกน้องได้เพียงจำนวนหนึ่ง เท่านั้นเอง ถ้าจำนวนลูกน้องมากเกินไปหัวหน้าจะไม่สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง ส่วนประเด็นที่ว่าจำนวนลูกน้องที่เหมาะสมเท่าใดนั้นเอาแน่นอนไม่ได้ อาจจะ 5 ถึง 12 คน ก็ได้ เพราะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ คือ ความสามารถเฉพาะตัวของหัวหน้า ลักษณะเฉพาะของงานที่ทำ และเสถียรภาพขององค์การ เป็นต้น

1.2 หลักเอกภาพการควบคุม (unity of command) องค์การที่ดีต้องสามารถสร้างโครงสร้างอำนาจภายในองค์การในลักษณะที่มีหัวหน้าฝ่ายบริหารควบคุมและประสานงานต่าง ๆ แต่เพียงผู้เดียว การจัดองค์การแบบใช้คณะกรรมการไม่ใช่เป็นวิธีที่ดีนัก นอกจากนี้้องค์การจะมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อเมื่อลูกน้องในองค์การขึ้นตรงต่อ หัวหน้าเพียงคนเดียว ซึ่งทำให้เกิดเอกภาพในการควบคุมสั่งงานเข้าลักษณะ โบราณที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์คนหนึ่งไม่สามารถรับใช้เจ้านายสองคนพร้อมกัน

1.3 หลักการจัดหมวดหมู่กรมกองภายในองค์การต้องคำนึงถึงหลักความกลมกลืน (principle of homogeneity) คือจัดคนและงานใกล้เคียงกันเข้าด้วยกันเพื่อจะได้คนที่มีความสามารถเชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งมาร่วมกันทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (technical efficiency) อย่างไรก็ตาม หลักนี้อาจเป็นอันตรายในแง่ที่ผู้เชี่ยวชาญที่มาร่วมกันอาจสำคัญคิดว่าตนวิเศษสามารถทำได้ทุกอย่าง (caveamus expertum) ด้วยเหตุนี้เององค์การจึงต้องมีกลไกควบคุมคนประเภทนี้อีกทีหนึ่ง

2. หลักเกี่ยวกับหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร (chief executive)

หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่และบทบาททางการบริหารอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผนการจัดองค์การ การบรรจุ การสั่งการ การประสานงาน การรายงานและการงบประมาณ หรือที่นิยมเรียกสั้นๆ ว่า POSDCORB ซึ่งหมายถึงในรายละเอียดดังนี้

2.1 การวางแผน (planning) หมายถึงการกำหนดเป้าหมายขององค์การว่าควรทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร และจะดำเนินการอย่างไร

2.2 การจัดองค์การ (organizing) หมายถึงการจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์การเพื่อประสานงาน หน่วยงานย่อยต่างๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์การได้

2.3 การอำนวยการ (directing) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาโดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าวมาเปลี่ยนเป็นคำสั่งและคำแนะนำ นอกจากนี้ ยังหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์กร

2.4 การเจ้าหน้าที่ (staffing) หมายถึง หน้าที่ด้านบริหารงานบุคคลเพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และจัดเตรียมบรรยากาศในการทำงานที่ดีไว้

2.5 การประสานงาน (co-ordinating) หมายถึง หน้าที่สำคัญต่างๆ ในการประสานส่วนต่าง ๆ ของงานให้เข้าด้วยกันอย่างดี

2.6 การรายงาน (reporting) หมายถึง การรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในองค์กรให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ เช่น การวิจัยและการตรวจสอบ

2.7 การงบประมาณ (budgeting) หมายถึง หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณในรูปของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

3. หลักการประสานงานหน่วยงานย่อย

การแบ่งงานกันทำภายในองค์กรทำให้เกิดหน่วยงานย่อย (work units) จำนวนมาก Gulick ได้เสนอหลักการจัดองค์กรเพื่อจัดระบบประสานงานระหว่างหน่วยงานย่อยๆ เหล่านี้ 4 หลักด้วยกัน

3.1 หลักการจัดองค์กรตามวัตถุประสงค์ (purpose) หมายถึง องค์กรที่ประกอบด้วยสมาชิกที่ทำงานต่างประเภทมารวมกันภายในองค์กร เดียวกัน เพื่อให้ช่วยกันเสนอบริการสาธารณะบางอย่างโดยเฉพาะ เช่น ด้านการศึกษา ควบคุมอาชญากรรม ชลประทาน เป็นต้น ในลักษณะเช่นนี้ องค์กรด้านการศึกษา นอกจากจะประกอบด้วยครู และนักบริหารการศึกษาแล้วยังรวมเอาสมาชิกที่มาจากสายอาชีพอื่นๆ ด้วย เช่น สถาปนิก วิศวกร ช่างไฟฟ้า ภารโรง คนสวน พยาบาล หมอ นักกฎหมาย นักบัญชี ฯลฯ บุคคลเหล่านี้มารวมตัวกันเพื่อทำงานให้กับองค์กรด้านการศึกษาโดยเฉพาะรูปร่างองค์กรตามวัตถุประสงค์นี้มีลักษณะเป็นแท่งแนวตั้ง (vertical)

องค์กรตามวัตถุประสงค์ได้แก่ กรมอนามัย กรมการศึกษา กรมตำรวจ ส่วนดีขององค์กรตามวัตถุประสงค์คือทำให้โอกาสขององค์กรจะทำงานสำเร็จตามเป้าหมายมีมากเพราะสายการบังคับบัญชาไปขึ้นอยู่ที่หัวหน้าเพียงคนเดียว และสมาชิกองค์กรตลอดจนประชาชนสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์สำคัญขององค์กรได้โดยง่าย อย่างไรก็ตาม ข้อเสียขององค์กรตามวัตถุประสงค์ คือ

1. ทำให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กรมากเกินไปจนอาจเกิดความขัดแย้งกับองค์กรอื่นๆ

2. ทำให้องค์กรไม่สามารถใช้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เต็มที่เพราะลักษณะงานไม่เอื้ออำนวยให้นั้นเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยเฉพาะ

3. นอกจากนี้ยังทำให้องค์กรอาจมุ่งแต่เน้นเรื่องวัตถุประสงค์สำคัญขององค์กร โดยละเลยวัตถุประสงค์รองๆ เช่น กรมอนามัยเน้นเรื่องการบริการสาธารณสุขมากแต่ไม่ให้ความสำคัญต่อการทำบัญชีให้ถูกต้อง เป็นต้น

4. ทำให้องค์กรมีแนวโน้มที่จะรวมอำนาจมากซึ่งอาจทำให้องค์กรล่อแหลมต่อการละเลยหน้าที่การให้บริการต่อประชาชน

5. ทำให้องค์กรเกิดทัศนคติว่าเป็นหน่วยงานที่มีอิสระมาก ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของใครภายใต้สถาบันการเมืองในระบบประชาธิปไตย เช่น รัฐสภาก็ตาม

3.2 หลักการจัดองค์การตามกระบวนการ (process) หมายถึง การรวมเอาคนที่มีอาชีพเดียวกันและมีความเชี่ยวชาญพิเศษเหมือนกันเข้ามาอยู่ในองค์กรเดียวกัน ในทำนองนี้ องค์กรของพวกวิศวกรจะทำงานด้านวิศวกรรมให้แก่องค์กรอื่นๆ องค์กรของพวกนักบัญชีจะทำงานด้านบัญชีให้กับองค์กรอื่น ๆ เป็นต้น การจัดองค์การตามกระบวนการนี้ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเป็นการจัดองค์การตามแนวนอน (horizontal)

3.3 หลักการจัดองค์การตามลูกค้า (clientele) และสิ่งของ (materiel) องค์กรตามลูกค้า หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยรวบรวมเอาเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายซึ่งทำหน้าที่ติดต่อ หรือให้บริการต่อกลุ่มลูกค้าเฉพาะบางกลุ่ม เช่น องค์กรทหารผ่านศึกในด้านต่างๆ เช่น รักษาพยาบาล สวัสดิการ การศึกษา ฯลฯ องค์กรตามลูกค้ามีลักษณะที่คล้ายกับองค์กรตามวัตถุประสงค์ ส่วน องค์กรตามสิ่งของ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยรวบรวมเอาเจ้าหน้าที่ หลายฝ่ายซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับสิ่งของใดสิ่งของหนึ่งร่วมกัน เช่น กรมป่าไม้รวบรวมเอาเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับต้นไม้ เป็นต้น

3.4 หลักการจัดองค์การตามสถานที่ตั้ง (place) หมายถึง การจัดตั้งองค์การโดยรวบรวมเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายที่ให้บริการต่างๆ ต่อชุมชนในเขตหนึ่งเข้าด้วยกันในองค์กรเดียวกัน ตามปกติหน่วยงานรัฐบาลมีแนวโน้มที่จะมีสภาพที่ตั้งกระจายไปตามภูมิภาคต่างๆ เพื่อจะได้บริการต่อประชาชนให้ทั่วถึงทั่วประเทศ เช่น พยายามจัดตั้งโรงพยาบาลตามอำเภอแทนที่จะมีโรงพยาบาลแห่งเดียวที่กรุงเทพฯ เจ้าหน้าที่องค์กรจะกระจายไปทำหน้าที่ตามภูมิภาคต่างๆ บางครั้งเกิดความจำเป็นที่จะรวบรวมเจ้าหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ที่ถูกละทิ้งออกไปจากองค์กรแม่ (เช่นที่กรุงเทพฯ) ให้รวมอยู่ที่เดียวกันโดยจับมาอยู่ภายใต้สำนักงานเดียวกันก็ได้

4. หลักการประสานงานโดยการผูกมัดทางใจ

ผู้นำองค์กรต้องมีความสามารถที่จะผูกมัดในสมาชิกองค์กรทั้งหลายให้ตั้งใจทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และให้ความจงรักภักดีต่อองค์กรผู้นำต้องใช้หลักการบริหารงานบุคคลช่วย มีการสร้างขวัญที่ดี โดยใช้คำชมของประชาชนเป็นอาหารหล่อเลี้ยงน้ำใจของเจ้าหน้าที่องค์กร สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของสมาชิกองค์กรสายวิชาชีพเพื่อกำหนดมาตรฐานและ อุดมการณ์ในการทำงาน ส่งเสริมให้มีการวิจัยร่วมกันในปัญหาต่างๆ ขององค์การจกระบบ ยกย่องให้เกียรติเจ้าหน้าที่ที่ทำงานดีเด่นและจงรักภักดี เป็นต้น วิธีการจูงใจสมาชิกองค์กรบางครั้งอาจใช้วิธีการบังคับลงโทษก็ได้ แต่วิธีนี้ดูเหมือนว่าจะได้ผลน้อยลงในสังคมปัจจุบัน

สรุปได้ว่าทฤษฎีการบริหารของ Fayol เน้นการบริหาร 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดการองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ส่วนทฤษฎีการบริหารของ Gulick เน้นการบริหาร 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดการองค์การ การบรรจุ การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ

ธีร์วิสิฐ มุลงามกุลจ และ กล้าณรงค์ สุทธิรอด (2554) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีการบริหารแบบ 4 M เป็นหลักการบริหารจัดการที่เน้นปัจจัยหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. Man ทรัพยากรมนุษย์
2. Money ทรัพยากรในรูปแบบเงินทุน
3. Material ทรัพยากรในรูปวัสดุสิ่งของ
4. Management ความรู้ในการจัดการ

ทรัพยากรมนุษย์ (man) มนุษย์เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการเกิดองค์การและการบริหาร กล่าวได้ว่า องค์การและการบริหารทำให้เกิดระบบการแบ่งหน้าที่กันทำงาน โดยยึดหลักความสามารถและความถนัด ความรู้ในเรื่องการแบ่งหน้าที่กันทำงาน จัดเป็นเทคโนโลยีของสังคมอย่างหนึ่ง ส่วนความสามารถและความถนัดของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาตามระดับสติปัญญา และระบบการศึกษาของสังคม

ทรัพยากรในรูปแบบเงินทุน (money) เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรอื่น ๆ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าพัฒนาบุคลากร จัดเป็นค่าใช้จ่ายในด้านการจัดหาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เงินยังเป็นปัจจัยในการจัดหาเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหาร

ทรัพยากรในรูปวัสดุสิ่งของ (material) วัสดุสิ่งของจัดเป็นอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการบริหาร อาจมองได้ว่าเป็นเทคโนโลยีทางการบริหาร พิจารณาได้ตั้งแต่อาคาร ที่ทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน รถยนต์ เครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนวัตถุดิบต่าง ๆ รวมไปถึง

เครื่องจักรกลที่จำเป็น สิ่งเหล่านี้อาจพิจารณาได้ว่าเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุที่มนุษย์มีการพัฒนาถ่ายทอดสืบต่อกันมา จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีในการบริหารงาน

ความรู้ในการจัดการ (management) ความรู้ในการจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารในอันที่จะดูแลและประสานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความรู้ในการจัดการอาจเกิดได้จากประสบการณ์ในฐานะที่เคยเป็นผู้ปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ ขององค์กร อยู่ในองค์กรมานานหลาย ๆ ปี รวมทั้งการได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์ขององค์กรเองจากอดีตถึงปัจจุบัน ความรู้ในการจัดการยังเป็นเรื่องของศาสตร์ที่สามารถไปเรียนรู้จากตำรางานวิจัยและประสบการณ์ขององค์กรอื่น ๆ ในสังคม มีการจัดหลักสูตรการปรับปรุงคุณภาพการทำงานในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ความรู้ในการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล ความรู้ด้านจัดทำงบประมาณ เป็นต้น

สรุปแล้วในทัศนะของผู้ศึกษา การบริหารจัดการองค์กร คือ การดำเนินงานโดยใช้ศาสตร์และศิลป์เข้าไปแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบใดระบบหนึ่ง เริ่มจากการวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคคลเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก การสั่งการ และการควบคุม เพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่หน่วยงานดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลเมือง ผู้ศึกษาได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สถาบันดำรงราชานุภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 : 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องเกณฑ์การพิจารณาจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิจัย รวมทั้งกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น โดยคำนึงถึงบริบทของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในอนาคต
2. เพื่อเสนอแนะเกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นในแต่ละประเภท

ประเด็นศึกษา

เกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือสมควรมีการปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจในการเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบ

เกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีความหลากหลายและไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ทำให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมีสภาพเป็นเพียงสัญลักษณ์ของความเป็นประชาธิปไตย แต่ไม่บังเกิดประโยชน์กับประชาชนและท้องถิ่นตามพันธกิจที่จัดตั้งเท่าที่ควร

คณะวิจัยได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เสนอเกณฑ์กลางและการจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วยรายได้จริงย้อนหลัง 3 ปี ไม่รวมเงินอุดหนุน จำนวนประชากรที่อาศัยในท้องถิ่นนั้น โดยมีจำนวนและความหนาแน่นที่เหมาะสมกับหน่วยการปกครองท้องถิ่น และขนาดพื้นที่ติดต่อกัน คิดเป็นตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล สุขาภิบาล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร ดังนี้

1.1 ชุมชนชนบท ที่มีรายได้ปีละ 600,000 บาท และมีประชากร 3,200 คน พื้นที่ทั้งตำบลจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีรายได้ปีละ 1 ล้านบาท ประชากร 2,000 คน (700 คน : 1 ตารางกิโลเมตร) พื้นที่ 3 ตารางกิโลเมตร จัดตั้งเป็นสุขาภิบาล

1.3 ชุมชนเมือง

1.3.1 รายได้ปีละ 15 ล้านบาท ประชากร 10,000 คน (2,000 คน : 1 ตารางกิโลเมตร) พื้นที่ 5 ตารางกิโลเมตร จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล

1.3.2 รายได้ปีละ 30 ล้านบาท ประชากร 20,000 คน (3,000 คน : 1 ตารางกิโลเมตร) พื้นที่ 10 ตารางกิโลเมตร จัดตั้งเป็นเทศบาลเมือง

1.3.3 รายได้ปีละ 100 ล้านบาท ประชากร 100,000 คน (3,000 คน : 1 ตารางกิโลเมตร) พื้นที่ 15 ตารางกิโลเมตร จัดตั้งเป็นเทศบาลนคร

1.4 ชุมชนที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ/สังคมสูง ได้แก่ รูปแบบกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

กชกาญจน์ ศรีวิวัฒน์ (2543 : 28) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของสุขาภิบาลในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล” ศึกษากรณีอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาวิจัย

พบว่า กลุ่มผู้บริหารเทศบาลตำบลป่าซาง ยังปฏิบัติตามแนวคิดและแนวทางของข้าราชการประจำที่เคยปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารสมัยใหม่ นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณ มักจะเน้นการสร้างสาธารณูปโภคมากกว่าที่จะนำมาพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม สาเหตุของความไม่พร้อมของเทศบาลนั้น น่าจะมาจากตัวแปรทั้งทางด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ระบบการบริหารแบบพวกพ้องพี่น้อง และการไม่มีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น วิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงระบบการบริหารให้ทันสมัย มีการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลทุกระดับ ข้าราชการการเมือง และข้าราชการประจำ ควรร่วมมือกันวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นเอกภาพ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบงานหรือกิจกรรมของเทศบาลที่ได้ทำมา และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนสร้างสังคมให้เข้มแข็ง หันมาให้ความสนใจติดตาม ตรวจสอบการทำงานของเทศบาลอย่างแท้จริง

ยุทธการ ศิริเวชมงคล (2545 : 132) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรองรับการถ่ายโอนการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเลย ภายใต้กรอบแนวคิดด้านการบริหารและทรัพยากรบริหารที่สำคัญ (4 M's) ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัย พบว่า มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ด้านการบริหารงานบุคคล มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ด้านการบริหารงบประมาณ มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
4. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากค่าเฉลี่ย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สดาวัลย์ วัฒนาโกศย์ (2546 : 67) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษวิจัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล การถ่ายโอนภารกิจให้้องค์การบริหารส่วนตำบลแลการบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผน การบริหารงานบุคคล วิธีการงบประมาณ การตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน คณะกรรมการมีแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล "ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การวางแผนงาน วิธีการจัดสรรงบประมาณ และการควบคุมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เพราะเชื่อว่าการบริหารงานที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จะทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความโปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัญหาอุปสรรคคือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อม โดยยังไม่มี ความเข้าใจและสนใจที่จะมีส่วนร่วมการบริหาร และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอย่างจริงจัง สำหรับการรับโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พบว่า คณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่ ยังไม่มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจ เพราะมีความไม่ชัดเจนในขั้นตอนการถ่ายโอน ภารกิจต่าง ๆ จากหน่วยงานราชการส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายโอนงาน ถ่ายโอนอัตรากำลังคน และงบประมาณ นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจที่ ถ่ายโอนมาชัดเจนเพียงพอ ประกอบยังมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อข้าราชการในหน่วยงานราชการเดิม ที่จะถ่ายโอนภารกิจมาให้ จึงไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหน้าที่ขององค์การ บริหารส่วนตำบลในด้านนั้น ๆ นับว่าจะยังเป็นการปิดกั้นโอกาสการเตรียมความพร้อมในการ บริหารงานรับโอนภารกิจตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นอย่างมาก

มนตรี ผ่านสุข (2546 : 102) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การเตรียมความพร้อมของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรองรับการถ่ายโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า มีการเตรียมความพร้อมและปัญหาในการเตรียมความพร้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง ในการเตรียมความพร้อม ด้านการบริหารงบประมาณมากที่สุด รองลงมาคือการบริหาร จัดการด้านบริหารงานบุคคล และการบริหารวัสดุอุปกรณ์ตามระดับ และในขณะเดียวกัน มีปัญหา ในการเตรียมความพร้อม ด้านการบริหารงานบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ การ บริหารจัดการ และการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าความ พร้อมและขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะทำให้การปฏิบัติภารกิจ ให้ สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติภารกิจตาม โครงสร้างอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์

วิษณุ สกฤษ (2551 : 87) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความพร้อมของสถานีอนามัยในการถ่ายโอนสู่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยตามความคิดเห็นของหัวหน้าสถานีอนามัย ในด้านทรัพยากรบริหาร ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการบริหารจัดการ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง หัวหน้าสถานีอนามัยที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการถ่ายโอนสู่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ และด้านครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านบุคลากรและการดำเนินการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีรพร ปริญญากร (2552 : 137) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาและแนวโน้มของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองราชบุรี” ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองราชบุรี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองราชบุรี ควรแต่งตั้งหรือใช้บุคลากรในเทศบาลให้ถูกกับงาน นำระบบคุณธรรมที่ยึดถือความรู้ความสามารถมาใช้ในการบรรจุแต่งตั้งบุคคล หลีกเลี่ยงการนำพวกพ้องหรือเครือญาติของฝ่ายการเมือง ที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาอยู่ในเทศบาลตามระบบอุปถัมภ์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบุคลากร และมีการเชิญผู้ที่มีประสบการณ์เข้ามาช่วยพัฒนาเทศบาล

2. ข้อเสนอแนะด้านการเงิน ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองราชบุรี ควรสนับสนุนให้มีการควบคุมตรวจสอบด้านการเงิน มีการพัฒนาระบบบัญชีและระบบงบประมาณ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและสร้างรายได้ รวมถึงริเริ่มใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

3. ข้อเสนอแนะด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการจัดทำแผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลงาน การใช้วัสดุอุปกรณ์เพิ่มประสิทธิภาพหรือยกระดับการให้บริการ การติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชนในขณะรอรับบริการจากเทศบาล

4. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองราชบุรี ควรประกาศนโยบายหรือวิสัยทัศน์บางอย่าง อย่างเด่นชัด พร้อมทั้งกำหนดกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน และมีการระดมความคิดเห็นให้เหมาะสมกับสถานการณ์

วิชัย วรสมุทรปราการ (2553 : 159) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามทัศนคติของคณะกรรมการ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตาม

ทัศนคติของคณะกรรมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการจ้องการ ด้านการจัดการการเงิน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน ด้านบทบาทหน้าที่การบริหารกองทุน และด้านการพัฒนาบุคคล

ธนวรรณ ปัญญาคำ (2553 : 153) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความพร้อมในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ผลการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่า ปัญหาที่สำคัญของเทศบาลตำบลแม่สาย คือขาดความพร้อมในการให้บริการประชาชน บุคลากรมีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญไม่พอ เครื่องมือเครื่องใช้ คอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาความพร้อม ในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลตำบลแม่สาย ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนา หรือการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะหรือความชำนาญให้แก่บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ โดยกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลแม่สายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลตำบลแม่สาย ควรบริหารจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ตลอดจนควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งจะส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารของเทศบาลตำบลแม่สาย ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อสร้างเครือข่ายหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน รวมทั้งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ธีระภัทร พอมคง (2553 : 52 - 53) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลนครน จังหวัดชุมพร” ผลการศึกษารูปได้ว่า มีปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการที่ดีอยู่หลายประการ คือ ทรัพยากรบุคคล อบต.นครน มีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจ เพียงพอต่อการเป็นหลักในการปฏิบัติ โดยมีผู้สนับสนุนคือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ มีบุคลิกภาพ ทัศนคติเชิงบวก มองเห็นโอกาสในอุปสรรค และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างมีผลช่วยให้การบริหารราชการใน อบต.นครน มีลักษณะเชิงสร้างสรรค์ และพร้อมรับมือกับปัญหาและอุปสรรคอยู่เสมอ นอกจากนี้ อบต.นครน ยังมีการวางแผนอัตรากำลังได้ดี โดยมีอัตรากำลังที่เพียงพอ

งบประมาณ อบต.ครน มีการจัดสรรงบประมาณได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานมาเป็นลำดับตั้งแต่ก็ยั้งให้ความสำคัญกับการบริหารทั่วไปอย่างใกล้ชิดเช่นกัน ซึ่งทำให้เพียงพอสำหรับการบริหารให้มีทรัพยากรอื่น ๆ ตามมาจนเกิดการบริหารจัดการที่ดี วัสดุอุปกรณ์ อบต.ครน มีวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ที่เพียงพอ สำหรับให้บริการประชาชน ซึ่งเอื้อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างเหมาะสม มีการวางแผนปฏิบัติ เน้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ตามนโยบายฝ่ายบริหาร โดยจะมีการประชุม ทำความเข้าใจ แบ่งหน้าที่ต่าง ๆ รับผิดชอบ ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ดีในการบริหารจัดการ

วัชร บุรีมาศ (2554 : 102) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยใช้หลักการบริหาร 4M's ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหาร 4M's ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารจัดการด้านทรัพยากร ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ จำแนกตามโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยะวัน จันทราภานนท์ (2555 : 159) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารระดับกลาง ในกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ในระดับนโยบาย เลขานุการสำนักงานคณะมีบทบาทน้อย ส่วนระดับการปฏิบัติการ พบว่า บุคลากรขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงาน บุคลากรไม่เข้าใจหรือไม่พยายามทำความเข้าใจโครงสร้างการบริหารงาน มีทัศนคติเชิงลบ แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ผู้บังคับบัญชาสั่งการไม่ชัดเจน

สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพระดับนโยบาย คือ ควรนำทฤษฎีการบริหารจัดการที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหาร จัดอบรมทักษะการบริหารแก่เลขานุการสำนักงานคณะอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในเชิงรูปธรรมวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน อุปสรรค และภัยคุกคามขององค์กร สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญกับระบบสื่อสารภายในองค์กร

มณี ชินณรงค์ (2555 : 165) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษา พบว่า

คุณภาพของบุคลากร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพของบุคลากรมีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมภายในและภายนอกคณะฯ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ปริมาณเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง คณะฯ ให้ความสำคัญกับอุปกรณ์ และเทคโนโลยี บริการบุคลากรอย่างเพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีการบริการนักศึกษาอย่างเพียงพอ ที่สามารถจะเข้าถึงแหล่งข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้ดี บุคลากรในคณะฯ สามารถใช้เทคโนโลยีที่เพียงพอในการเข้าถึงข้อมูลทางด่วน โดยผ่าน Lan อินเทอร์เน็ต บุคลากรเข้าร่วมกันผลิตอุปกรณ์เทคโนโลยีสื่อสารในปริมาณที่เพียงพอ

งบประมาณ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารจัดการในระดับปานกลาง คณะฯ ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้จัดซื้อ และสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับเหมาะสม เพียงพอ มีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการเกี่ยวกับค่าตอบแทน บุคลากรมีความเหมาะสม มีงบประมาณสำหรับส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับงานที่ทำ

อรวรรณ โชคลิขิตอำนาจ (2555 : 103 -104) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาสรุปได้ว่า แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แยกเป็นรายด้าน

ด้านการบริหารบุคคล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าสูงสุดได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการมาจากสมาชิกกลุ่มอย่างแท้จริงตามที่กำหนดในระเบียบ รองลงมา คือ การจัดสวัสดิการให้กลุ่ม และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ควรจัดสวัสดิการแก่สมาชิกครัวเรือนที่ยากจน

ด้านบริหารจัดการการเงิน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ การจัดทำเอกสารการเงินให้ถูกต้อง รองลงมา คือ ควรมีการตรวจสอบเอกสารการเงินตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ควรกำหนดมาตรการกำหนดคุณ โทษสำหรับผู้ทำผิดส่งดอกเบี้ย

ด้านบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ควรจัดการหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่ม เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ รองลงมา คือ ควรมีสถานที่ดำเนินการของกลุ่มถาวร และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ควรมีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้สามารถนำมาใช้ได้

ด้านระบบการจัดการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ ควรมีการวางแผนของกลุ่มให้ชัดเจนโดยผ่านเวทีประชาคมของสมาชิกกลุ่ม รองลงมา คือ ควรมีการจัดโครงสร้างกลุ่มให้ชัดเจนเพื่อแบ่งหน้าที่อย่างเคร่งครัด และ

ค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ควรจัดการประชุมอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง เพื่อรับทราบการดำเนินงานหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

หลักการบริหารจัดการที่เน้นปัจจัยการบริหาร ที่ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น นักวิชาการนักวิจัยและสถาบันวิจัยให้ความสำคัญ คือ ปัจจัยหลักของการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังตารางที่ 2 - 2

ตารางที่ 2 - 2 ปัจจัยหลักการบริหารจัดการ

ปัจจัยการบริหาร นักวิชาการ/สถาบันวิจัย	ด้าน บริหาร งาน บุคคล	ด้าน งบประมาณ	ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ปฏิบัติงาน	ด้าน การ จัดการ	ความพร้อม ขององค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น
สถาบันดำรงราชานุภาพ (2540)				✓	
สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2541)	✓	✓	✓	✓	
อิสริยา อนุศาสนเมธา (2542)	✓	✓	✓	✓	
กชกาญจน์ ศรีวิวัฒน์ (2543)	✓	✓		✓	
ธีร์วิสิฐ และ กล้าณรงค์ (2554)	✓	✓	✓	✓	
จันทร์ธานี สงวนนาม (2545)	✓	✓	✓	✓	
ยุทธการ ศิริเวชมงคล (2545)	✓	✓	✓	✓	
มนตรี ผ่านสุข (2546)	✓	✓	✓	✓	
ลดาวัลย์ วัฒนาโกสัย (2546)	✓	✓		✓	
สันติทธิ์ ชวลิตธำรง (2546)	✓	✓	✓	✓	
สุพจน์ บุญวิเศษ (2548)	✓	✓	✓	✓	
สมศักดิ์ คงเที่ยง (2548)	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 2 - 2 ปัจจัยหลักการบริหารจัดการ (ต่อ)

ปัจจัยการบริหาร นักวิชาการ/สถาบันวิจัย	ด้าน บริหาร งาน บุคคล	ด้าน งบประมาณ	ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ปฏิบัติงาน	ด้าน การ จัดการ	ความพร้อม ขององค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น
วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550)	✓	✓	✓	✓	
วิษณุ สกุศล (2551)	✓	✓	✓	✓	
ศิริพงษ์ ตดาวัลย์ ณ อยุธยา (2551)	✓	✓	✓	✓	
ธีรพร ปริญากร (2552)	✓	✓	✓	✓	
ชนวรรณ ปัญญาคำ (2553)	✓	✓		✓	
ธีระภัทร พอมคง (2553)	✓	✓	✓	✓	
วิชัย วรสมุทพรปราการ (2553)	✓	✓		✓	
วัชรระ บุรีมาศ (2554)	✓	✓	✓	✓	
ปิยะวัน จันทราภานนท์ (2555)	✓				
มณี ชินณรงค์ (2555)	✓	✓	✓		
อรวรรณ โชคลิขิตอำนาจ (2555)	✓	✓	✓	✓	
Gulick and Urwick	✓	✓	✓	✓	
Fayol	✓	✓	✓	✓	
Weber	✓				
Herbert A. Simon	✓				
Waren and Moberg	✓		✓		
R.D. Agarwal	✓				
Lieberman David A (1992)					✓
Cronbach (1963)					✓
พรรณี ช เจนจิต (2545)					✓
กุสุมา ยกชู (2553)					✓
รักชนก โสภพิศ (2553)					✓
พรศ ทิวาศชัย (2555)					✓

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทน

บุญมา ป้านประดิษฐ์ (2538) ศึกษาเรื่อง โครงการบำบัดและใช้ประโยชน์จากขยะ ตามแนวพระราชดำริ พบว่า การบำบัดและใช้ประโยชน์จากขยะเป็นเทคโนโลยีที่ดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ในการจัดการขยะอย่างครบวงจรและยั่งยืน โดยการหมุนเวียนพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยี 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 นำขยะมาฝังกลบอย่างถูกต้องลักษณะ ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมแก๊สขยะผลิตกระแสไฟฟ้า ขั้นตอนที่ 3 เมื่อคัดแก๊สหมด นำขยะที่ผ่านการย่อยสลายแล้วมาแปรรูปเป็นสารปรับปรุงดิน วัสดุก่อสร้าง และพลังงานในรูปแบบต่างๆ เมื่อพื้นที่ว่างลง สามารถนำขยะมาฝังกลบต่อไปได้ และเข้าสู่ระบบหมุนเวียนพื้นที่แบบยั่งยืน โดยได้ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2538 จนถึงปัจจุบัน ในลักษณะการเรียนรู้แบบปฏิบัติงานจริง (Learning by doing) นำอุปสรรคและปัญหาข้อขัดข้องมาแก้ไข ปรับปรุงจนเป็นนวัตกรรมใหม่ในกระบวนการจัดการขยะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยต่อไป

วิรัช อัจหาญ (2554) ศึกษาเรื่อง โครงการวิจัยการศึกษาแนวทางบริหารจัดการขยะชุมชน เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนแบบครบวงจร พบว่า ลักษณะของขยะที่ถูกทิ้งในมหาวิทยาลัยหรือชุมชนส่วนใหญ่เป็นเศษอาหาร เศษใบไม้ เศษหญ้า เศษผ้า เศษกระดาษ และพลาสติกชนิดต่างๆ มาผ่านเทคโนโลยีต้นแบบ เพื่อเข้ากระบวนการผลิตขยะหมักแบบเชิงกล-ชีวภาพ กำจัดกลิ่นก่อนแปรสภาพขยะให้เป็นเชื้อเพลิงอัดแท่งไร้กลิ่น ปลอดภัย หรือที่เรียกว่า อาร์ดีเอฟ (RDF : Refuse Derived Fuel) และนำเข้าสู่กระบวนการทำความร้อน จนได้เชื้อเพลิงป้อนเข้าโรงไฟฟ้าชีวมวล เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเพียงพอต่อการใช้งานในโรงงานวิจัยขยะภายในมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังสามารถลดค่าไฟฟ้าได้ถึง 30,000 บาทต่อเดือน หากเทียบกับชุมชน พบว่าโรงไฟฟ้าขนาด 100 กิโลวัตต์สามารถแจกจ่ายให้กับชาวบ้านได้ถึง 200 ครัวเรือน

ปริพัฒน์ จึงชัยชนะและ สุภาวัฒน์ วิวรรณภัทรกิจ (2555) ศึกษาเรื่อง ประเมินศักยภาพการผลิตไฟฟ้าด้วย Biogas จากขยะกรณีศึกษาตลาดไท พบว่า จากการศึกษาข้อมูลปริมาณขยะใน ส่วนที่สามารถนำมาผลิตเป็นก๊าซชีวภาพตลอดปี พศ. 2553พบว่าอัตราเฉลี่ยปริมาณขยะภายในตลาดไท มีค่าเท่ากับ 94.19 ตันต่อวัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าจะสามารถผลิตก๊าซชีวภาพได้ที่ 17,807 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยจะสามารถผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าได้อยู่ที่ 12,643 – 24,929 kWh หรือเท่ากับ 0.53 – 1.04 MW (จากการคิดค่าปริมาณก๊าซชีวภาพที่ 1 ลูกบาศก์เมตรต่อ ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ต่ำสุด 0.71 และสูงสุดที่ 1.4 kWh) ซึ่งจากการคำนวณและประเมินค่าใช้จ่ายและรายรับจากโครงการแล้วนั้นพบว่า รายจ่ายรวมต่อวันจะอยู่ที่ 12,119 บาท ในขณะที่รายได้ทั้งในส่วนการจำหน่ายไฟฟ้าและขายปุ๋ยที่ได้จากส่วนที่เหลือของกระบวนการการผลิตก๊าซชีวภาพหลังหักรายจ่ายในส่วนต่างๆทั้งหมดออกแล้วกรณีที่ไม่คิด Adder ค่าต่ำสุดจะอยู่ที่ 56,419 บาทต่อวัน

และค่าสูงสุด จะอยู่ที่ 89,150 บาทต่อวัน และในกรณีที่คิด Adder ค่าต่ำสุดจะอยู่ที่ 62108 บาทต่อวัน และค่าสูงสุดจะอยู่ที่ 100,369 บาทต่อวัน โดยมีค่า NPV ของโครงการค่าต่ำสุดจะอยู่ที่ 144,561,595 บาท และค่าสูงสุด จะอยู่ที่เท่ากับ 232,162,873 บาท และ IRR ต่ำสุดของโครงการจะเท่ากับร้อยละ 28.93 และสูงสุดที่เท่ากับร้อยละ 48.01

วิชาษา ภูจินดา (2556) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบและมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมของการผลิตไฟฟ้าจากขยะ พบว่า จากการทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าขนาดเล็กมากซึ่งมีขนาดน้อยกว่า 1 เมกะวัตต์ ที่ใช้ขยะเป็นทรัพยากรจำนวน 3 โรงไฟฟ้า โดยพิจารณาเลือกโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะตามการผลิตไฟฟ้า ได้แก่ การหมักขยะเพื่อให้ได้ก๊าซชีวภาพ การฝังกลบเพื่อให้ได้ก๊าซชีวภาพ และการเผาไหม้ขยะเพื่อให้ได้พลังงานความร้อน ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพบว่าการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยใช้การเผาไหม้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าการฝังกลบขยะและการหมักขยะเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ โดยเฉพาะปัญหาด้านมลพิษอากาศ สำหรับข้อเสนอแนะในการผลิตไฟฟ้าจากขยะ นั้น ปริมาณขยะควรมีความเพียงพอ ควรอยู่ใกล้แหล่งผลิตไฟฟ้า และควรมีระบบบำบัดมลพิษอย่างเหมาะสม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังงานต่างประเทศ

National Risk Management Research Laboratory, United States Environmental Protection Agency (U.S. EPA) (2009) ศึกษาเรื่อง วิธีการเผาขยะหรือวิธีฝังกลบวิธีไหนดีกว่ากัน สำหรับการผลิตกระแสไฟฟ้าที่สะอาด พบว่า จากการใช้วิธีการฝังกลบโดยใช้ขยะจากชุมชนทำให้เกิดแก๊สมาทำการผลิตไฟฟ้า และการนำขยะมาทำการเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า โดยได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยในการผลิตไฟฟ้า (ประสิทธิภาพของโรงเผาขยะเพื่อผลิตไฟฟ้า การจัดการตารางการฝังกลบขยะ อัตราการเกิดออกซิเดชันและองค์ประกอบของการเกิดเสีย) ปริมาณความแปรปรวนในผลการประเมินในวงจรการปล่อยก๊าซ ในขณะที่ก๊าซมีเทนจากหลุมฝังกลบเป็นผลมาจากการสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจนของวัสดุไบโอจี พลังงานที่ได้จากโรงเผาขยะเพื่อผลิตไฟฟ้า เป็นผลมาจากการเผาไหม้ของทั้งไบโอจีและฟอสซิล การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับโรงเผาขยะเพื่อผลิตไฟฟ้า อยู่ในช่วง 0.4-1.5 MTCO₂e/MWh เมื่อเปรียบเทียบกับ LFGTE มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากกว่าอยู่ที่ 2.3 MTCO₂e/MWh ในขณะที่ค่า SO_xemissions ขึ้นอยู่กับการกำหนดค่าเฉพาะของ WTE และ LFGTE

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ในการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งมีขั้นตอนวิธีการศึกษา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ในขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของการบริหารจัดการ เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการศึกษา สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการขององค์กร ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

2. ศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าถึงปัจจัยความสำเร็จและระดับการบริหารจัดการองค์กร เพื่อสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ถึง โครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา incinerator

3. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญ จากสภาพในการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ จากขั้นตอนที่ 1 และสรุปประเด็นปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ จากขั้นตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค แล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ถึง โครงสร้าง สัมภาษณ์บุคคลสำคัญ 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ตัวแทนแกนนำประชาชน แกนนำผู้บริหารส่วนท้องถิ่น และผู้มีความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและในเรื่องพลังงานทดแทนจากขยะรวมทั้งหมด 14 ท่าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ อบต. เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในเขตภาคกลาง จำนวน 23 จังหวัด แบ่งเป็นเทศบาลตำบล จำนวน 413 แห่ง เทศบาลเมืองจำนวน 55 แห่ง เทศบาลนครจำนวน 10 แห่ง และอบต. จำนวน 1,306 แห่ง กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา อย่างละ 1 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,786 แห่ง กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 327 องค์กร (Yamane) ตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถามคือผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ตารางที่ 3 - 1 แสดงข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแยกรายจังหวัด ณ วันที่ 21 เมษายน 2557

ลำดับ	จังหวัด	เทศบาลนคร (แห่ง)	เทศบาลเมือง (แห่ง)	เทศบาลตำบล (แห่ง)	องค์การบริหารส่วนตำบล (แห่ง)	รวมทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง (%)
1	กำแพงเพชร	-	3	21	65	89	4.98
2	ชัยนาท	-	1	38	20	59	3.30
3	นครนายก	-	1	5	39	45	2.52
4	นครปฐม	1	4	18	93	116	6.49
5	นครสวรรค์	1	2	18	121	142	7.95
6	นนทบุรี	2	3	10	30	45	2.52
7	ปทุมธานี	1	9	17	37	64	3.58
8	พระนครศรีอยุธยา	1	4	31	121	157	8.79
9	พิจิตร	-	3	25	73	101	5.66
10	พิษณุโลก	1	1	24	76	102	5.71
11	เพชรบูรณ์	-	3	21	103	127	7.11
12	ลพบุรี	-	3	20	102	125	7.00
13	สมุทรปราการ	1	4	13	30	48	2.69
14	สมุทรสงคราม	-	1	8	26	35	1.96
15	สมุทรสาคร	2	1	9	25	37	2.07
16	สระบุรี	-	4	30	74	108	6.05
17	สุพรรณบุรี	-	2	43	81	126	7.05
18	สิงห์บุรี	-	2	6	33	41	2.30
19	สุโขทัย	-	2	19	69	90	5.04
20	อ่างทอง	-	1	20	43	64	3.58
21	อุทัยธานี	-	1	13	49	63	3.53
22	กรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	1	0.06
23	พัทธยา	-	-	-	-	1	0.06
	รวม	10	55	413	1,306	1,786	100

2. ประชากรของการศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในเขตภาคกลาง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกเอาเฉพาะพื้นที่ ที่มีจำนวนขยะหนาแน่น 250 ตันต่อวัน ตัวแทนผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์คือผู้บริหารในองค์กร จำนวน 5 คน

ตารางที่ 3 - 2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่มีความหนาแน่นมากกว่า 250 ตันต่อวัน จำแนกเป็นรายจังหวัด ในภาคกลาง พัทยา และกรุงเทพมหานคร ข้อมูล พ.ศ.2555

ลำดับ	จังหวัด	ปริมาณขยะ หน่วย ตัน/วัน
1	นครปฐม	614
2	นนทบุรี	1,055
3	ปทุมธานี	726
4	พระนครศรีอยุธยา	503
5	ลพบุรี	370
6	สมุทรปราการ	787
7	สมุทรสาคร	352
8	สระบุรี	362
9	สุพรรณบุรี	431
10	กรุงเทพมหานคร	11,000
11	พัทยา	426

3. ประชากรของการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ประชากรกลุ่มที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในส่วนของแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

1. แกนนำฝ่ายประชาชนในพื้นที่ จำนวน 4 ท่าน
2. แกนนำผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 5 ท่าน
- 3.. เป็นนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานทดแทนจากขยะ จำนวน 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของการศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

แบบสอบถามสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวความคิด ทฤษฎี ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดัดแปลงจากแบบสอบถามที่มีผู้วิจัยอื่นได้สร้างไว้แล้ว ให้เหมาะสมบริบทและสอดคล้องกับกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (close-ended question) แบบมีหลายข้อความให้เลือกและคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) เพื่อให้แสดงผลประกอบความคิดเห็นและให้ข้อมูลมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังประกอบด้วยคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) หรือตามวิธี (likert scale) รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 ระดับความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (incinerator) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

1. ด้านบริหารงานบุคคล
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านวัสดุเครื่องมือ อุปกรณ์
4. ด้านการจัดการ

การวัดแบบ Likert Scale เริ่มด้วยการรวบรวมหรือเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาวิจัย แบบสอบถามแต่ละข้อจะมีทางเลือกตอบได้ 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ถ้าตอบว่ามากที่สุดจะได้ 5 คะแนน มากได้ 4 คะแนน ปานกลางได้ 3 คะแนน น้อยได้ 2 คะแนน น้อยที่สุดได้ 1 คะแนน

เกณฑ์ระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (incinerator) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคะแนน (Weight Mean Score : WMS) จากสูตร (นำชัย ทนุผล, 2540 หน้า 39)

$$WMS = \frac{5F_5 + 4F_4 + 3F_3 + 2F_2 + 1F_1}{TRN}$$

โดยกำหนดให้

WMS= ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

F₅= จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่า มีความพร้อมมากที่สุด

F₄= จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่า มีความพร้อมมาก

F₃= จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่า มีความพร้อมปานกลาง

F₂= จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่า มีความพร้อมน้อย

F₁= จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่า มีความพร้อมน้อยที่สุด

TRN= จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ขั้นตอนในการสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามการศึกษาคั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม โดยนำประเด็นที่จะศึกษามาจัดเป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของกรวิจัย
3. ร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอประธานและกรรมการ ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง

4. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมที่จะเก็บข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. รศ.พรชัย เทพปัญญา ตำแหน่ง อธิการบดี ผู้อำนวยการสถาบันพระปกเกล้า ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ผศ.ดร.ธนวรรณ พลวิชัย ตำแหน่ง รองอธิการบดี ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

3. ดร.ทวารัฐ สุตะบุตร ตำแหน่ง รองอธิบดี กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

4. ดร.วิทยา สุหฤตดำรง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติ ลาดกระบัง

5. ดร.ธีรวิสิฐ มุลงามกุลย์ ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

กำแพงเพชร

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ มาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการวัด แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ตั้ง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 30 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อคำถาม (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach' s alpha coefficient) (Cronbach, 1990 : 204) ดังนี้

หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร $\alpha_r = n [1 - \sum S^2_i]$

$$\frac{1}{n-1} S_i^2$$

เมื่อ α_i คือ สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งฉบับ

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นมีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมต่างๆ ในด้านการบริหารจัดการ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .939 เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบุคคล	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .775
1.2 ด้านงบประมาณ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .822
1.3 ด้านเครื่องมืออุปกรณ์	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .875
1.4 ด้านการจัดการ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .932

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของการศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและ

เขตการปกครองพิเศษประกอบด้วย ความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการภายในองค์กร ความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการภายนอกองค์กร และความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการในด้านอื่นๆ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์บุคคล 3 ฝ่าย นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สังเคราะห์ สรุป เป็นแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

รายละเอียดแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ แนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ถึงหน่วยองค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงาน ของหน่วยองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 327 คน กำหนดวัน เวลา ที่เหมาะสม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบ นำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ถึงหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ เพื่อแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงาน ของหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ จำนวน 5 คน กำหนดวัน เวลา ที่เหมาะสม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์และ นำข้อมูลไปวิเคราะห์สรุปปัญหาและอุปสรรคๆ และรวบรวมเป็นหมวดหมู่ จัดเรียงลำดับ แล้วจัดกลุ่มแยกออกเป็นประเด็นสำคัญ เพื่อนำเสนอการบรรยายเชิงพรรณนา (content analysis)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ถึงหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงาน ของหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ แกนนำประชาชนและผู้เชี่ยวชาญ กำหนดวัน เวลา ที่เหมาะสม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1.2 ข้อมูลความพร้อมการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งผู้ศึกษาใช้เกณฑ์ของบุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2549 : 141-143) ดังนี้

เกณฑ์ระดับความพร้อมการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 มีความพร้อมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 มีความพร้อมมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 มีความพร้อมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 มีความพร้อมน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 มีความพร้อมน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ สัจเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยการรวบรวมแบ่งแยกปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคออกเป็นหมวดหมู่จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค เพื่อเป็นดัชนีแนวทางปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันปัญหา และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และ นำข้อมูลไปวิเคราะห์สังเคราะห์ และรวบรวมเป็นหมวดหมู่ จัดเรียงลำดับ แล้วจัดกลุ่มแยกออกเป็นประเด็นสำคัญ เป็นดัชนีแนวทางปฏิบัติของแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ
3. ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ
4. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามเพศ อายุ อายุการทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหาร และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4 - 1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	216	66.1
หญิง	111	33.9
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 1 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 216 คิดเป็น ร้อยละ 66.1 และเพศหญิง มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 2 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	15	4.6
30 – 39 ปี	63	19.3
40 – 49 ปี	118	36.1
50 ปี ขึ้นไป	131	40.1
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 2 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 131 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.1 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือกลุ่มอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 และอันดับสุดท้ายคือกลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 4 ปี	57	17.4
5 – 8 ปี	42	12.8
9 – 12 ปี	61	18.7
13 ปี ขึ้นไป	167	51.1
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 3 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามอายุการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 13 ปี ขึ้นไป

จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือกลุ่มอายุการทำงาน 9 – 12 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 และอันดับสุดท้ายคือกลุ่มอายุการทำงาน 5-8 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	4	1.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	7	2.1
อนุปริญญา หรือ ปวส.	1	.3
ปริญญาตรี	161	49.2
สูงกว่าปริญญาตรี	153	46.8
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 4 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 161คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และอันดับสุดท้ายคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามตำแหน่งผู้บริหาร

ตำแหน่งผู้บริหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นายกอบต. / นายกเทศมนตรี	131	40.1
รองนายกอบต. / รองนายกเทศมนตรี	40	12.2
ปลัดอบต. / ปลัดเทศบาล	119	36.4
รองปลัดอบต. / รองปลัดเทศบาล	37	11.3
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 5 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นนายกอบต. / นายกเทศมนตรี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือตำแหน่งงานปลัดอบต. / ปลัดเทศบาลจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 และอันดับสุดท้ายคือรองปลัดอบต. / รองปลัดเทศบาล จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 6 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
องค์การบริหารส่วนตำบล	174	53.2
เทศบาลตำบล	120	36.7
เทศบาลเมือง	29	8.9
เทศบาลนคร	4	1.2
รูปแบบเขตปกครองพิเศษ	0	0
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 6 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 174 องค์กร คิดเป็นร้อยละ 53.2 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็น เทศบาลตำบล จำนวน 120 องค์กร คิดเป็นร้อยละ 36.7 และอันดับสุดท้ายที่มีจำนวนคือเทศบาลนครจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และพบว่ารูปแบบปกครองพิเศษที่มี 2 องค์กร ไม่ตอบข้อมูลแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 7 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา

ท่านเคยได้ข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะโดยระบบเตาเผา ก่อนหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	274	83.8
ไม่เคย	38	11.6
ไม่แน่ใจ	15	4.6
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 7 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน ว่าเคยได้ข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะโดยระบบเตาเผา ก่อนหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้ข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะโดยระบบเตาเผา จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 83.8 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือไม่เคยได้ข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะโดยระบบเตาเผาจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และอันดับสุดท้ายคือการไม่แน่ใจ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 8 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามการรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาและประสบความสำเร็จในประเทศไทย

ท่านรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา และประสบความสำเร็จในประเทศไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	124	37.9
ไม่เคย	140	42.8
ไม่แน่ใจ	63	19.3
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 8 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน รู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา และประสบความสำเร็จในประเทศไทยหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา และประสบความสำเร็จในประเทศไทย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ เคยรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา และประสบความสำเร็จในประเทศไทยจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และอันดับสุดท้ายคือการไม่แน่ใจ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 - 9 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกตามการรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาที่ล้มเหลวในประเทศไทย

ท่านรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทยหรือไม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	60	18.3
ไม่เคย	188	57.5
ไม่แน่ใจ	79	24.2
รวม	327	100

จากตารางที่ 4 - 9 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 327 คน รู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทยหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทยจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 สูงสุดเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ไม่แน่ใจว่ารู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และอันดับสุดท้ายคือเคยรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
 สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
ด้านบริหารงานบุคคล						1.9725 .72207	น้อย
1. ท่านและบุคลากรในองค์กรมีความรู้เรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	1 (.3)	21 (6.4)	109 (33.3)	98 (30)	98 (30.0)	2.17 .944	น้อย
2. ท่านและบุคลากรเคยอบรมพัฒนาความรู้พลังงานทดแทน จากขยะ	2 (.6)	14 (4.3)	79 (24.2)	91 (27.8)	141 (43.1)	1.91 .946	น้อย
3. ท่านเคยศึกษาอบรมความรู้ เรื่องพลังงานทดแทนจากขยะ โดยระบบเตาเผา	4 (1.2)	21 (6.4)	80 (24.5)	75 (22.9)	147 (45.0)	1.96 1.031	น้อย
4. องค์กรท่านมีการศึกษาหรือประชุมปรึกษาวางแผน ในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	2 (.6)	9 (2.8)	36 (11.0)	86 (26.3)	194 (59.3)	1.59 .838	น้อย
5. ถ้ามีงบประมาณสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา องค์กรของท่านมีผู้บริหารและบุคลากรเพียงพอในการบริหารจัดการ	6 (1.8)	23 (7.0)	68 (20.8)	74 (22.6)	156 (47.7)	1.93 1.063	น้อย

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
6. บุคลากรส่วนใหญ่ในหน่วยงานของท่านมีความสามารถที่จะพัฒนาความรู้ให้บริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	6 (1.8)	29 (8.9)	88 (26.9)	82 (25.1)	122 (37.3)	2.13 1.072	น้อย
7. องค์กรของท่านมีการส่งบุคลากรเพื่อดูโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	3 (.9)	19 (5.8)	54 (16.5)	59 (18.0)	192 (58.7)	1.72 .996	น้อย
8. องค์กรของท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบอินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับการพัฒนาโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	10 (3.1)	40 (12.2)	107 (32.7)	73 (22.3)	97 (29.7)	2.37 1.121	น้อย
ด้านงบประมาณ						2.1261 .62970	น้อย
9. องค์กรของท่านสามารถจัดเก็บภาษีเงินในท้องถิ่นบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	36 (11.0)	124 (37.9)	121 (37.0)	29 (8.9)	17 (5.2)	3.41 .977	ปานกลาง
10. งบประมาณที่ผ่านมา งบประมาณในองค์กรของท่านมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	23 (7.0)	89 (27.2)	151 (46.2)	44 (13.5)	20 (6.1)	3.16 .955	ปานกลาง

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
11. องค์กรของท่านสามารถจัดเก็บ รายได้ และจัดสรรเพื่อใช้เป็น งบประมาณสนับสนุนการจัดสร้าง โรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	3 (.9)	16 (4.9)	49 (15.0)	77 (23.5)	182 (55.7)	1.72 .953	น้อย
12. องค์กรของท่านมีความรู้เรื่องข้อ กฎหมายและกฎระเบียบในการใช้จ่าย งบประมาณที่เพิ่มขึ้น ในการสร้าง โรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	2 (.6)	24 (7.3)	65 (19.9)	93 (28.4)	143 (43.7)	1.93 .991	น้อย
13. มีเอกชนที่เสนอรูปแบบร่วมลงทุน สร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบ เตาเผาต่อองค์กรของท่าน	2 (.6)	12 (3.7)	29 (8.9)	49 (15.0)	235 (71.9)	1.46 .850	น้อยที่สุด
14. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน จัดสรรจากรัฐบาลในเรื่องการพัฒนา จัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ องค์กรของ ท่าน	1 (.3)	4 (1.2)	20 (6.1)	37 (11.3)	265 (81.0)	1.28 .661	น้อยที่สุด
15. องค์กรของท่านสามารถควบคุม การบริหารจัดการงบประมาณการ พัฒนาจัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะที่ จัดเก็บได้ และที่ได้รับการสนับสนุน จัดสรรจากรัฐบาลให้ไปรงใสได้	17 (5.2)	55 (16.8)	73 (22.3)	39 (11.9)	143 (43.7)	2.28 1.315	น้อย

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
16. องค์กรของท่านสามารถจัดหา งบประมาณเพิ่มเติมเองได้ถ้า งบประมาณที่รับจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ต่อการสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ โดย ระบบเตาเผา	3 (.9)	20 (6.1)	64 (19.6)	54 (16.5)	186 (56.9)	1.78 1.022	น้อย
ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ปฏิบัติงาน						2.0117 .84750	น้อย
17. ท่านมีความรู้เครื่องจักรหม้อไอน้ำ, เตาเผาขยะ และเครื่องผลิตไฟฟ้า ระบบกังหันน้ำ	2 (.6)	14 (4.3)	59 (18.0)	59 (18.0)	193 (59.0)	1.69 .952	น้อย
18. องค์กรของท่านมีการวางระบบ อินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับการ พัฒนาโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบ เตาเผา	4 (1.2)	35 (10.7)	67 (20.5)	47 (14.4)	174 (53.2)	1.92 1.128	น้อย
19. องค์กรของท่านมีวัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือสำนักงาน เช่น เครื่องถ่าย เอกสาร เครื่องแฟกซ์ โทรศัพท์ และอื่น ๆ เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรและภาระ งานที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตไฟฟ้าจาก ขยะ โดยระบบเตาเผา	10 (3.1)	54 (16.5)	101 (30.9)	56 (17.1)	106 (32.4)	2.41 1.186	น้อย

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
20. องค์กรของท่านสามารถจัดหา ยานพาหนะเช่นรถขนขยะ รถ สำนักงานและรถอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานรองรับโรงไฟฟ้า จากขยะโดยระบบเตาเผา	6 (1.8)	41 (12.5)	95 (29.1)	57 (17.4)	128 (39.1)	2.20 1.145	น้อย
21. องค์กรของท่านมีข้อมูล สารสนเทศเข้าถึงการจัดการความรู้ เรื่องการผลิตโรงไฟฟ้าจากขยะโดย ระบบเตาเผา	4 (1.2)	27 (8.3)	86 (26.3)	78 (23.9)	132 (40.4)	2.06 1.052	น้อย
22. องค์กรของท่านมีความพร้อม เครื่องมือ ระบบควบคุมจัดหาวัตถุดิบ ระบบพัสดุเพื่อการควบคุมและตรวจ รับงานการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดย ระบบเตาเผาอย่างเป็นระบบ	3 (.9)	15 (4.6)	63 (19.3)	72 (22.0)	174 (53.2)	1.78 .972	น้อย
ด้านการจัดการ						2.4268 1.01799	น้อย
23. องค์กรของท่านมีความพร้อม สามารถจัดการวางแผนในการผลิต ไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาให้ เป็นไปตามความต้องการแท้จริงของ ท้องถิ่น	1 (.3)	30 (9.2)	75 (22.9)	68 (20.8)	153 (46.8)	1.95 1.045	น้อย

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง
สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
24. องค์กรของท่านสามารถบริหารจัดการขอความร่วมมือ หรือทำบันทึกความเข้าใจ MOU กับองค์กรท้องถิ่นอื่นๆ ที่อยู่ข้างเคียงกันในเรื่องการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	5 (1.5)	30 (9.2)	98 (30.0)	56 (17.1)	138 (42.2)	2.11 1.104	น้อย
25. องค์กรของท่านสามารถพูดคุยชี้แจงประสานงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนกับประชาชนในพื้นที่ในเรื่องความจำเป็นของพลังงานทดแทน	10 (3.1)	47 (14.4)	122 (37.3)	52 (15.9)	96 (29.4)	2.46 1.145	น้อย
26. องค์กรของท่านสามารถเรียกประชุมวางแผน ปรีกษากับประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดการทำแผนพัฒนาและเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความปลอดภัยในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา	21 (6.4)	70 (21.4)	110 (33.6)	39 (11.9)	87 (26.6)	2.69 1.251	ปานกลาง
27. องค์กรของท่านสามารถบริหารจัดการแบ่งผลประโยชน์ ที่เกิดจากการผลิตไฟฟ้าจากขยะ เช่น กระแสไฟฟ้าค่าตอบแทน และสวัสดิการอื่นๆ แก่ประชาชนในพื้นที่และบุคลากรอย่างยุติธรรม โปร่งใส	21 (6.4)	77 (23.5)	85 (26.0)	41 (12.5)	103 (31.5)	2.61 1.315	ปานกลาง

ตารางที่ 4 - 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

(n=327)

รายการ	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ					\bar{X}	ระดับความพร้อม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
28. องค์กรของท่านมีความพร้อมการอบรมพัฒนาบุคลากรในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีใหม่ๆ ของระบบการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	12 (3.7)	66 (20.2)	99 (30.3)	51 (15.6)	99 (30.3)	2.51 1.218	ปานกลาง
29. คณะผู้บริหาร มีความพร้อมสามารถรับผิดชอบควบคุมติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยระบบเตาเผาให้เกิดความสำเร็จได้	15 (4.6)	73 (22.3)	111 (33.9)	40 (12.2)	88 (26.9)	2.65 1.221	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 - 10 แสดงถึงความคิดเห็นของผู้บริหาร จำนวน 327 คน จำแนกตามปัจจัย การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ พบว่า

1. ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารงานบุคคล การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (1.97) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ องค์กรของท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบอินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับการพัฒนาโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (2.37) รองลงมา คือ ท่านและบุคลากรในองค์กรมีความรู้เรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (2.17) และดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ องค์กรท่านมีการศึกษาหรือประชุมปรึกษาวางแผน ในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (1.59) ตามลำดับ

2. ด้านงบประมาณ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (2.12) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือองค์กรของท่านสามารถจัดเก็บภาษีเงินในท้องถิ่นบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (3.41) รองลงมาคือ งบประมาณที่ผ่านมางบประมาณในองค์กรของท่านมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (3.16) และดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจัดสรรจากรัฐบาลในเรื่องการพัฒนาจัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ องค์กรของท่าน (1.28) ตามลำดับ

3. เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (2.01) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือองค์กรของท่านมีวัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือสำนักงาน เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องแฟกซ์ โทรศัพท์ และอื่น ๆ เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรและภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (2.41) รองลงมาคือ องค์กรของท่านสามารถจัดหายานพาหนะเช่นรถขนขยะ รถสำนักงานและรถอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานรองรับโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (2.20) และดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ท่านมีความรู้เครื่องจักรหม้อไอน้ำ, เตาเผาขยะ และเครื่องผลิตไฟฟ้าระบบกังหันน้ำ (1.69) ตามลำดับ

4. ด้านการจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (2.42) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือองค์กรของท่านสามารถเรียกประชุม วางแผน ปรึกษากับประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดการทำแผนพัฒนา และเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความปลอดภัยในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา (2.69) รองลงมาคือ คณะผู้บริหาร มีความพร้อมสามารถรับผิดชอบควบคุมติดตามผลการดำเนินงาน โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยระบบเตาเผาให้เกิดความสำเร็จได้ (2.65) และดัชนีชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ องค์กรของท่านมีความพร้อมสามารถจัดการวางแผนในการผลิตไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาให้เป็นไปตามความต้องการแท้จริงของท้องถิ่น (1.95) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 – 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อเท็จจริง สภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษในภาพรวมและราย ด้าน

การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา	(\bar{X})	(SD)	ระดับความพร้อม
ด้านบุคคล	1.97	.722	น้อย
ด้านงบประมาณ	2.12	.629	น้อย
ด้านเครื่องมืออุปกรณ์	2.01	.847	น้อย
ด้านการจัดการ	2.42	1.01	น้อย
รวม	2.13	.697	น้อย

จากตารางที่ 4 – 11 แสดงถึงความคิดเห็นของผู้บริหาร จำนวน 327 คน ในเรื่องปัจจัย การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ พบว่าในภาพรวมการ เตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาอยู่ใน ระดับน้อย (2.13) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดการ(2.42) รองลงมาคือด้านงบประมาณ (2.12) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือด้าน ด้านบุคคล (1.97) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังนี้

1. ดร.วิระศักดิ์ ฮาดดา ตำแหน่ง นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลคลองสาม
2. นายไพบุลย์ หาญสวัสดิ์ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเมืองประทุม
3. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง
4. นายนเรศ จิตสุจริตวงศ์ ตำแหน่ง ก.ต.ผู้ทรงคุณวุฒิจากวุฒิสภา อดีตผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง และอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

5. นายขงยุทธ วิราภกุล ตำแหน่ง อดีตนายกเทศมนตรีเมืองท่าโขลง

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษดังตารางที่ 4 – 12

ตารางที่ 4 – 12 แสดงผลการศึกษابัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจัยหลัก	ปัจจัยรอง	ดัชนี/ รายละเอียด
ปัจจัย ความสำเร็จใน การบริหาร จัดการการผลิต พลังงานไฟฟ้า จากขยะ โดย ระบบเตาเผา ขององค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นไทยใน เขตภาคกลาง และเขต ปกครองพิเศษ	ด้านนโยบาย ของรัฐ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีนโยบายออกมาให้ท้องถิ่นให้ชัดเจน 2. นโยบายในแนวทางปฏิบัติที่ท้องถิ่นสามารถทำได้ 3. นโยบายในการสนับสนุนให้กับท้องถิ่น 4. ความเป็นธรรมแก่ผู้ลงทุน 5. ความเสมอภาคแก่ผู้เข้าร่วมลงทุน / ผู้สนใจ 6. ความยุติธรรมในขั้นตอนการดำเนินการ
	ด้านงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เงินทุนที่ช่วยสนับสนุน ระยะ สั้นและระยะยาว 2. เงินทุนจากต่างประเทศที่สนับสนุนการลดใช้พลังงาน 3. การสนับสนุนจากภาครัฐ 4. การร่วมลงทุนกับภาคเอกชน 5. การร่วมลงทุนกับเจ้าของเทคโนโลยี
	ด้านผลตอบแทน ของประชาชนใน ท้องถิ่นที่เป็น รูปธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีรายได้เพิ่มขึ้นของรายได้ประชากรท้องถิ่น 2. การได้รับผลตอบแทนอื่นๆที่เป็นการรับเอาโรงฟ้ามมาตั้งในพื้นที่ 3. การสร้างงานในพื้นที่ 4. สวัสดิการเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 5. เศรษฐกิจชุมชน

ผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจาก
ขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครอง
พิเศษ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังนี้

1. ดร.วิระศักดิ์ ฮาดดา ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม
2. นายไพบุลย์ หาญสวัสดิ์ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเมืองปทุมธานี
3. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง
4. นายนเรศ จิตสุจริตวงศ์ ตำแหน่ง ก.ต.ผู้ทรงคุณวุฒิจากวุฒิสภา อดีต

ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง และอดีตผู้ว่าราชการจังหวัด
ปทุมธานี

5. นายขงยุทธ วิราภรณ์ ตำแหน่ง อดีตนายกเทศมนตรีเมืองท่าโขลง

สรุปผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงาน
ไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขต
ปกครองพิเศษ ดังตารางที่ 4 – 13

ตารางที่ 4 – 13 แสดงผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

ปัจจัยหลัก	ปัจจัยรอง	ดัชนี/ รายละเอียด
ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	ด้าน ประชาชนในพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนในพื้นที่ไม่ยอมรับ ,มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อขยะ 2. ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง โรงไฟฟ้าจากขยะ 3. ประชาชนขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยีในการใช้ระบบเตาเผา 4. ขาดความสำนึกในหน้าที่พลเมือง 5. มีปัญหาเรื่องอื่นมากกว่าเรื่องขยะ
	ด้านงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีงบประมาณพอเพียง 2. ไม่มีผู้สนับสนุนเรื่องเงินทุน 3. ไม่มีความรู้ในการจัดการกับงบประมาณที่มีจำนวนมาก 4. งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ไม่เหมาะสมกับภารกิจ 5. ต้องการงบประมาณเรื่องอื่นที่สำคัญกว่า
	ด้าน กลุ่ม NGO	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการสร้างการยอมรับการพัฒนาพลังงาน 2. ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย 3. ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยี 4. ขาดการการเป็นผู้เสียสละ 5. มองผลประโยชน์เข้าตัวเอง
	ด้านกฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายด้าหลังไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลก 2. .ข้อกฎหมายในท้องถิ่นยังจำกัดไม่เปิดให้ หรือเอื้อต่อการร่วมทุนระดับสูงที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก 3. พรบ.ร่วมทุนคือปัญหา 4. ความยุ่งยากในขั้นตอนของกฎหมาย

ตารางที่ 4 – 13 แสดงผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

ปัจจัยหลัก	ปัจจัยรอง	ดัชนี/ รายละเอียด
ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	ด้านผู้มีอิทธิพล	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนได้เสียของการจัดการขยะท้องถิ่น 2. ขยะเป็นสินค้าชุมชนในมือผู้มีอิทธิพล 3. การข่มขู่เพื่อปิดกั้นทางธุรกิจพื้นที่ดิน 4. เครือข่าย 5. การมีส่วนได้เสียเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้มีอิทธิพล
	ด้าน บุคลากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรงไฟฟ้าขยะ 2. ไม่มีความรู้ในด้านการจัดการโรงไฟฟ้าขยะ 3. ขาดความเข้าใจในเทคโนโลยีระบบเตาเผา 4. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อขยะ 5. มองไม่ใช้หน้าที่ 6. ขาดแรงจูงใจการมีส่วนร่วม 7. มองเป็นการมีส่วนได้เสียผู้ใหญ่
	ด้านเครื่องมืออุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดนโยบาย / ขาดงบประมาณจัดซื้อ 2. ขาดการลงทุนพื้นที่ / ความเข้าใจในอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีขั้นสูง 3. คนไม่รู้เรื่องเครื่องจักรเทคโนโลยี 4. ราคาแพง / ต้องนำเข้า 5. ใช้พื้นที่ และบุคลากรที่ต้องมีความรู้
	ด้าน การจัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอกับงาน 2. บุคลากรยังขาดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ 3. ความคิด ทัศนคติของบุคลากรไม่ตรงกับแนวทางปฏิบัติ 4. ขาดนโยบายสนับสนุน 5. ขาดการสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย

ตารางที่ 4 – 13 แสดงผลการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

ปัจจัยหลัก	ปัจจัยรอง	ดัชนี/ รายละเอียด
<p>ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ</p>	<p>ด้านอื่นๆ (ถ้ามี)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งองค์กรของภาครัฐขึ้นมาเพื่อหลบกฎหมาย และจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกับเอกชน 2. คอร์รัปชั่นตั้งแต่การจัดหางบประมาณการศึกษาจนถึงการก่อสร้าง และหลังการจัดการ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญฯ 14 ท่าน ซึ่งมีรายนามดังนี้

1. นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช ตำแหน่ง อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
2. นายภูมิพัฒน์ กมลนาถ ตำแหน่ง เลขาธิการนายกเมืองพัทยา
3. Mr. ICHIRO ARAKI Senior Vice President & General Manager Corporate Strategy & Planning Office
4. ดร. ทวารัฐ สุตะบุตร ตำแหน่ง รองอธิบดี กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
5. นายบัณฑิต จันทวัฒน์ ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงงานเผาขยะมูลฝอยจังหวัดภูเก็ต และกรรมการผู้จัดการ บริษัท บี เทค มิตรชูคอร์ปอเรชั่น จำกัด
6. นายประพนธ์ วงษ์ท่าเรือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
7. พลอากาศเอก สมชาย เขียวรอนันท์ ประธานคณะกรรมการบริษัท PEA Encom International จำกัด
8. นายพงษ์ศักดิ์ ศิริคุปต์ กรรมการบริษัท/ประธานกรรมการบริหาร/กรรมการผู้จัดการ บริษัทเด็มโก้ มหาชน
9. นายประพัทธ์ วนาศิล ตำแหน่ง อธิบดีอธิบดีกรมโรงงาน
10. นายณัฐจักร ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา ตำแหน่ง อธิบดีอัยการสำนักนโยบายยุทธศาสตร์และงบประมาณ
11. นายโอภาส พรหมสร ตำแหน่งผู้อำนวยการเฉพาะด้าน ที่ปรึกษา ฝ่ายใบอนุญาตสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
12. นายพิริยุดม วรรณพฤกษ์ ตำแหน่ง ประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

13. นายชาติรี วัฒนขจร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองโรงงานกำจัดมูลฝอย สำนัก
สิ่งแวดล้อม ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2

14. นายบุญชู ทศนประพันธ์ ตำแหน่ง ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลอุทธรณ์
ภาค 3 และอดีตรรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.)

สรุปผลการสัมภาษณ์ ถึงแนวทางในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ
โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ
ใน 9 ด้าน ได้ผลการศึกษา ดังตารางที่ 4 – 14

ตารางที่ 4 – 14 แสดงแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

ปัจจัยหลัก	ปัจจัย	ดัชนีแนวทางปฏิบัติ
แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	ด้านประชาชนในพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นเรื่องพลังงาน เดินทางดูงาน กับประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาสัมพันธ์ ความรู้ในพลังงานขยะ และผลดีจากพลังงานไฟฟ้าจากขยะ 3. สื่อสารภารกิจหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับเรื่องขยะ เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีมาตรการจูงใจ 5. ส่งเสริมให้เป็นเศรษฐกิจชุมชน
	ด้านนโยบายของรัฐ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางดำเนินการ 2. รวบรวมข้อมูลการศึกษาที่กระจุกกระจายมาวิเคราะห์เป็นหมวดหมู่ 3. เลือกเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับบริบทต่างๆ ของประเทศไทย 4. ต้องมีวาระแห่งชาติ เรื่องการบริหารจัดการขยะ 5. ดำเนินมาตรการส่งเสริมรัฐ/งบประมาณลด Conflict of Interest
	ด้านกลุ่ม NGO	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเข้าใจความจำเป็นต่อความมั่นคงทางด้านพลังงาน 2. ออกกฎหมายกำหนดกรอบ NGO กับการพัฒนาทางด้านพลังงานประเทศ 3. นำมาเป็นกลไกของรัฐ เพื่อส่งเสริมให้เกิดโครงการ 4. ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำเพื่อลด Conflict ต่างๆ
	ด้านกฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลดข้อจำกัดข้อกำหนดให้เอื้อต่อการลงทุน 2. กฎหมายต้องเสมอภาคต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย 3. การบังคับกฎหมายอย่างเป็นธรรม Stake Holder 4. จัดการลดข้อจำกัด พรบ.ร่วมทุน 5. นำการบริหารรัฐประศาสตร์เปรียบเทียบกับประเทศอื่น หรือเดินทางไปศึกษาในประเทศญี่ปุ่นเพื่อลดการต่อต้าน

ตารางที่ 4 – 14 แสดงแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

ปัจจัยหลัก	ปัจจัย	ดัชนีแนวทางปฏิบัติ
แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	ด้านผู้มีอิทธิพลในพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐต้องเป็นผู้ดำเนินมาตรการเด็ดขาดให้เป็นเรื่องของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว 2. รัฐต้องบังคับใช้กฎหมายให้เป็นธรรม 3. สร้างธรรมาภิบาลทางการบริหาร
	ด้านบุคลากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความรู้เรื่องขยะตั้งแต่โรงเรียนเพื่อปลูกฝังทัศนคติเรื่องขยะ 2. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับครอบครัวประชาชนในพื้นที่ 3. กำหนดหลักสูตรในสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ความรู้ในพลังงานขยะ และผลดีจากพลังงานไฟฟ้าจากขยะ 4. สร้างครู บุคลากรทำหน้าที่ฝึกอบรม 5. สร้างบุคลากรที่มีความเข้าใจเฉพาะโรงไฟฟ้าขยะอบรม ดูงานแลกเปลี่ยนกับประเทศที่ประสบความสำเร็จ
	ด้านงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหางบประมาณการให้ความรู้เรื่องสร้างจิตสำนึกการคัดแยกขยะ 2. จัดงบประมาณการประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะ 3. จัดงบประมาณภาชนะรองรับขยะที่คัดแยก 4. การทำความเข้าใจ ปลูกฝังระดับโรงเรียน เรื่องความรู้ความเข้าใจหน้าที่ การมีส่วนร่วม และหนังสือ 5. สร้างโรงงานต้นแบบเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับประชาชน

ตารางที่ 4-14 แสดงแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ (ต่อ)

ปัจจัยหลัก	ปัจจัย	ดัชนีแนวทางปฏิบัติ
แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ	ด้านเครื่องมืออุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งหน่วยงานศูนย์กลางเพื่อเป็นศูนย์กลางความรู้เรื่อง โรงไฟฟ้าขยะ 2. ทำศูนย์กลางการจำลองโรงไฟฟ้าขยะ 3. รัฐต้องเป็นหน่วยงานจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการคัดแยกขยะ 4. ส่งเสริมทำความร่วมมือให้มีการดูงานจากโรงไฟฟ้าเทียบเคียง EGAT/PGA/SP/IP/VSP 5. ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ตลอดจนมีการสร้างบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการใช้ O&M
	ด้านการจัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารการคัดแยกขยะ 2. อบรมส่งเสริมความเข้าใจเรื่องกฎหมายการบริหารจัดการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น BOO, BOT, Joint Venture Consortium 3. ส่งเสริมธรรมาภิบาลการบริหารขยะชุมชน 4. ส่งเสริมอบรมการบริหารธุรกิจขยะ และพลังงานให้เป็นเศรษฐกิจชุมชน 5. สร้างจำลองสถานการณ์จริงจากโรงไฟฟ้าต้นแบบรัฐเช่น PGA, EGAT/SP/IP/VSP

สามารถสรุปแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษตามด้านต่างๆ ได้เพิ่มเติมดังนี้

ด้านประชาชนในพื้นที่

1. เทศบาลควรมีมาตรการที่เด็ดขาดเข้มงวด เช่น ทุกบ้านต้องแยกขยะ ต้องลงทุนด้านภาชนะรองรับที่มีขีดคงทน ตรวจสอบได้
2. องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมควรจัดกิจกรรมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะให้แก่ประชาชนตามหมู่บ้านหรือชุมชนต่างๆ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3. การจัดการที่ดีที่จะให้ประชาชนร่วมมือ คือ การประชาสัมพันธ์ และการสร้างความตระหนักการจัดตั้งขยะที่เหมาะสม เช่น ขยะอินทรีย์, ขยะทั่วไป, ขยะขวด
4. ควรมีการให้คำแนะนำ/พบปะประชาชน
5. แนะนำชาวบ้านช่วยแยกขยะก่อนนำมาทิ้ง

ด้านนโยบายของรัฐ ซึ่งหากมีการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังกล่าวไปใช้แล้วจะช่วยพัฒนาพลังงานในประเทศไทยและตอบสนองประโยชน์สาธารณะ ซึ่งมีนโยบายทางการที่บัญญัติไว้ในพรบ.การประกอบกิจการพลังงาน 2550 มีดังนี้

1. ความมั่นคงทางพลังงาน : จัดหาพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการ
2. การพึ่งตนเองทางพลังงาน : ลดการพึ่งพาการนำเข้า
3. ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน
4. การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ใช้เชื้อเพลิงที่หลากหลาย
6. ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
7. ลดผลกระทบจากการจัดการพลังงาน
8. ราคาค่าบริการพลังงานที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผลกับผู้บริโภค

ด้านกลุ่ม NGO ต้องสร้างความเข้าใจตั้งแต่ต้นเพื่อช่วยลดการต่อต้านได้สูง กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบ , กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย , กลุ่ม NGO ซึ่งกลุ่ม NGO สามารถเป็นพันธมิตรได้หากมีการสื่อสารที่ดี มีการเข้าถึงและเข้าหากลุ่มชุมชนได้ทุกระดับ ส่วนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ด้านกฎหมาย การศึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นนี้ โดยสรุปมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อแนวทางการจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550
2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
3. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546
4. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550, แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550,
5. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
6. พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

7. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม 2553

8. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ตั้งสถานที่ฝังกลบกากของเสีย

และในการตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผามีปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายดังนี้

1. กฎหมายควบคุมในการกำจัดขยะมูลฝอยคนละฉบับ (ขยะชุมชน และขยะอุตสาหกรรม) และมาตรฐานไม่เหมือนกัน

2. โครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงานที่ภาครัฐส่งเสริมให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนนั้นในกรณีที่โครงการใช้เงินลงทุนมากกว่า 1,000 ล้านบาท ต้องเข้าขายพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 (พรบ.ร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน) ซึ่งต้องผ่านการดำเนินการหลายขั้นตอนและใช้เวลาค่อนข้างนาน

3. พรบ.การผังเมือง พ.ศ.2518 กำหนดว่าที่ดินประเภทชนบท และเกษตรกรรม ซึ่งกำหนดไว้เป็นพื้นที่สีเขียว ความหมายพื้นที่สีเขียวตาม พรบ ผังเมือง (สีเขียว) ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้ประโยชน์เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละห้าและร้อยละสิบของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

1. โรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานตามประเภทชนิดและจำพวกที่กำหนดให้ดำเนินการได้ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ และโรงงานบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

2. โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

3. จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

4. จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละห้าของพื้นที่โครงการทั้งหมด

5. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารขนาดใหญ่

6. การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถว หรือตึกแถว เว้นแต่เป็นการดำเนินการในโครงการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย และมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละห้าของ

พื้นที่โครงการทั้งหมด

7. การอยู่อาศัยประเภทห้องชุด อาคารชุด หรือหอพัก

4. การกำหนดค่าส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้า (Adder Cost) ไม่มีความชัดเจนระหว่างเทคโนโลยีกระบวนการทางความร้อนกับกระบวนการทางชีวภาพ มีการคิดค่าส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้า (Adder Cost) แตกต่างกันระหว่างขยะชุมชนขององค์กรปกครองท้องถิ่นกับกากอุตสาหกรรมหรือขยะอุตสาหกรรม และหากต่างเทคโนโลยีกันด้วย โดยมีการประกาศค่าสนับสนุนราคาซื้อขายไฟฟ้า (Adder Cost) อย่างเป็นทางการของทั้ง 3 การไฟฟ้าคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) วันที่ 15 มกราคม 2552, การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) วันที่ 19 สิงหาคม 2552 และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) วันที่ 19 สิงหาคม 2552

ด้านงบประมาณ

1. รูปแบบการลงทุนของรัฐ เอกชน และการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบหลักๆ ด้วยกัน ได้แก่ รูปแบบที่รัฐเป็นผู้ลงทุน และรูปแบบรัฐร่วมกับเอกชน

1.1 รูปแบบรัฐเป็นผู้ลงทุน ในกรณีที่รัฐเป็นผู้ลงทุนนั้นเป็นรูปแบบที่พบได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการ ด้านสาธารณูปโภค โดยรัฐสามารถดำเนินการลงทุนได้เนื่องจากมีความพร้อมในทุกด้าน โดยรัฐจะกำหนดรูปแบบ การดำเนินงานโครงการได้ คือ (1) รัฐลงทุนและดำเนินการเอง และ (2) รัฐลงทุนและให้เอกชนดำเนินการ

1.2 รัฐเป็นผู้ลงทุนและให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ เป็นรูปแบบการลงทุนที่ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในกิจการของรัฐ

2. รูปแบบรัฐร่วมกับเอกชน จะมีรูปแบบดังนี้

รัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติใน พ.ศ. 2535 ให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ซึ่งการเปิดให้เอกชนเข้ามาลงทุนและให้บริการในกิจการของรัฐ โดยรูปแบบรัฐร่วมกับเอกชน ได้แก่ การให้สัมปทานภาคเอกชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การให้สัมปทานภาคเอกชนในลักษณะของสัญญาสัมปทานภาคเอกชน (Concession Agreements) กรณีนี้เอกชนจะเป็นผู้ลงทุนในการวางโครงสร้างพื้นฐาน โดยเอกชนได้รับสิทธิในการใช้โครงสร้างที่ตนได้ติดตั้งจนหมดสัญญาสัมปทาน โดยโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวจะตกเป็นของรัฐหรือไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน เอกชนเป็นผู้รับความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนและการดำเนินการ เช่น โครงการก่อสร้างโรงงานคัดแยกวัสดุรีไซเคิลของเทศบาลนครภูเก็ต เป็นต้น โดยรูปแบบสัญญาสัมปทานมีลักษณะสัญญาหลายรูปแบบ ได้แก่

2.1 BOT (Build, Operate, and Transfer) เป็นการให้สัมปทานที่เอกชนผู้รับสิทธิจะต้องรับผิดชอบ ทั้งด้านเงินลงทุน การออกแบบ ดำเนินการก่อสร้าง และการบริหารจัดการ โดยที่การบริหารจัดการ อยู่ภายใต้ระยะเวลาตามข้อตกลง และเมื่อสิ้นสุดสัญญาผู้รับสิทธิจะต้องโอนกิจการทั้งหมดให้กับหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ เช่น โครงการกำจัดขยะมูลฝอย จังหวัดลำปาง

2.2 BOOT (Build, Own, Operate, and Transfer) เป็นรูปแบบที่เหมือนกับ BOT ทุกอย่าง ยกเว้นจะแตกต่างกันที่เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ เอกชนผู้รับสิทธิจะได้สิทธิ์ความเป็นเจ้าของกิจการอย่างเต็มที่ ซึ่งจะสามารถดำเนินการพัฒนาและขยายกิจการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ

2.3 BOO (Build, Own, and Operate) จะแตกต่างกันในส่วนของระยะเวลาการบริหารจัดการซึ่งรูปแบบ BOO มีได้ระบุถึงระยะเวลาสิ้นสุดสัญญา และผู้รับสิทธิไม่ต้องโอนกิจการทั้งหมดให้หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ เช่น กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ให้เอกชนดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าในรูปของ (IPP) Independent Power Producer หรือผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ และในรูปของ (SPP) Small Power Producer หรือผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก เป็นต้น

2.4 BTO (Build, Transfer, and Operate) รูปแบบนี้ เอกชนผู้รับสิทธิเป็นผู้รับผิดชอบทั้งด้านการเงิน ออกแบบ และดำเนินการก่อสร้าง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ผู้รับสิทธิจะต้องโอนทรัพย์สินทั้งหมดให้หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ และจะมอบอำนาจให้เอกชนผู้รับสิทธิ์รายเดิมดำเนินการบริหารจัดการทรัพย์สินต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงภายในสัญญา เช่น การทางพิเศษฯ ให้เอกชนมาลงทุนในโครงการทางด่วนขั้นที่ 2 ในรูปแบบ ของ BTO

ด้านการจัดการ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับการวางแผนการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะในอนาคต โดยเน้นที่การปรับโครงสร้างแรงจูงใจในการบริหารจัดการ ได้แก่การคัดแยกขยะไปจนถึงการตั้งโรงไฟฟ้า เพื่อให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งสามารถออกแบบให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4-15

ตารางที่ 4-15 เปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะที่ประสบความสำเร็จ และยังไม่ประสบความสำเร็จ

ปัจจัย	โรงไฟฟ้าที่ผลิตไฟฟ้าจากขยะ หนองแขม (ประสบความสำเร็จ) BENCH MIPL MODEL	โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะคลองสาม (ยังไม่ประสบความสำเร็จ)
งบประมาณ (B)	เอกชนลงทุนในรูปแบบ (BOT)	คาดว่าจะหาได้
เครื่องมืออุปกรณ์ (E)	เอกชนเข้ามาดำเนินการจัดหา	ยังขาดความเข้าใจในการเลือก เทคโนโลยีที่เหมาะสม
กลุ่ม NGO (N)	มีการเจรจากับกลุ่มที่ต่อต้าน (NGO) ซึ่งสามารถสร้างความ เข้าใจในโครงการดังกล่าวมีการรับ ฟังความคิดเห็นโดยการทำประชา พิจารณ์ และประชาสัมพันธ์	มีการเจรจากับกลุ่มที่ต่อต้าน (NGO) ซึ่งที่อบต.คลองสามเคยมี กลุ่ม NGO ฟ้องร้องเรื่องน้ำ แต่ ต้องยกเลิกเนื่องจากปัญหาที่เกิด ไม่ได้มาจากท้องที่
ประชาชนในพื้นที่/ ใกล้เคียง (C)	ประชาชนในพื้นที่ต้องเห็นด้วยกับ โครงการซึ่งจากเดิมจะมีการ ดำเนินการก่อตั้งที่อ่อนนุช แต่เกิด การต่อต้าน จึงได้ทำการย้ายมา ดำเนินการที่หนองแขม ดังนั้น ปัจจัยนี้จึงมีความสำคัญหาก ประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นด้วยจะ ไม่สามารถดำเนินการโครงการได้	จากการสำรวจประชาชนในพื้นที่ คลองสามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ โครงการ (จากเดิมอบจ.เคย ดำเนินการเรื่องขยะที่ลาดหลุม แก้ว แต่ล้มเหลวเนื่องจาก ประชาชนต่อต้าน)
บริหารงานบุคคล (H)	มีบุคลากรเพียงพอที่ดำเนินการ โครงการร่วมกับภาคเอกชน รวมทั้งมีโครงการรณรงค์ของกทม. ที่ขึ้นอยู่กับกองนโยบายและ แผนงานเพื่อดำเนินการในเรื่องของ ลดขยะ แยกขยะในครัวเรือนใน โรงเรียน การ Recycle และร่วมมือ กับภาคเอกชน เช่น ห้างสรรพสินค้า เพื่อรณรงค์เรื่องขยะ	ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ใน เรื่องของขยะ และการคัดแยกขยะ รวมถึงยังไม่มีบุคคลกร/ ประชาชนที่ไปอบรมหรือดูงาน โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะ จะมีเฉพาะระดับผู้นำที่ มีการไปดูงานโรงไฟฟ้าที่สร้าง แล้ว

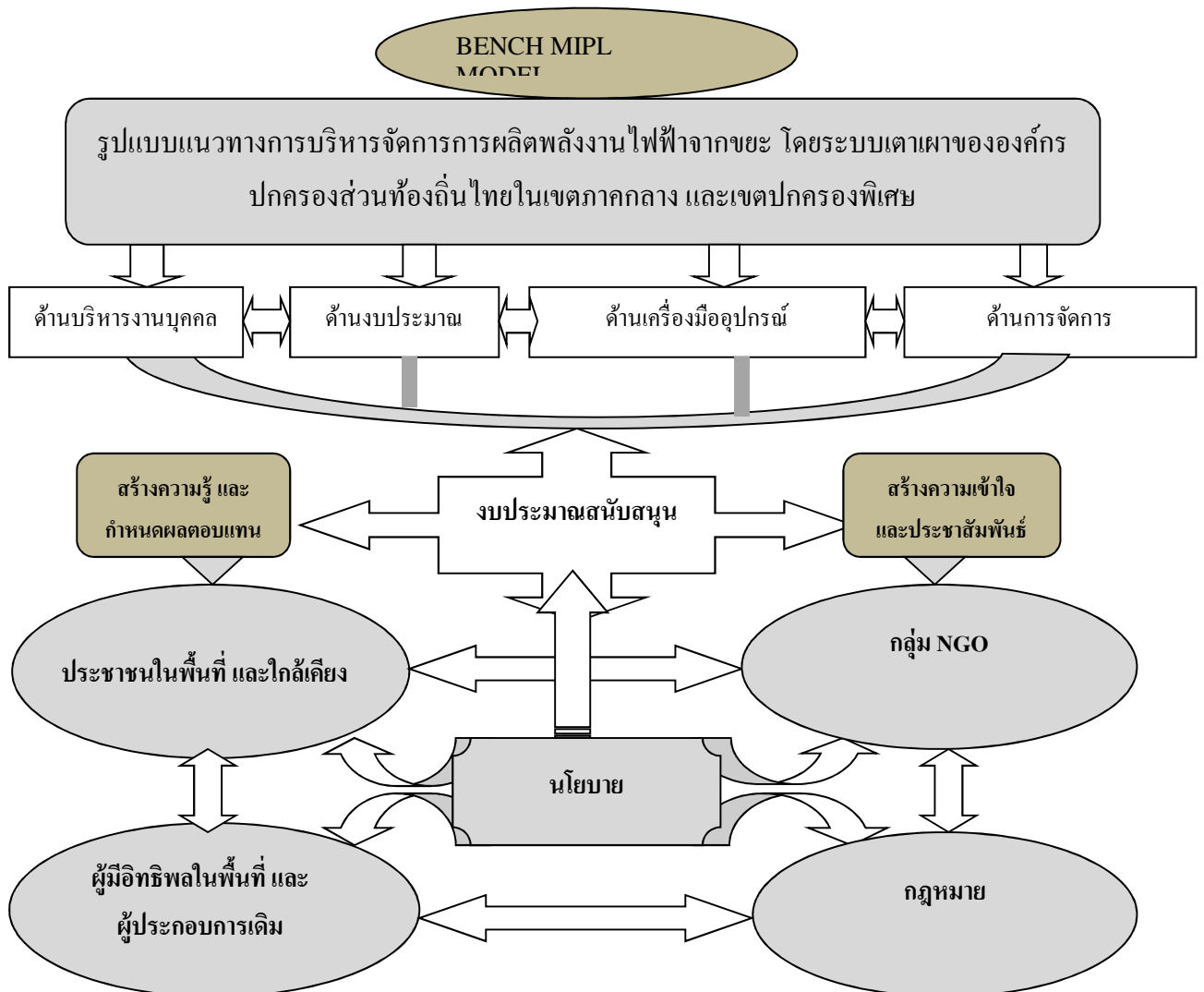
ตารางที่ 4-15 เปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะที่ประสบความสำเร็จ และยังไม่ประสบความสำเร็จ (ต่อ)

ปัจจัย	โรงไฟฟ้าที่ผลิตไฟฟ้าจากขยะ หนองแขม (ประสบความสำเร็จ) BENCH MIPL MODEL	โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะคลองสาม (ยังไม่ประสบความสำเร็จ)
การจัดการ (M)	ท้องถิ่นได้มีการบริหารจัดการโครงการร่วมกับภาคเอกชนที่เข้ามาลงทุน	ท้องถิ่นไม่มีความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะ การจัดการเรื่องของการน้ำเสีย กลิ่นเหม็น ต้องหาผู้ที่มีความรู้หรือเอกชนมาดำเนินการ
ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ (I)	มีการเจรจากับผู้ที่มีอิทธิพล (ผู้ประกอบการเดิม) เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ เดิมอ่อนนุชสร้างไม่ได้ ต้องย้ายมาหนองแขมเพราะผู้ประกอบการ Land fill	ปัญหาของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการหาแนวร่วม เพื่ออธิบายให้ประชาชนเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับของชุมชน รวมถึงการก่อตั้งกองทุนต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ของคนในท้องถิ่นเช่นกองทุนการเจ็บไข้ได้ป่วย กองทุนให้กู้เรียน กองทุน
นโยบาย (P)	นโยบายของรัฐ/กทม.ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะถ้ามีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร (ผู้ว่ากทม.) ก็ส่งผลให้โครงการเกิดการเปลี่ยนแปลง และไม่ต่อเนื่องส่งผลให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จ	นโยบายของรัฐมีการสนับสนุนการสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะแต่ติดที่ข้อกำหนดผังเมือง พื้นที่สีเขียว
ข้อกำหนด (ผังเมือง) (L)	หนองแขมอยู่ในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้(ข้อยกเว้น) ถึงแม้จะอยู่ในพื้นที่สีเขียว	ประสบปัญหาเรื่องของ Zoning พื้นที่สีเขียว จึงไม่สามารถที่จะดำเนินการโครงการได้ เมื่อปีพ.ศ. 2554 – 2555

จากข้อมูลที่ศึกษาข้างต้นสามารถนำมาวิเคราะห์ที่เป็นแผนภาพในแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษดังแผนภาพที่ 4 – 1

ผลการวิเคราะห์แนวทาง BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา

แผนภาพที่ 4 – 1 BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การศึกษาเป็นแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณแบบสำรวจ กับเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค การบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

ขั้นแรกศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาผู้บริหารในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด แบบมีหลายข้อความให้เลือก โดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและมีผู้ช่วย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคของการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ จำนวน 5 ท่าน ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งได้ข้อมูลมาจากการศึกษาจากขั้นแรกบางส่วนมาสร้างแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยจนครบถ้วนสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา จนได้ปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรค การบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานทดแทน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารจัดการ จำนวน 14 ท่าน

ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งได้ข้อมูลมาจากการศึกษาจากชั้นแรกและชั้นที่ 2 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยจนครบถ้วนสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา จนได้แนวทาง การบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์ เป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นแผนภาพที่เป็นรูปธรรมที่สามารถนำแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ไปปฏิบัติได้

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษในภาพรวม 4 ด้านพบว่าการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อย และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านบุคคล, ด้านงบประมาณ, ด้านเครื่องมืออุปกรณ์และด้านการจัดการมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อย ทุกด้าน

ตอนที่ 2 ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ประกอบด้วย (1) ด้านนโยบายของรัฐ (2) ด้านงบประมาณที่สนับสนุน (3) ด้านผลตอบแทนของประชาชนในพื้นที่และส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2. ปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ประกอบด้วย (1) ด้านประชาชนในพื้นที่ (2) ด้านนโยบาย (3) กลุ่ม NGO (4) ด้านกฎหมาย (5) ด้านผู้มีอิทธิพล (6) ด้านบุคลากรในองค์กร (7) ด้านงบประมาณ (8) ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ (9) ด้านการจัดการ

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านประชาชนในพื้นที่ ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ในพลังจากขยะ และผลดีจากพลังงานไฟฟ้าจากขยะ ให้ผลตอบแทนกับประชาชนในพื้นที่ ทำให้เกิดรายได้ที่เป็นตัวเงินสร้างความมั่นคงให้กับสมาชิกของครอบครัว ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่

2. ด้านนโยบาย ต้องมีการออกนโยบายจากรัฐที่ชัดเจนในเรื่องของการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น มีแผนระยะสั้นระยะยาวในการสนับสนุนจากภาครัฐ

3. ด้านกลุ่ม NGO ควรสร้างความเข้าใจกับนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องพลังงานทดแทนของโลกในอนาคตที่จำเป็น

4. ด้าน กฎหมาย ควรปรับข้อกฎหมายที่ล้าหลังให้ทันกระแสของโลกที่ก้าวล้ำไป ควรปรับข้อกฎหมาย ที่ส่งเสริมให้องค์กรท้องถิ่นสามารถกระทำการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆได้ในงบประมาณที่สูงขึ้น

5. ด้านผู้มีอิทธิพล ควรมีการออกกฎหมายสั่งการที่เด็ดขาดกับผู้ที่มีอิทธิพล หรือ มีกฎหมายที่ชัดเจนในเรื่องความร่วมมือระหว่างประชาชนในพื้นที่กับผู้ที่มีอิทธิพลในพื้นที่ สามารถร่วมมือดำเนินการที่เป็นประโยชน์กับสังคมกับพื้นที่ โดยมีผลประโยชน์ต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน เป็นต้น

6. ด้านบุคลากรในองค์กร ต้องกำหนดความรู้ ความสามารถ และเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องพลังงานไฟฟ้าจากขยะวาง กรอบโครงสร้างตามปริมาณงานใหม่ มีระบบการพิจารณา รับบุคลากรเข้ามาทำงานอย่างถูกต้อง ตรงสายงานปฏิบัติจริง และมีการตรวจประเมินผลการปฏิบัติงานการให้รางวัลอย่างยุติธรรม บุคลากรควรจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาแต่ละฝ่ายงาน

ให้เกิดการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สมรรถนะและทัศนคติของบุคลากรให้มีพฤติกรรมที่ดีในการทำงาน

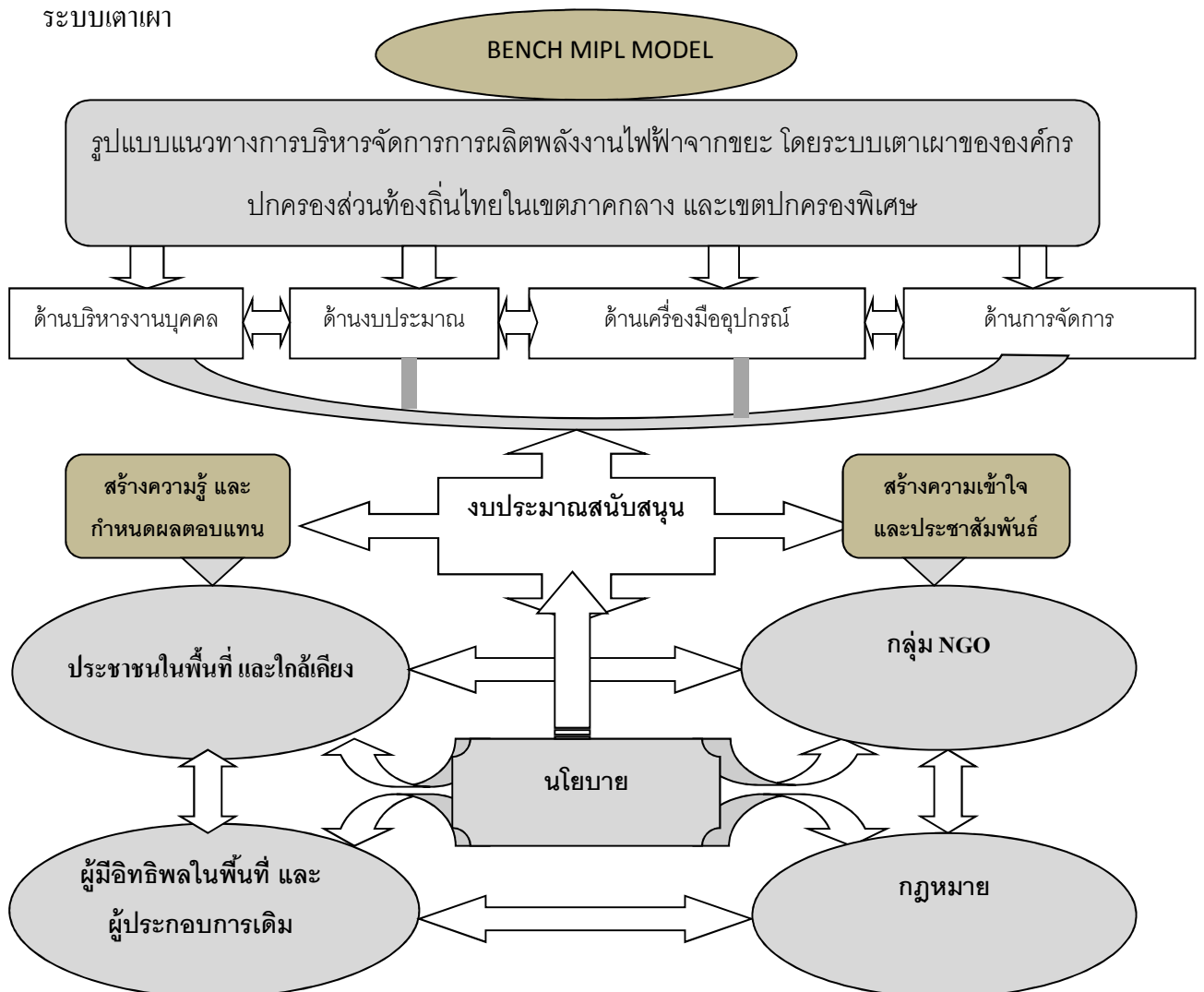
7. ด้านงบประมาณ ควรจัดให้เป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจนเพื่อสะดวกในการบริหารเพราะใน ด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนที่มากขึ้นต้องมีรายละเอียดที่มากขึ้นตาม

8. ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ควรมีการจัดซื้อเครื่องมือที่จำเป็นต้องมีเพื่อสามารถสนองความต้องการแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ต้องมีการปรับปรุง และมีหน่วยซ่อมบำรุงในงานที่เพิ่มและขนาดใหญ่ขึ้น

9. ด้านการจัดการ ควรจัดหน่วยงานให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการติดต่อกับงานของ ประชาชน ต้องแสดงศักยภาพโดยทำหน้าที่อันอาจจะทำควรทำให้มากกว่าเดิม นอกจากหน้าที่ที่ต้อง ทำ ต้องจัดการตามส่วนสั่งการตอบสนองเพื่อแก้ปัญหาของประชาชน

แผนภาพที่ 5 – 1 BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดย

ระบบเตาเผา

จากแผนภาพที่ 5 – 1 แสดงให้เห็นว่าในการที่จะนำแนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ไปปฏิบัตินั้น องค์กรประกอบแรกที่ต้องคำนึงถึงที่เป็นศูนย์กลาง ก็คือ **ด้านนโยบาย** เพราะการออกนโยบายจากรัฐนั้นจะต้องสอดคล้องหรือมีความสัมพันธ์กับด้านกฎหมายและด้านอื่นๆ (5 ปัจจัย) ตามแผนภาพที่ 5 – 1 การออกนโยบายจากรัฐมานั้นทุกกลุ่มทุกฝ่ายย่อมเป็นไปตามกฎหมาย ทุกๆฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์ตามกฎหมายตามนโยบาย จะทำให้ความขัดแย้งในพื้นที่น้อยลง จะสร้างความเข้าใจกันและกันมากขึ้น ปัจจัยทั้งหมดในแผนภาพ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเฉพาะกลุ่มปัจจัยภายนอกที่ถือว่า ควบคุมได้ยากกว่าปัจจัยภายในองค์กร รูปแบบแนวทางฯนี้จึงให้ความสำคัญไปที่ปัจจัยภายนอก

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก จากรูปจะเห็นว่า ด้านกฎหมายกับ ผู้มีอิทธิพล, กลุ่ม NGO และด้านนโยบายมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด เพราะการดำเนินงานของปัจจัยทั้ง 4 ตัวนี้ต้องสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเสมอ ด้านกฎหมายจำเป็นที่ต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ที่มีอิทธิพลในพื้นที่เพื่อการควบคุมที่มีประสิทธิผล ด้านกลุ่ม NGO กับประชาชนในพื้นที่จำเป็นที่ต้องมีความสัมพันธ์โดยตรงเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยมี ด้านนโยบายเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ทางอ้อมอีกทีหนึ่ง

การปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางฯนั้น จะเป็นไปได้ถ้าไม่มีงบประมาณสนับสนุน เพราะการดำเนินงานสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะนั้นต้องใช้ทุนหรืองบประมาณจำนวนมาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานร่วมทุนจากหน่วยอื่นๆ ดังนั้น ด้านนโยบายจำเป็นที่ต้องมีความสัมพันธ์ทางตรงกับ ด้านงบประมาณสนับสนุนและด้านกฎหมาย และตัวบทกฎหมายก็ต้องมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อด้านงบประมาณสนับสนุนด้วยโดยมีความสัมพันธ์ผ่านทางนโยบาย

ดังนั้นองค์กรประกอบของปัจจัยภายนอกจึงมีผลต่อปัจจัยภายในในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ โดยตรง ส่วนปัจจัยภายใน ทั้ง 4M นั้นสามารถควบคุมได้ง่ายกว่า

ผู้ศึกษาเชื่อว่าองค์กรใดถ้ามีผู้นำที่เข้มแข็งมีความเป็นผู้นำ ผู้บริหารที่ดี จะสามารถนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้ เพราะการบริหารจัดการขององค์กรในท้องถิ่น **ปัจจัย ผู้นำ** เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในการบริหารจัดการองค์กรในท้องถิ่นให้มีประสิทธิผลประสิทธิภาพ (นคร มุลงาม ,2552 : 517)

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ มีประเด็นที่ต้องนำมาอภิปรายผล คือ ปัจจัยการบริหารจัดการ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. **ด้านบริหารงานบุคคล** ผลการศึกษา พบว่า มีความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบการบริหารจัดการด้านบุคลากรในเรื่องขยะยังมีน้อย ทำให้เกิดการไม่รู้ การเรียนรู้ความสนใจ แรงจูงใจในการเตรียมความพร้อมก็จะน้อยตามจึงทำให้มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของ พรณี ช เจนจิต (2554) ที่กล่าวว่า ความพร้อม เป็นสภาพของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผลซึ่งขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะการได้รับการฝึกฝน การเตรียมตัว ความสนใจ และแรงจูงใจ ซึ่งแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ กุศมา ยกษ (2553) ที่กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมว่า หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทางด้านความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และการแสดงพฤติกรรมในการเตรียมพร้อม เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยสามารถควบคุมประกอบกรวางแผนใช้เวลา ที่เหมาะสม มีการเอาใจใส่ ฝึกฝน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2. **ด้านงบประมาณ** ผลการศึกษา มีความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้เรื่องข้อกำหนดในการจัดสรรงบประมาณในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะยังไม่มี การกำหนดขึ้นที่ชัดเจนจึงทำให้ผลการศึกษาอยู่ในระดับน้อย การนำงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้าน การจัดเก็บภาษีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น การได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล และความเพียงพอของงบประมาณต่อการใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจุบันงบประมาณมีอยู่แล้วพอดีกับการพัฒนาท้องถิ่นเท่านั้น งบประมาณในปัจจุบันมีความสำคัญต่อความก้าวหน้าความเจริญของพื้นที่ งบประมาณนี้เองที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้องค์กรเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนั้นการดำเนิน โครงการใหญ่ๆ จำเป็นที่ต้องมีงบประมาณเพียงพอที่จะสามารถทำให้โครงการบรรลุได้ตามเป้าหมาย งบประมาณจึงมีความสำคัญในการบริหารงาน สอดคล้องกับ ทฤษฎี POSDCORB ของ Gulick & Urwick (1936) ที่ให้ความสำคัญปัจจัยในเรื่องของงบประมาณ

3. **ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน** ผลการศึกษา พบว่า มีความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังขาดแคลนของวัสดุครุภัณฑ์ภายในสำนักงาน ความพอเพียงเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาท้องถิ่น ขาด

ทักษะความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ แล้วจะทำให้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาได้อย่างไร จึงทำให้ผลการศึกษายู่ในระดับน้อย ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องนำหลักการ 4M มาใช้ในการบริหารงาน โดยต้องจัดการปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือบุคลากรในหน่วยงานต้องใช้ความรู้ความสามารถในการนำงบประมาณมาจัดสรรให้เกิดประโยชน์ ทั้งในด้านของเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เพียงพอและพร้อมที่จะพัฒนาองค์กรในการที่จะรับเอาโครงการที่ใหญ่ๆเข้ามาในพื้นที่

4. **ด้านการจัดการ** ผลการศึกษา มีความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา คิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวที่ยังไม่สามารถเกิดขึ้นในระยะเวลานี้ใกล้เคียงจึงทำให้ขาดการกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมในการจัดการ จากคำกล่าวของ พรศ ทิวรัชชัย (2555) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลพร้อมที่จะกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความพอใจ เต็มใจ กระตือรือร้น โดยขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือสำเร็จตามความมุ่งหวัง การที่บุคคลขาดการกระตือรือร้น จึงมีผลทำให้การศึกษาครั้งนี้อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการเตรียมจำนวนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในเรื่องพลังงาน ในองค์กร ตามกรอบโครงสร้างให้สอดคล้องกับปริมาณงานและงบประมาณที่มีอยู่ขององค์กร ภาครัฐควรมีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการนำพลังงานไฟฟ้าจากขยะมาใช้ในชุมชน และควรแก้หรือปรับปรุงตัวบทกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมที่ก้าวหน้าในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่และข้างเคียง ในการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา เพื่อรับรู้ถึงความต้องการและปัจจัยการมีส่วนร่วม เพื่อช่วยประกอบในการตัดสินใจ ในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ

2.2 ควรทำการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับ ผลดี ผลเสียของการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ และเพื่อปรับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพลังงาน ไฟฟ้าจากขยะ

2.3 สามารถนำไปต่อขยายวิจัยเชิงปริมาณในภาคเอกชนในแต่ละพื้นที่ อปท. โดยใช้ สถิติขั้นสูง Path Analysis หรือ Lisrel Model

บรรณานุกรม

- กชกาญจน์ ศรีวิวัฒน์. “ความพร้อมของสุขภาพิบาลในการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ศึกษากรณี อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2543.
- กุสุมา ยกษุ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบ GAT และ PAT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร” วารสารบัณฑิตศาสตร์ มมร. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 ,พ.ศ. 2553.
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม. “การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย”. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- แกรี่ สติคซ์. “ทางเลือกพลังงาน เพื่อดับโลกร้อน Energy’s Future Beyond Carbon”. แปลจาก นิตยสาร SCIENTIFIC AMERICAN โดยคณะผู้แปลจากบัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม : 1-10, 2550.
- ควบคุมมลพิษ, กรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. “สถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2556” ,ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.pcd.go.th/public/News/GetNewsThai.cfm?task=lt2014&id=17119>. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2556.
- ชฎิล นิ่มนวล. “แนวทางการเตรียมความพร้อมในการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. กรุงเทพฯ: ,มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.
- ชวงส์ ฉายะบุตร. *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ : พิเศษพรินต์ติ้ง, 2539.
- ดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง, สถาบัน. “ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2540.
- ดำรงราชานุภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, สถาบัน. “รายงานการวิจัย เสนอหลักการพิจารณาจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น”. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- คุษฎี สุวัฒน์วิทยากร. *รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย*. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2547.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์. “การบริหารการพัฒนา : ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา”. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. “KPI & Balanced Scorecard กับการบริหารงานภาครัฐ”. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 2(2) , 2547 1 – 14.
- ธงชัย ทองทวี. “สภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอจันทราข จังหวัดนครราชสีมา”. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2553.
- ชนวรรณ ปัญญาคำ. “การวิเคราะห์ความพร้อมในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลแม่สายในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน”. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2553.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง. *ทฤษฎีและแนวคิด การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น* กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2551.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง. “การสัมมนาทางวิชาการเรื่องสถานภาพและปัญหาการสอนและการวิจัยเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย”. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.
- ชिरพร ปริญญากร. “การพัฒนาและแนวโน้มของประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองราชบุรี”. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2552.
- ธีร์วิสิฐ มุลงามกุลค์ และ กล้าณรงค์ สุทธิรอด . “ทฤษฎีการบริหารและสภาพแวดล้อมทางการบริหาร”, ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.pcd.go.th/public/News/GetNewsThai.cfm?task=lt2014&id=17119>. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2554.
- ธีระภัทร ผอมคง. “แนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลครน จังหวัดชุมพร” , ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.
- นคร มุลงาม. “ประสิทธิภาพในการดำเนินงานการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, 2552.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. *การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2545.
- นำชัย ทนุผล. “วิธีเตรียมโครงการวิจัย”. เชียงใหม่: สาขาวิชาบริหารการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2540.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :จามจุรีโปรดักท์, 2549.

บุญมา ป้านประดิษฐ์. “แปลงขยะเป็นทอง สนองพระราชดำริ”, ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก:

<http://www.thairath.co.th/content/222759>. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2538.

บุญอริ ยีหมะ. *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ปธาน สุวรรณมงคล. *การกระจายอำนาจ: แนวคิดและประสบการณ์จากเอเชีย*. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

ประณต นันทิยะกุล. *ถอดรหัสรัฐธรรมนูญ 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทองกมล จำกัด, 2550.

ประมวล รุจนเสรี. *นายอำเภอในฝัน*. กรุงเทพฯ: มติชน, 2541.

ประยูร กาญจนกุล. *คำบรรยายกฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ปริพัฒน์ จึงชัยชนะและ สุภวัฒน์ วิวรรณภัทรกิจ. “ประเมินศักยภาพการผลิตไฟฟ้าด้วยไบโอแก๊ส

จากขยะ กรณีศึกษาตลาดไท”, ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก:

<http://www.rpa.or.th/documents/rpa-journal-y3/rpa-journal-vol3no2-55/110-rpa-journal-vol3no2-55-sub15.html>. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2555.

ปิยะวัน จันทราภานนท์. “แนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารระดับกลาง”,

ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก:

http://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2555/edadm30955pc_tpg.pdf. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2555.

ปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์, *Electricity & Industry Magazine*, “รายงานพิเศษ สถานการณ์พลังงานไทย ในปี 2550” ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก

http://www.technologymedia.co.th/PDF/elec1_51/078-080.pdf ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2557, 2550.

พรรณี ช. เจนจิต. *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: บริษัท เมธิทิส จำกัด, 2545.

พรศ ทิวารัตชัย. “การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสัตหีบเขต

ฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการ. สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน”, สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2555.

พรศ ทิวารัตชัย. “การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสัตหีบเขต

ฐานทัพเรือและเขตกองเรือยุทธการ สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน”. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, กรม กระทรวงพลังงาน. “แผนพัฒนาพลังงานขยะ 15 ปี

(พ.ศ. 2551-2565)” นโยบายพลังงาน, ข้อ 3.5 หน้า 24-25, 2554.

เพชรดา เวณันท์และปมทอง มาลากุล ณ อยุธยา. “การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการ
ฝังกลบมูลฝอยชุมชนที่มีการใช้ก๊าซจากหลุมฝังกลบผลิตไฟฟ้า”. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2556.

มาลี จุฑา. “จิตวิทยาการเรียนการสอน”. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษราพิพัฒน์ จำกัด, 2542.

มณี ชินณรงค์. “ปัจจัยการบริหารจัดการคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏ”.ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

มนตรี ผ่านสุข. “การเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรองรับการถ่ายโอน
การศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเลย”, 2546.

ยุทธการ ศิริเวชมงคล. “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสิรินธร จังหวัด
อุบลราชธานี”. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2545.

รศ.ดร. รัตนา เสริมพงศ์. “การวิเคราะห์โครงสร้างและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการ
ปกครองตนเองของท้องถิ่น : กรณีศึกษา หน่วยการปกครองท้องถิ่นในท้องที่อำเภอ
องครักษ์ จังหวัดนครนายก”. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

รักษนก โสภพิศ. “การพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับ
นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว”. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

ลดดา ภู่มาศ. ผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ศูนย์อาเซียน-จีน. บรรยายเรื่อง “การ
เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”. กรมอาเซียน กระทรวงการ
ต่างประเทศ, 21 พฤษภาคม 2556.

ลดดาวัลย์ วัฒนาโกศชัย “ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่”. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2546.

วัชร นูรีมาค. “การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักการบริหาร 4M’s ในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย”, 2554.

วิชัย วรสมุทรปรการ. “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามทัศนะ
ของคณะกรรมการ ในอำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์”. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี, 2553.

วิทยากร เชียงกุล. *ปฏิรูปการเมือง*. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร, 2540.

- วิษณุ สุภคร. “การศึกษาความพร้อมของสถานีนอนามัยในการถ่ายโอนสู่องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี”. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.
- วิสาขา ภูจินดา. “ผลกระทบและมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมของการผลิตไฟฟ้าจากขยะ” วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2556.
- วีรชัย อัจหาญ. “โครงการวิจัยการศึกษาแนวทางบริหารจัดการขยะชุมชน เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนแบบครบวงจร”. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2554.
- สนิท จรอนันต์. *ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา, 2549.
- สมพงษ์ เกษมสิน. *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์, 2526.
- สมยศ นาวิการ. *กลยุทธ์การแข่งขัน*. กรุงเทพฯ: ฟ้าใหม่, 2543.
- สมรัฐ เกิดสุวรรณ. “เตาเผามูลฝอยติดเชื้อแบบประหยัดพลังงานและลดมลพิษ”. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549.
- เสาวลักษณ์ แดงปรก. “ทัศนคติของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบอน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 2551.
- อรรวรรณ โชคลิขิตอำนาจ. “แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลบ้านคู่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย”. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2555.
- อัญชลี สุพิทักษ์. “Inventory Management Technique in Multi-Item Operational System for Smoothing Batch-Type Production”. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 2553.
- อำนาจ ทองสติด. “การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตพลังงาน” หลักสูตรนักบริหารระดับสูง: ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์, วิทยาลัยนักบริหาร สำนักงาน กพ. : 6-13, 2556.
- อิสริยา อนุมาสมธา. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

- Cronbach, L.J. *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper Collins, 1990.
- Derick W. Brinkerhoff & Omar Azfar, “Decentralization and Community Empowerment: Does community empowerment deepen democracy and improve service delivery?”. (Online). Retrieved October 2006 From http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PNADH325.pdf, accessed 2013.
- Elizabeth Linda Yuliani. “Decentralization, Deconcentration and Devolution: What do they mean?, Working Paper for the Interlaken Workshop on Decentralization”. (Online). Retrieved January, 15 2010 From http://www.cifor.cgiar.org/publications/pdf_files/interlaken/Compilation.pdf accessed 2013,.
- Harold Knoontz and Cyrill o' Donnekk. “Principles of Management : and Analysis of Managerial Functions”. New York: McGraw – Hill, 1968.
- Heclo, Hugh. *Policy Analysis*. “British Journal of Political Science”, 2(1), 1972 17 - 29.
- Lieberman David A, *Learning: Behavior and Cognition* : Brooks/Cole, 1992.
- Luther Gulick & L. Urwick. “Paper on the science of Administration”. New York: Institute of Public Administration, Columbia University, 1973.
- Robertson Work. “Overview of Decentralisation Worldwide : A Stepping Stone to Improved Governance and Human Development United Nations Development Programme”. (Online). Retrieved January, 25, 2011 From http://www.undp.org/governance/docs/DLGUD_Pub_overview-decentral-maniala-july02.ppt, accessed 2013.
- Wit, Daniel. “A comparative survey of local government and administration”. Bangkok : School of Public Administration, National Institute of Development Administration, 1967.

ภาคผนวก

ผนวก ก
ตัวอย่างแบบสอบถาม
แบบสอบถามสำหรับการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดย
ระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมการบริหารจัดการ
การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาค
กลาง และเขตปกครองพิเศษ

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจาก
ขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ
เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมต่างๆ

3. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการศึกษา เพื่อทำรายงานการค้นคว้าของ
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) รุ่นที่ 26 วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 ข้อมูลต่างๆ ที่ท่าน
แสดงความเห็นให้ครั้งนี้ จะนำไปประเมินผลในเชิงวิชาการเพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนวาง
นโยบายในเรื่องพลังของประเทศ และจะไม่มีผลในแง่ลบประการใดต่อท่าน

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้คำตอบในการตอบแบบสอบถามอย่าง
ตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง หวังว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณล่วงหน้า
มา ณ โอกาสนี้

นาย กฤษดา อัครพิทยากุล
นักศึกษา ปรอ. รุ่นที่ 26
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

7. ท่านเคยได้ข่าวสารเรื่องพลังงานทดแทนการผลิตพลังงานไฟฟ้า จากขยะ โดยระบบเตาเผาก่อนหรือไม่

1. () เคย
2. () ไม่เคย
3. () ไม่แน่ใจ

8. ท่านรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา และประสบความสำเร็จในประเทศไทยหรือไม่

1. () รู้
2. () ไม่รู้
3. () ไม่แน่ใจ

9. ท่านรู้จักโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ที่ล้มเหลวในประเทศไทยหรือไม่

1. () รู้
2. () ไม่รู้
3. () ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 2 แสดงระดับความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขต ปกครองพิเศษเกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมต่างๆ ในด้านการบริหารจัดการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งด้านการบริหารจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน และด้านการจัดการ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับข้อเท็จจริงสภาพการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง และเขตปกครองพิเศษ

- 5 หมายถึง ระดับข้อเท็จจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับข้อเท็จจริงมาก
- 3 หมายถึง ระดับข้อเท็จจริงปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับข้อเท็จจริงน้อย
- 1 หมายถึง ระดับข้อเท็จจริงน้อยที่สุด

คำถาม	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านบริหารงานบุคคล					
1. ท่านและบุคลากรในองค์กรมีความรู้เรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
2. ท่านและบุคลากรเคยอบรมพัฒนาความรู้พลังงานทดแทนจากขยะ					
3. ท่านเคยศึกษาอบรมความรู้เรื่องพลังงานทดแทนจากขยะโดยระบบเตาเผา					
4. องค์กรท่านมีการศึกษาหรือประชุมปรึกษาวางแผนในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
5. ถ้ามีงบประมาณสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา องค์กรของท่านมีผู้บริหารและบุคลากรเพียงพอในการบริหารจัดการ					
6. บุคลากรส่วนใหญ่ในหน่วยงานของท่านมีความสามารถที่จะพัฒนาความรู้ให้บริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
7. องค์กรของท่านมีการส่งบุคลากรเพื่อดูโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
8. องค์กรของท่านมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบบอินเตอร์เน็ต ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับการพัฒนาโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
ด้านงบประมาณ					
9. องค์กรของท่านสามารถจัดเก็บภาษีเงินในท้องถิ่นบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้					
10. งบประมาณที่ผ่านมา งบประมาณในองค์กรของท่านมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					

คำถาม	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านงบประมาณ (ต่อ)					
11. องค์กรของท่านสามารถจัดเก็บรายได้ และจัดสรรเพื่อใช้ เป็นงบประมาณสนับสนุนการจัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
12. องค์กรของท่านมีความรู้เรื่องข้อกำหนดและกฎระเบียบใน การใช้จ่ายงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในการสร้างโรงไฟฟ้าจาก ขยะโดยระบบเตาเผา					
13. มีเอกชนที่เสนอรูปแบบร่วมลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาต่อองค์กรของท่าน					
14. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจัดสรรจากรัฐบาลใน เรื่องการพัฒนาจัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะ องค์กรของท่าน					
15. องค์กรของท่านสามารถควบคุมการบริหารจัดการ งบประมาณการพัฒนาจัดสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะที่จัดเก็บ ได้ และที่ได้รับการสนับสนุนจัดสรรจากรัฐบาลให้ โปร่งใสได้					
16. องค์กรของท่านสามารถจัดหางบประมาณเพิ่มเติมเองได้ถ้า งบประมาณที่รับจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการสร้าง โรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน					
17. ท่านมีความรู้เรื่องจักรหม้อไอน้ำ, เตาเผาขยะ และเครื่อง ผลิตไฟฟ้าระบบกังหันน้ำ					
18. องค์กรของท่านมีการวางระบบอินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับการพัฒนา โรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					

คำถาม	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน (ต่อ)					
19. องค์กรของท่านมีวัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือสำนักงาน เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องแฟกซ์ โทรศัพท์ และอื่น ๆ เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรและภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา					
20. องค์กรของท่านสามารถจัดหายานพาหนะเช่นรถขนขยะ รถสำนักงานและรถอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานรองรับโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
21. องค์กรของท่านมีข้อมูลสารสนเทศเข้าถึงการจัดการความรู้เรื่องการผลิตโรงไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
22. องค์กรของท่านมีความพร้อมเครื่องมือ ระบบควบคุมจัดหาวัตถุดิบ ระบบพัสดุเพื่อการควบคุมและตรวจรับงานการผลิตไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาอย่างเป็นระบบ					
ด้านการจัดการ					
23. องค์กรของท่านมีความพร้อมสามารถจัดการวางแผนในการผลิตไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาให้เป็นไปตามความต้องการแท้จริงของท้องถิ่น					
24. องค์กรของท่านสามารถบริหารจัดการขอความร่วมมือ หรือทำบันทึกความเข้าใจ MOU กับองค์กรท้องถิ่นอื่น ๆ ที่อยู่ข้างเคียงกันในเรื่องการผลิตไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
25. องค์กรของท่านสามารถพูดคุยชี้แจงประสานงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนกับประชาชนในพื้นที่ในเรื่องความจำเป็นของพลังงานทดแทน					

คำถาม	ระดับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการจัดการ (ต่อ)					
26. องค์กรของท่านสามารถเรียกประชุม วางแผน ปรึกษากับประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดการทำแผนพัฒนาและเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความปลอดภัยในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
27. องค์กรของท่านสามารถบริหารจัดการแบ่งผลประโยชน์ที่เกิดจากการผลิตไฟฟ้าจากขยะ เช่น กระแสไฟฟ้า ค่าตอบแทน และสวัสดิการอื่นๆ แก่ประชาชนในพื้นที่และบุคลากรอย่างยุติธรรม โปร่งใส					
28. องค์กรของท่านมีความพร้อมการอบรมพัฒนาบุคลากรในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีใหม่ๆ ของระบบการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา					
29. คณะผู้บริหาร มีความพร้อมสามารถรับผิดชอบควบคุมติดตามผลการดำเนินงาน โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยระบบเตาเผาให้เกิดความสำเร็จได้					

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง
สำหรับการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่น ตัวแทนแกนนำประชาชน แกนนำผู้บริหาร
ส่วนท้องถิ่น และผู้มีความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การ
ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลาง
และเขตปกครองพิเศษ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล
2. อายุ.....ปี
3. เพศ
4. ระดับการศึกษา.....
5. ตำแหน่งผู้บริหาร.....
6. ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....

ปัจจัยที่ท่านคาดว่าจะปัจจัยมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผามีอะไรบ้าง และวิธีการดำเนินการอย่างไร

-ด้านประชาชนชนในท้องที่ สิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....
.....
.....

-ด้าน NGO

.....
.....
.....
.....
.....

-ด้านงบประมาณ

.....
.....
.....
.....
.....

-ด้านข้อกฎหมาย

.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ** นาย กฤษดา อัครพัทธยากุล
- วัน เดือน ปี เกิด** 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2503
- การศึกษา**
1. Bachelor of Engineering in the field of Mechanical Engineering, 1984
King Mongkut Institute of Technology (KMIT)
 2. Master of Business Administration (Executive), 2003 School of
Management Asian Institute of Technology (AIT)
 3. Doctor of Philosophy (Public Administration), 2012 Eastern Asia
University (EAU)
- ประวัติการทำงานโดยย่อ**
1. ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการ กลุ่มบริษัท แอโรฟลูอิด จำกัด
 - 1.1 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม
 - 1.1.1 Hyair Hydraulic Co., Ltd.
 - 1.1.2 Arco Aerotechtronics Co., Ltd.
 - 1.2 กลุ่มผู้ผลิตเครื่องจักรกล
 - 1.2.1 T.V.K Plastech (Thailand) Co., Ltd.
 - 1.3 กลุ่มพลังงาน
 - 1.3.1 K.P.N Green Energy Solution Co., Ltd.
 - 1.4 กลุ่มหุ่นยนต์อุตสาหกรรมและอัตโนมัติ
 - 1.4.1 Kanmann Automation and Robot Solution Co., Ltd.
 - 1.5 อื่นๆ
 - 1.5.1 อสังหาริมทรัพย์ โครงการ Canal View
 - 1.5.2 ศูนย์วิจัยพัฒนาและฝึกอบรม บริษัท แอโรฟลูอิด จำกัด
- ตำแหน่งปัจจุบัน** ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัทแอโรฟลูอิด จำกัด

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ

ผู้วิจัย นาย กฤษดา อัครพัทธยากุล หลักสูตร ปรอ. รุ่นที่ 26

ตำแหน่ง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้จัดการ กลุ่มบริษัทแอร์ฟลูอิด จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พลังงานเป็นปัจจัยการกำเนิดปัจจัยสี่สำคัญต่อระบบการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการดำเนินชีวิตมีความเป็นสากล (International) น้ำมันเป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่สุด เป็นสัดส่วนร้อยละ 38 ของแหล่งพลังงานทั้งหมด วิกฤติการณ์ขาดแคลนน้ำมัน “ภาวะโลกร้อน” ทุกประเทศกำลังแสวงหาทางเลือกการใช้พลังงานทดแทน กระทรวงพลังงานต้องปรับแนวทางพลังงานของประเทศเพื่อพัฒนาพลังงานทดแทน โดยมีเป้าหมายลดการนำเข้าน้ำมัน

พลังงานทดแทนมีอยู่หลากหลายเพื่อทดแทนพลังงานฟอสซิล พลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย (Municipal Solid Waste หรือ MSW) เป็นทางเลือกหนึ่งที่สำคัญ เพื่อเป้าหมายความมั่นคงด้านพลังงานของชาติ

ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญทั่วโลกสัมพันธ์กับความหนาแน่นของประชากร การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม บรรจุภัณฑ์ที่ซับซ้อนส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศ และสาธารณสุข การจัดการขยะมูลฝอยในประเทศไทยยังขาดประสิทธิภาพ ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดความรู้ในการจัดการ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งพฤติกรรมของประชาชนยังทิ้งขยะมูลฝอยโดยขาดจิตสำนึก เป็นภาระของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การขยายตัวของชุมชนเมืองและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องได้รับการจัดการที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ไม่ให้ปัญหาขยายตัวและรุนแรงมากขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่หลักคือบริหารจัดการพื้นที่ให้มีความสงบเรียบร้อย โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีภารกิจหน้าที่ ในเรื่องการจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย ตามอำนาจหน้าที่ในแต่ละประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบล (มาตรา 16) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 18 คือ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย เทศบาลตำบล (มาตราที่ 50) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เทศบาลเมือง (มาตราที่ 53) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ซึ่งก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (มาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เทศบาลนคร (มาตราที่ 56) มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 1 คือ กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 ซึ่งก็คือ กิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 50 และก็คือ มีภารกิจหน้าที่ในข้อ 3 (มาตราที่ 50) คือ รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จัดการอย่างไร ย่อมไม่ประสบความสำเร็จถ้าไม่ได้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากทุกภาคส่วน ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ 43,433 ตันต่อวัน ซึ่งแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ประมาณการในปี 2565 ปริมาณขยะชุมชนสูงถึง 45,855 ตันต่อวันซึ่งจะแปลงเป็นกำลังการผลิตไฟฟ้าจากขยะที่เป็นไปได้คือ 320 MW (แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี (พ.ศ. 2551 - 2565) ในปี 2551 พบว่าศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนจากขยะของประเทศไทยสูงถึง 147 MW แต่จนถึงปัจจุบันสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (incinerator) ได้เพียง 18.7 MW เท่านั้น

ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมทางขยะ ค่า Heating Value อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เป็นข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การกำจัดขยะมูลฝอยในระบบการเผา Incinerator จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมคุ้มค่าต่อการลงทุนเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของประเทศไทย ในต่างประเทศพบว่า เทคโนโลยีระบบเตาเผาขยะ (Incineration) เป็นเทคโนโลยีแพร่หลายที่สุดเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีอื่นๆ การลงทุนผลิตไฟฟ้าโดยระบบเตาเผาขยะ Incinerator ในประเทศไทยเปิดดำเนินการที่โรงไฟฟ้าเทศบาลภูเก็ตและถือเป็นโรงไฟฟ้าต้นแบบ แต่ยังมีการผลิตกระแสไฟฟ้าจากขยะต่ำกว่าเป้าหมายมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัญหามลพิษและความมั่นคงทางพลังงาน

ดังนั้นจากปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา incinerator ขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลางซึ่งไม่มีโรงไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา และเขตการปกครองพิเศษที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างที่หนองแวมโดยศึกษาความพร้อมในมิติด้านการบริหาร ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมืออุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อศึกษาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมอยู่ในระดับใดเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคต่อการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา incinerator ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษและจะมีแนวทางจัดการอย่างไรที่สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา incinerator ในท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตปกครองพิเศษ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาความพร้อมการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา (incinerator) โดยมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเรื่องพลังงานทดแทนจากขยะมูลฝอย
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการและทฤษฎีองค์การ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

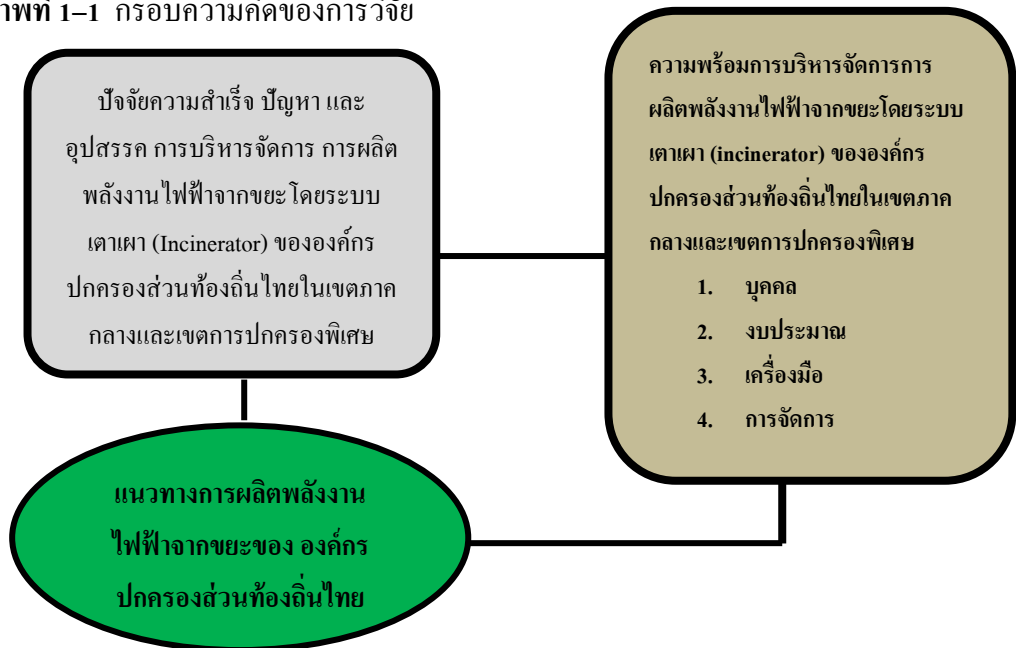
ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตวิจัยไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ และการจัดการ
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ อบต. เทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในเขตภาคกลาง จำนวน 23 จังหวัด จำนวน 1,786 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 องค์กร (Yamane) ตัวแทนผู้ตอบแบบสอบถามคือผู้บริหารในองค์กร
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดขอบเขตทางด้านพื้นที่ไว้ 23 จังหวัด คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และ อบต.
4. ขอบเขตด้านเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตทางด้านเวลาไว้ดังนี้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 ถึง เดือนมิถุนายน 2557

กรอบความคิดของการวิจัย

แนวคิดที่เกี่ยวกับความพร้อมการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในเขตภาคกลางและเขตการปกครองพิเศษ ตัวแปรด้านการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ และการจัดการ

แผนภาพที่ 1-1 กรอบความคิดของการวิจัย

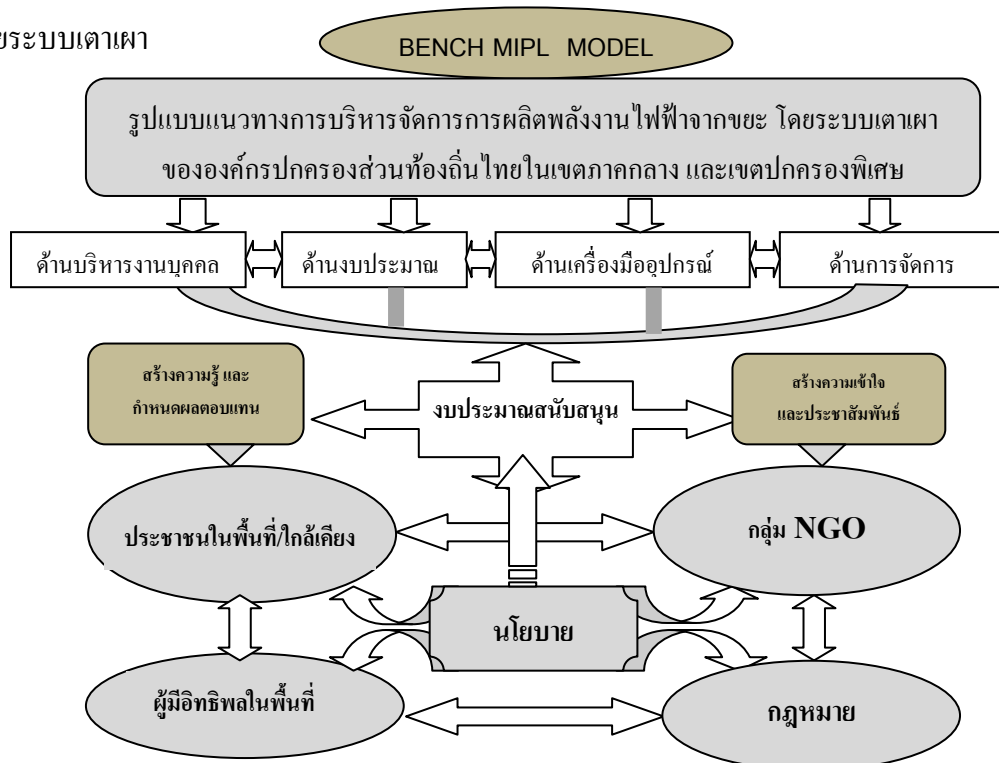
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (mixed method research) ระหว่างการ วิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อให้ได้มาซึ่ง

ข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถนำมาสนับสนุนการได้มาซึ่งคำตอบตามกรอบของคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย
จากผลการวิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นแผนภาพรูปแบบแนวทางการบริหารจัดการ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา ดังแผนภาพที่ 1- 2

แผนภาพที่ 1 – 2 BENCH MIPL MODEL เพื่อการบริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ โดยระบบเตาเผา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ควรมีการเตรียม จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในเรื่องพลังงาน ให้สอดคล้องกับปริมาณงานและ งบประมาณที่มีอยู่ขององค์กร ภาครัฐควรมีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะ และควรแก้หรือปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่และข้างเคียง ในการ บริหารจัดการการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะโดยระบบเตาเผา เพื่อรับรู้ถึงความต้องการและปัจจัย การมีส่วนร่วม เพื่อช่วยประกอบในการตัดสินใจ ในการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ

2.2 ควรทำการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับผลดี ผลเสียของการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานจากขยะ เพื่อปรับทัศนคติประชาชนต่อพลังงานไฟฟ้าจากขยะ